

Fyrbodals kommunalförbund
Årsredovisning

2017

Fyrbodal

Innehåll

Inledning.....	3
Politik.....	4
Ekonomi.....	9
Kurser & konferenser.....	10
Kommunikation.....	11
Välfärd.....	12
Samhällsutveckling.....	16
Infrastruktur och kollektivtrafik.....	17
Kultur.....	18
Näringsliv.....	20
Fiskekommunerna.....	22
Strukturbild.....	23
Integration.....	23
Position Väst.....	24
Affärsdriven miljöutveckling.....	26
Tillväxtmedel.....	29
Utbildning.....	30
Ekonomisk redovisning.....	31

Förbundsdirektören om året som gått

2017 har präglats av en fortsatt stark konjunktur. Antalet företag har ökat i regionen och från att ha varit beroende av ett antal stora industriföretag har vi nu en mycket bredare branschstruktur med flera småföretag.

Inom Position väst ser vi också att internationella etableringsförfrågningar ökat i antal. En utmaning är att skapa förutsättningar så företagen får tag på den kompetens som behövs. Förbundets arbete med kompetensförsörjning i alla dess former är en viktig framgångsfaktor. Under året har också en gemensam strukturbild tagits fram för Fyrbodals. Syftet med denna kartläggning är att tydliggöra utvecklingsförutsättningar och skapa en samlad målbild för vårt gemensamma Fyrbodals. Det kräver samarbete över kommungränserna och samsyn kring de strategier som driver positiv utveckling i hela Fyrbodals.

Inom kommunalförbundet har det också varit högkonjunktur då viktiga beslut fattats avseende vår verksamhet. Under sommaren beslutade direktionen om nya ekonomiska ramar som innebar en minskning av verksamheten som finansieras av medlemsavgifter.

Omsättningen i förbundet var cirka 42 miljoner kronor, vilket är 5 miljoner mer än föregående år och våra tillväxtmedel på 18,5 miljoner kronor växades upp till 88 miljoner. Vi har haft drygt 30 pågående projekt utöver våra verksamheter samtidigt som vi arbetat intensivt med en anpassning av organisationen. Vår nya medlemsfinansiering täcker sex tjänster inom förbundet.

Under året beslutade direktionen också att genomföra en förändring i sin egen politiska organisation vilket betyder att tre politiska beredningar ersätts av ordförandenätverk inom social-

tjänst, utbildning och kultur. Dessutom bibehålls den politiska styrgruppen för affärsdriven miljöutveckling. Det finns en uttalad vilja från direktionen att styra och följa upp kommunalförbundets hela verksamhet och detta görs genom att våra övergripande mål inom respektive verksamhet redovisas löpande direkt till direktionen.

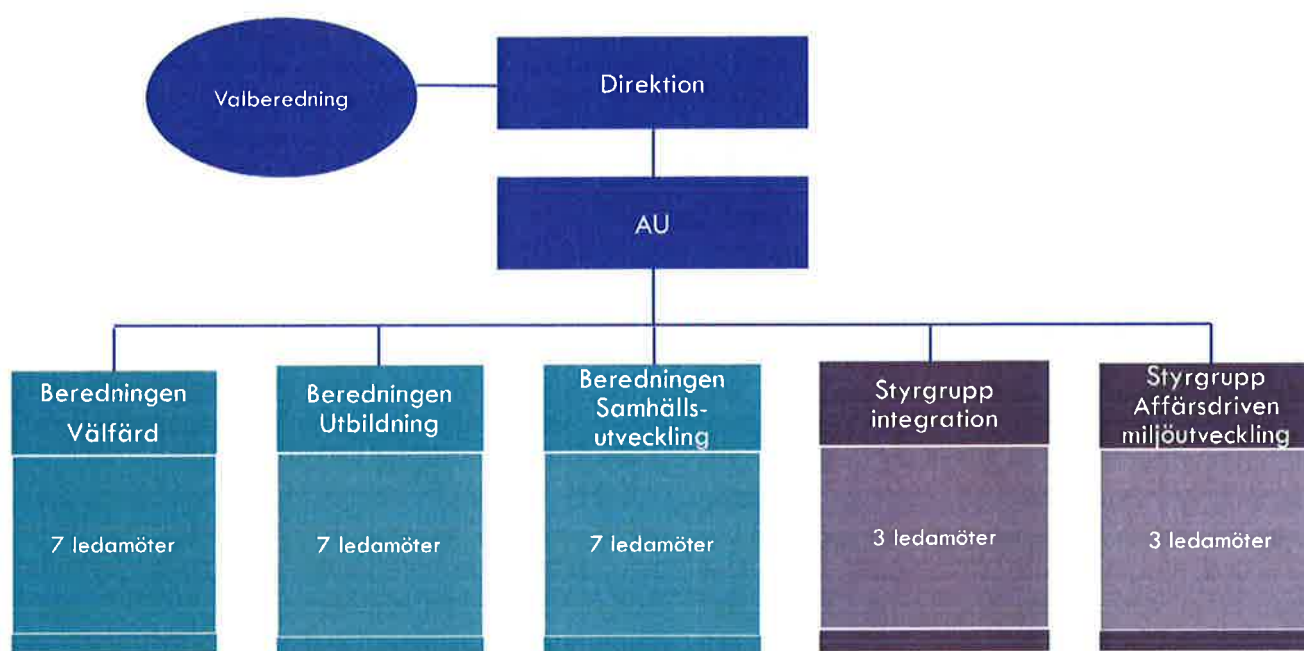
Inom förbundet har vi också omorganiserat och skapat två verksamheter: samhällsutveckling och välfärd. Kompetensutvecklingsfrågorna som tidigare ingick i en beredning finns nu inom ovan nämnda verksamheter. Två nya teamchefer har tillsatts, Anna Lärk Ståhlberg för samhällsutveckling och Titti Andersson för välfärd. Vi har också arbetat fram en ny modell på verksamhetsplan där vi har utvecklat våra nio mål med strategier och mätetal. En viktig utmaning för förbundet är att öka informationen till kommunerna och andra intressenter och det kommer vi att göra genom att följa upp våra mätetal och kommunicera resultat och effekter på ett tydligare sätt. Det kommer också att framgå i årsredovisningen för 2018.

I denna årsredovisning kan ni läsa om alla våra projekt och verksamheter. Detta blir min sista årsredovisning inom Fyrbodals kommunalförbund men jag är övertygad om att förbundet nu har alla de bästa förutsättningarna både ekonomiskt och personellt att tillsammans med våra 14 kommuner utveckla Fyrbodals till en attraktiv delregion.

Anneli Snobl
förbundsdirektör

Politisk organisation

Direktionen (2017-12-31)

Kommun	Ordinarie	Ersättare
Bengtstors	Per Eriksson (S)	Per Jonsson (C)
Dals Ed	Martin Carling (C)	Per-Erik Norlin (S)
Färgelanda	Ulla Börjesson (S)	Tobias Bernhardsson (C)
Lysekil	Jan-Olof Johansson (S)	Ronald Rombrandt (LP)
Mellerud	Tommy W Johansson (S)	Eva Pärsson (M)
Munkedal	Åsa Karlsson (S)	Ann-Sofie Alm (M)
Orust	Kerstin Gadde (S)	Hans Pettersson (M)
Sotenäs	Mats Abrahamsson (M)	Britt Wall (S)
Strömstad	Peter Dafteryd (C)	Ronnie Brorsson (S)
Tanum	Liselott Fröjd (M)	Louise Thunström (S)
Trollhättan	Paul Åkerlund (S)	Monica Hansson (S)
	Peter Eriksson (M)	Bedros Cicek (KD)
Uddevalle	Ingemar Samuelsson (S)	Evy Gahnström (V)
	Carin Ramneskär (M)	Magnus Jacobsson (KD)
Vänersborg	Marie Dahlin (S)	Bo Carlsson (C)
	Gunnar Lidell (M)	Peter Göthblad (L)
Åmål	Michael Karlsson (S)	Anne Sörqvist (C)

Arbetsutskott

Ordförande

Martin Carling (C), Dals Ed

1:e vice ordförande

Paul Åkerlund (S), Trollhättan

2:e vice ordförande

Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla

Ledamöter

Liselott Fröjd (M), Tanum

Marie Dahling (S), Vänersborg

Ersättare

Per Eriksson (S), Bengtsfors

Peter Dafteryd (C), Strömstad

Beredningen

för samhällsutveckling

Ordförande

Anna-Lena Heydar (S), Uddevalla

Ledamöter

Monica Hansson (S), Trollhättan

Pål Magnusson (V), Mellerud

Per Eriksson (S), Bengtsfors

Clas-Åke Sörqvist (C), Tanum

Jan-Olof Johansson (S), Lysekil

Hans Pettersson (M), Orust

Ersättare

Gunnar Lidell (M), Vänersborg

Ulla Berne (M), Åmål

Utbildningsberedningen

Ordförande

Peter Heie (C), Strömstad

Ledamöter

Kennet Borgmalm (S), Vänersborg

Kristina Svensson (MP), Orust

Magnus Jacobsson (KD), Uddevalla

Ulla Börjesson (S), Färgelanda

Annica Erlandsson (S), Sotenäs

Annelie Fredriksson (S), Trollhättan

Ersättare

Tobias Bernhardsson (C), Färgelanda

Hans Schub (M), Tanum

Välfärdsberedningen

Ordförande

Erika Parkås (S), Trollhättan

Ledamöter

Ulla Gustafsson (M), Munkedal

Ann Sörqvist (C), Åmål

Stefan Skoglund (S), Uddevalla

Karl Kullgren (L), Bengtsfors

Mikael Mellby (S), Mellerud

Ersättare

Louise Thunström (S), Tanum

Jörgen Molin (M), Strömstad

Affärsdriven miljöutveckling

Ordförande

Martin Carling (C)

Ledamöter

Åsa Karlsson (S)

Peter Eriksson (M)

Integrationsprojektet

Ordförande

Monica Hansson (S), Trollhättan

Ledamöter

Magnus Jacobsson (KD), Uddevalla

Marie Dahlin (S), Vänersborg

Paul Christensson (C), Lysekil

Representanter i BHU

Martin Carling

Ingemar Samuelsson

Paul Åkerlund

Liselott Fröjd

Representanter

i Västkom's styrelse

Martin Carling

Ingemar Samuelsson

Paul Åkerlund

Liselott Fröjd

Regionalt kollektivtrafikråd

Ledamöter

Carin Ramneskär (M)

Per Eriksson (S)

Politisk organisation

Ombud

föreningsstämma Västkom

Ordinarie

Monica Hansson (S)

Ersättare

Anna-Lena Heydar (S)

Bolagsstämma Mediapoolen AB

Ordinarie

Louise Thunström (S)

Ersättare

Ann-Sofie Alm (M)

Styrelserepresentanter

i Mediapoolen AB

Ordinarie

Peter Hemlin (M), Sotenäs

Ersättare

Monica Bang Lindberg (L), Uddevalla

Revision Mediapoolen AB

Ordinarie

Thomas Boström, Vänersborg

Ersättare

Claes Hedlund, Munkedal

Stämmoombud Gryning Vård AB

Ordinarie

Ingemar Samuelsson (S)

Ersättare

Ulla Börjesson (S)

Revision Gryning Vård AB

Johan Nilsson (S)

Svinesundskommittén

Ordinarie

Gunnar Lidell

Ersättare

Åsa Karlsson

Styrkommittén Interreg

”gränslöst samarbete”

Ordinarie

Monica Hanson (S)

Ersättare

Peter Dafteryd (C)

Styrelseledamot Innovatum AB

Ingemar Samuelsson (S)

Delregionalt samrådsorgan för vårdsamverkan Fyrbodals

Ordförande

Karl Kullgren (L), Bengtsfors

Ledamöter

Erika Parkås (S), Trollhättan

Elving Andersson (C), Uddevalla

Tove af Geijerstam (L), Vänersborg

Leif Andersson (S), Strömstad

Maria Nilsson (KD), Trollhättan

Beredningsgrupp för hjälpmedel

Erica Parkås (S)

Laxfonden

Ordinarie

Tommy W Johansson (S)

Ersättare

Michael Karlsson (S)

Styrelsen för Film i Väst

Gert-Inge Andersson (S), Trollhättan

Vänersamarbetet

Michel Karlsson (S)

Representation i gruppen

”lågtrafikerade järnvägar”

Per Eriksson (S)

Revisorer

Sammanställande

Thomas Boström (M), Vänersborg

Övriga revisorer

Claes Hedlund (C), Munkedal

Anita Älgemon (C), Tanum

Ingemar Lindhe (C), Färgelanda

Lennart Hansson (L), Åmål

Eva From, auktoriserad revisor KPMG AB

Direktionens möten under 2017

Direktionen har under verksamhetsåret haft sju protokollförda sammanträden. Mötena har förlagts till följande kommuner: Uddevalla (tre gånger), Trollhättan (två gånger), Vänersborg och Mellerud. Nedan redovisas en kort sammanfattning av direktionens arbete under året.

Februari

- Information Uppdrag Genomlysning av förbundets verksamhet, fas 2
- Beslut om budget 2017 och 2018
- Remiss Avgränsningar av miljöbedömning av regional infrastrukturplan
- Skrivelse från Strömstads kommun avseende Vägombbyggnader fördjupad öp Nordby-Svine-sund
- Beslut ny rutin beslutsärenden tillväxtmedel
- Beslut arbetsgång revision och årsredovisning

Mars

- Avrapportering Internkontrollplan 2016
- Beslut Internkontrollplan 2017
- Beslut årsredovisning 2016
- Information Kommunakademien Väst
- Förslag ändringar i förbundsordningen
- Förslag ändringar i arvodesreglemente
- Information Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel
- Upprop om biogas
- Information Uppdrag Genomlysning av förbundets verksamhet, fas 2

April

- Beslut Kvartalsrapport 1701–1703
- Fast förbindelse över Gullmarn
- Lysekilsbanan
- Rekommendation Samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel

Politisk organisation

- Fyllnadsval Gryning Vård
- Förslag till verksamhetsplan 2018
- Information Uppdrag Genomlysning av förbundets verksamhet, fas 2

Juni

- Beslut Genomlysning av förbundets verksamhet, fas 2
- Rekommendation Sammanhållen organisation för personliga ombud i Fyrbodals kommun
- Rekommendation Kostnadsfördelning inför avtal avseende Vårdsamverkan Fyrbodals kommun
- Beslut Kommunakademien Väst
- Beslut Överskott regionala tillväxtmedel t.o.m 2013
- Information Revisionsrapport och PM 2016
- Information Förslag verksamhetsplan 2018
- Information avtal naturbruksskolorna
- Information virkesterminal i Bengtsfors

September

- Beslut Delårsrapport 2017-06-30
- Remiss Regional plan för transportinfrastrukturen i Västra Götaland 2018–2029
- Beslut Mötestider 2018
- Information från Länsstyrelsen avseende medel till civilt försvar och höjd beredskap
- Information Naturbruksavtal

- Beslut Verksamhetsplan och budget 2018
- Redovisning tillväxtmedel 2016
- Information Budget tillväxtmedel 2018
- Information Strukturbild Fyrbodals kommun
- Information Hållbar Utveckling Väst (HUV)

Oktober

- Beslut Verksamhetsplan och budget 2018
- Beslut Budget tillväxtmedel 2018
- Beslut Delegation tillväxtmedel
- Beslut Kvartalsrapport 1701-1709
- Beslut VGR:s remissförslag Nationell plan
- Beslut Ny ledamot Mediapoolen
- Rapportering Politisk styrning av förbundet
- Information Revisionsrapport och PM 2017-06-30

November

- Beslut Balanskrav 2014–2016
- Beslut om Förslag årshjul 2018
- Beslut om Förslag till politisk styrning av förbundet
- Rekommendation Samarbetsavtal med VGR rörande inkontinens- och nutritionsartiklar
- Rekommendation Inriktningsdokument för samarbete om Ungdomsmottagningar i VG
- Rekommendation Informationssäkerhetsprogram 2020
- rekommendation Trygg och effektiv utskrivning från slutet vård
- Information Skrivelse från Vänersborgs kommun avseende E-arkiv
- Information Skrivelse från förvaltningschefer Utbildning och utbildningsordförandenäs nätverk
- Information Skrivelse från Sotenäs kommun angående IVPA

Ekonomi och personal

Basfinansieringen från kommunerna på cirka 7,5 miljoner kronor växlades under 2017 upp till en total omsättning på cirka 42 miljoner kronor (exklusive tillväxtmedel), vilket är en ökning i förhållande till 2016. Resterande intäkter är kopplade till projekten och kommer i huvudsak från EU:s strukturfonder och övriga program, Västra Götalandsregionen, staten och medlemskommunerna. Se vidare i bifogad ekonomisk redovisning.

Direktionen har under året beslutat att medlemskommunerna täcker 2017 års underskott som uppgår till ca 1,1 miljoner kr. Direktionen har även beslutat att för 2014-2016 års underskott använda eget kapital med hänvisning till synnerliga skäl samt att balanskravet anses vara uppfyllt och 2014-2016 års underskott därmed är omhändertagna. Balanskravet 2017 är detsamma som årets resultat enligt resultaträkningen.

Personal

Förbundet har inom ramen för sin basverksamhet utrymme för ca 7 tjänster. Eftersom ett antal externt finansierade verksamheter och projekt ingått i uppdragen under året har det funnits utrymme för ytterligare tjänstetillsättningar. Under de senaste åren har vi i flera fall ersatt visstidsanställningar med tjänsteköp.

Den 31 december 2017 var 23 personer tillsvidareanställda och 15 personer visstidsanställda. Förutom detta har 7 personer arbetat hos oss genom tjänsteköp. Motsvarande siffror var vid förra årsskiftet 25 tillsvidareanställda och 14 visstidsanställda. År 2017 var antalet kvinnor 29 och antalet män 9. Noteras ska att dessa siffror är antalet personer och att deras tjänstgöringsgrad

varierar mellan 20 och 100 procent tjänst. I den ekonomiska redovisningen är antalet anställda beräknat utifrån antalet heltidstjänster. Förbundet har också använt sig av tjänstemän ute i kommunerna som på uppdrag har verkat för alla kommunerna i Fyrbodalen. Dessa personer, som har fackkunskap inom sina områden, betyder mycket för att förbundet ska kunna fullfölja sina uppdrag. Detta innebär ofta att ingå i arbets- eller styrgrupper för konkreta uppdrag.

Lokalisering, kansli och administration

Förbundet är lokaliserat till Riverside i Uddevalla. All gemensam administration samt merparten av verksamheten och projekten är därmed lokalmätsigt samordnade. Vi har en särskild avdelning för administration, ekonomi-, projekt- och löneadministration. Avdelningen leds av en administrativ chef. Den 31 december 2017 var det fyra personer på sammanlagt 3,50 årstjänster inom avdelningen.

Den interna kontrollen

Den interna kontrollen syftar till att genom olika regelverk och kontroller minska organisationens risker. Riskerna kan gälla både det ekonomiska kapitalet och förtroendekapitalet. Kommunalförbundet vill uppnå en rimlig grad av säkerhet och att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv.

Kansliet har arbetat fram en internkontrollplan som omfattar 32 kontrollpunkter. Den interna kontrollen fungerar väl.

Vårt uppdrag: Kompetensutveckling

En av kommunalförbundets uppgifter är att på uppdrag arrangera kompetensutveckling för medlemskommunerna. Kompetensförsörjning är en efterfrågad verksamhet av kommunernas medarbetare. Verksamheten är självfinansierad utan vinstintresse. Genom att erbjuda kommunerna utbildningar i närområdet istället för att resa till storstädernas utbildningsutbud, kan fler medarbetare utbildas till en lägre kostnad. Mervärdet blir att regionala nätverk skapas mellan och inom många yrkesgrupper i kommunerna.

2017 genomfördes 40 utbildningar med sammanlagt 2042,5 utbildningsdagar för totalt 1477 deltagare. 15 av kurserna var flerdagarsutbildningar. 8 utbildningar ställdes in på grund

av för få anmälda deltagare. Utvärderingarna från de olika utbildningarna visar på ett gott resultat: att utbildningarna i allmänhet i hög grad/i mycket hög grad är av värde för deltagarnas arbete och att föreläsarna är kunniga.

Exempel på utbildningsområden är lagstiftning och handläggning inom kommunal verksamhet, ekonomi samt utbildningar riktade till socialtjänstens olika verksamhetsområden (barnavård, missbruk, försörjningsstöd, socialpsykiatri/funktionshinder samt vård och omsorg.)

Utöver dessa utbildningar har även ett antal aktiviteter genomförts, vilka är kopplade till övriga av kommunalförbundets verksamheter och projekt.

Allt fler följer förbundets verksamhet

Inom området ryms både intern och extern kommunikation. Den främsta målgruppen för den externa kommunikationen är politiker och tjänstemän i våra 14 kommuner, men även anställda och fortroendevalda inom Västra Götalandsregionen och andra myndigheter som Fyrbodals kommunalförbund samarbetar med. Till våra samarbetspartners hör även näringslivet och ideella organisationer.

Den externa kommunikationen hanteras främst genom ett nyhetsbrev, en hemsida och ett antal sociala medier, främst Facebook.

Under 2018 hade fyrbodals.se 26 000 unika besökare, en ökning med 18 procent jämfört med 2016.

Nyhetsbrevet sänds ut med e-post ungefär åtta gånger per år och når cirka 2 000 mottagare. Öppningsfrekvensen låg under 2018 på 33 procent, en ökning med tre procentenheter.

Nätverk

Kommunikatören för Fyrbodals kommunalförbund leder ett nätverk för kommunikatörer i medlemskommunerna. Vanligtvis hålls fyra möten per år. På mötena diskuteras gemensamma frågor, som exempelvis kriskommunikation. Gruppen får även inspel från gäster kring ämnen eller verksamheter som har en delregional koppling, exempelvis Kommunakademien Väst.

Sociala media

Sociala media fortsätter vara en viktig kanal för att nå våra målgrupper och andra intresserade. Antalet följare på Facebook ökade under året med 34 procent till 730 personer. Den typiska följaren är kvinna (70 procent), cirka 50 år gammal och bor i Trollhättan eller Vänersborg.

Antalet följare på twitter var 289 och på Instagram 71.

Lokala media

Under året sändes 14 pressmeddelanden ut som genererade uppmärksamhet i bland annat lokala medier.

Grönt ljus för arbetet med välfärdsfrågorna

Inom ramen för välfärd finns förutom basfinansieringen två verksamheter – Hälsokällan och FoU Socialtjänst Fyrbodals. Dessa bedrivs genom särskilda avtal. Inom FoU finns fem utveckling-, process- och nätverksledare på olika tjänstgöringsgrad kopplade till olika uppdrag som prioriterats av socialcheferna och de nätverk som de beslutat att upprätta.

Inom välfärd finns en struktur för samverkan med den nationella nivån genom 24 regionala stödstrukturer (RSS). I Västra Götaland finns fyra RSS var av Fyrbodalsamverkan inom välfärd, med socialchefs nätverket i centrum, utgör dessa.

I uppdraget ingår bl.a. att stödja dialog om kunskapsutveckling och kunskapsstyrning samt utveckling av evidensbaserad praktik. Under året har flertalet nationella riktlinjer (NR) som vänder sig till båda huvudmännen antagits och krävt samordning mellan huvudmännen. Exempel på områden är NR inom demens, schizofreni, missbruk/beroende och nytt från 2018 är spelberoende.

För frågor som vänder sig till båda huvudmännen krävs samverkan mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen (VGR) vilket samordnas av VästKom på länsnivå och Vårdsamverkan Fyrbodals delregionalt. 2017 har Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) skapats och ersatt LiSA-gruppen. I VVG ingår ledamöter från varje huvudman utsedda via delregional vårdsamverkan.

Även på delregional nivå har organiseringen förändrats och två ledningsgrupper för vårdsam-

verkan Fyrbodals har blivit en ledningsgrupp för samtliga målgrupper. För att stödja samverkan träffas de respektive kommunalförbundens tjänstemän inom VästKom.

I det länsgemensamma arbetet kan nämnas nytt hälso- och sjukvårdsavtal, handlingsplan för psykisk hälsa, inriktningsdokument för ungdomsmottagningar, revidering av samarbetsavtal för försörjning av personliga hjälpmedel, samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter samt förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion. Inom eSamhället och digitaliseringen sker samverkan genom länsgemensam handlingsplan och eHälsosamordnare på kommunalförbunden.

Ett arbete som påbörjats under 2017 och som kommer att uppta samverkansarbetet under 2018 är att utveckla samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård enligt ny lagstiftning (lag 2017:612).

På delregional nivå har två utredningar om samverkan mellan huvudmännen genomförts. Samverkan kring unga med missbruk/beroende där Norra Hälso- och sjukvårdsnämnden tagit initiativet men utredningsuppdraget lades på FoU Socialtjänst Fyrbodals samt utredning av möjligheten till gemensam tillnyktringsverksamhet där ledningsgruppen för Vårdsamverkan Fyrbodals tog initiativ. Nu återstår under 2018 för huvudmännen att ta ställning till om, och i så fall på vilket sätt, man ska gå vidare med förslagen.

Av 30 områden i verksamhetsplanen är 21 områden uppfyllda (gröna), 6 delvis uppfyllda (gula)

och 3 ej uppfyllt (rött). Av de som ej är uppfyllt har en aktivitet nedprioriterats av beredningen välfärd och de andra två är egentligen röda för att vi inte lyckats mäta dem på ett tillräckligt bra sätt.

Beredningens möten

Under 2017 hade beredningen fyra möten (ett ställdes in), två möten med representanter för socialnämnderna samt två möten då både socialchefer och representanter för socialnämnderna deltog. Från beredningen har även två ledamöter ingått i delregionalt politiskt samråd tillsammans med ytterligare fyra ledamöter utsedda av direktionen.

Beredningen välfärd har under mandatperioden haft ett tydligt uttalat önskemål om att identifiera områden för samarbete mellan kommunerna. Under 2017 har Barnhus Fyrbodal invigts, beslut om gemensam organisation för personligt ombud (PO) har fattats av direktionen och samtliga kommuner.

Nätverk

Inom området välfärd finns en rad nätverk. Det

styrande nätverket är socialcheferna som fördelat kontaktpersonsskap för nätverken. I princip alla nätverk utser ordförande och vice ordförande inom nätverket. Exempel på nätverk är MAS, anhörigstödjare, chefer för bistånd, chefer för rehab och utredare inom socialtjänst. Inom FoU socialtjänst finns tre FouRum som till viss del även fungerar som nätverk. Här finns chefer inom individ- och familjeomsorg, funktionshinder/socialpsykiatri samt vård och omsorg. De har i sin tur inrättat ämnesspecifika nätverk som leds inom ramen för FoU. Även Hälsokällan har ett antal nätverk.

Hälsokällan

Under 2017 har ny nytt avtal för Hälsokällan tecknats mellan norra hälso- och sjukvårdsnämnden samt 13 av kommunerna i Fyrbodal. Hälsokällans övergripande områden är integration, föräldrastöd samt ledarskap och bemötande. Fokusområden är integration, psykisk hälsa, fullföljda studier, våldsförebyggande samt samspel, sex och relationer.

Under 2017 har Hälsokällan genomfört 121 aktiviteter och mött 2961 personer i sin målgrupp som benämns "viktiga vuxna". Alltså vuxna inom kommunen, regionen och till viss del ideella

sektorn som möter barn och unga. Vidare har man arbetat med projekt "En vardag fri från våld" med finansiering från Folkhälsokommittén, Västra Götalandsregionen samt ESF-projektet "Skola för alla och Vägledning för livet" tillsammans med Skaraborgs kommunalförbund (som är projektägare), Boråsregionen/Sjuhärads kommunalförbund och Samordningsförbundet Väst. Man har också samverkan med Länsstyrelsen kring våld i nära relation. Se gärna separat verksamhetsuppföljning.

E-samhälle och digitalisering

För arbetet med digitalisering erhåller kommunalförbunden medel från VästKom. Inom Fyrbodals kommun har vi lagt hälften av dessa medel på tre kommuner (Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg) med särskilda uppdrag. På kommunalförbundet finns en heltidstjänsteman med ansvar för att organisera, samordna och driva arbetet.

Det diskuteras digitalisering inom allt fler om-

råden i Fyrbodals kommun. Nyttan av att införa digitala arbetssätt styrs dels av förmågan att genomföra ett förändringsarbete, dels av ett digitalt ledarskap. Det visas tydligt i det projekt som genomförts i Fyrbodals kommun om att sluta faxa epikriser i samband med samordnad vård och omsorgsplanering och läsa handlingar i NPÖ. Arbetssätt som nu kommer att genomföras i hela Västra Götaland.

För att stödja ett digitalt arbetssätt krävs tillgång till både fiber och mobil täckning vilket är ett problem i delar av vårt område. Ett arbete genomförs genom UBit - Utveckling av bredbands och IT-infrastruktur - Västra Götalandsregionen för att kartlägga behoven.

Stort fokus har lagts på Informationssäkerhet och Dataskyddsförordningen (GDPR) som blir lag i alla EU:s medlemsländer från och med den 25 maj 2018. Kommunerna erbjuds stöd och utbildning inom området genom ett särskilt informationsprogram. Fyrbodals kommun har under 2017 deltagit i arbetet med Säker kommunikation mellan offentliga aktörer, ett nationellt projekt för att sä-

kerställa de digitala kommunikationsvägarna. För övrigt kan nämnas att Artificiell Intelligens (AI) eller robotisering diskuteras i allt fler kommuner.

Forskning och utveckling (FoU)

FoU-Socialtjänst arbetar genom tre FouRum, där representanter från socialtjänstens ledningsgrupper inom områdena vård och omsorg, IFO- Individ och familjeomsorg och funktionshinder/ socialpsykiatri möts och initierar kunskapsutveckling.

En heltidsanställd FoU-strateg och en deltidsanställd vetenskaplig ledare kopplar ny efterfrågad forskning till verksamheterna genom utvecklingsarbete, FoU-caféer, inspirationsdagar och efterfrågade utredningar.

Socialtjänstövergripande utvecklingsarbete under året har varit stöd till området öppna jämförelser (ÖJ). Uppstart av ett utvecklingsarbete med innovationsledning och en gemensam idésluss, ICare4 Fyrbodol, för innovationer inom socialtjänsten med hjälp av näringslivet har startat under året. En kommun- och regiongemensam konferens om samsjuklighet gick av stapeln i april. System för möte med olika intressenter som prefekterna på Högskolan Väst och Gryning AB har införts.

Individ och familjeomsorg (IFO) har reviderat sin kommungemensamma kompetensplan för sociala barnvården. Två FoU-cirklar har startat under året, en om hot o våld mot föräldrar och en om ekonomiskt bistånd. Metodstöd för delaktighet (framförallt brukar-feedback) gavs till de olika verksamheterna inom IFO. Genom utvalda kontaktpersoner gör IFO och socialtjänsten i Fyrbodol sin röst hörd i delregionala och regionala sammanhang, som Västbus, missbruk och socialpsykiatri. Under året har en gemensam nätverksledare, på uppdrag av IFO cheferna, varit ledare för åtta olika kunskaps-/ämnesnätverk. Barnahus Fyrbodol har startat. En gemensam satsning mot våld i nära relationer har påbörjats. Under 2017 har t ex förslag till hur huvudmännen kan samverka kring Samordnade insatser för ungdomar med missbruk och beroende och gemensam organisation för Personligt Ombud (PO).

Inom vård- och omsorgsområdet har strategin för baspersonalens kompetens och titulatur reviderats. Titulaturdelen tas bort och kompetenskraven förtydligas. Individens behov i centrum (IBIC)

är ett förhållningssätt och ett arbetssätt som införts inom vård- och omsorg och sjukvård. En utvecklingsledare (25%) leder ett nätverk för att stödja implementeringen av detta i kommunerna. För att utveckla beredskapen att ta emot studenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) i kommunerna har en satsning på handledarkompetens för högskoleutbildade gjorts. Dessutom finns en gemensam VFU processledare (15%) för sjuksköterskorna. Ett FoU-café om personcentrerad vård och omsorg gavs i februari tillsammans med vårdsamverkan.

FouRum Funktionshinder/Socialpsykiatri (F/S) har tagit fram en Fyrbodalgemensam kompetensutvecklingsplan för området. En uppdragsutbildning för Personliga Assisterare är genomförd tillsammans med Högskolan Väst. Inom psykisk hälsa har stadsbidrag lagts till en gemensam satsning inom kommunalförbundet.

Under året har dessa satsats på en utbildning på temat samsjuklighet. Metodstöd för ökad delaktighet gavs till att genomföra gruppsamtal enligt delaktighetsmodellen (DMO). Inspirationsdagar med efterfrågade teman och många deltagare har genomförts. Ett forskningsprojekt kring välfärdsteknik pågår tillsammans med forskare från Högskolan Väst.

En hållbar samhällsutveckling

Samhällsutvecklingsberedningens sakområden omfattar infrastruktur, kollektivtrafik, kultur, näringslivsutveckling, fysisk planering, arbetsmarknadsfrågor, kompetensförsörjning, integration och vissa miljöfrågor.

Inom beredningen arbetade 10,7 tjänstemän under 2017. Beredningens sakområden har naturliga beröringspunkter och gemensamma målsättningar för att driva hållbar samhällsutveckling.

Under verksamhetsåret har beredningen jobbat i nära samverkan med utbildningsberedningen och tagit fram ett gemensamt arbetssätt och beredningsförfarande avseende tillväxtmedlen. Tillsammans har beredningarna presenterat ett budgetförslag på 21 250 tkr för att möjliggöra genomförandet av den Delregionala Genomförandeplanen.

Beredningens möten

Under 2017 har beredningen Samhällsutveckling sammanträtt vid sex tillfällen. Särskilda ärenden och teman som har beretts under året är inspelen till den regionala- och nationella infrastrukturplanen, etablering av Bäckeforsterterminalen, Lysekilspanans framtid, Västtågsutredningen, en gemensam plattform för nyanländas etablering, Position

Västs samarbete med Svinesundskommittén och Affärsdriven miljöutveckling för att främja etableringar i gränsregionen, Kreativa Kraftfält, Trä och skogutredningen, inriktningar för Fyrbodals gemensamma strukturbild, budget för tillväxtmedel 2018.

Nätverk

För att förankra och diskutera ärenden som väckts till och i beredningen diskuteras och bereds ärenden i olika tjänstemannaberedningar kopplade till beredningens ansvarsområden.

Nätverken är ett viktigt verktyg för kunskapsöverföring och kontaktskapande mellan kommunerna. Nedan redogörs för de tjänstemannanätverk beredningen har haft kopplat till sig under 2017.

- Infrastruktur och kollektivtrafikansvariga
- Kulturansvariga
- Bibliotekschefer
- Näringslivschefer/utvecklare
- Kommunrepresentanter med ansvar för integrationsfrågor
- Företagsfrämjande aktörer inom innovationssystemet
- Planerarnätverk

Järnvägen Göteborg-Oslo är nu en utpekad brist i nationell plan

Ärenden som behandlas av Samhällsutvecklingsberedningen och slutligen beslutas av Direktionen, diskuteras och bereds av Tjänstemannanätverket som utgörs av tjänstemän som ansvarar för infrastruktur och/eller kollektivtrafikfrågor i respektive kommun. Tjänstemannanätverket är också beredande för DKR Fyrbodals (Delregional Kollektivtrafikrådet), som beslutar i Kollektivtrafikfrågor.

Regional plan

Aktiviteterna har i stort följt den plan som tidigare beslutats. Inriktningsplaneringen och den Regional Systemanalys utgjorde grunden för framtagandet av de brister som spelades in till den Regionala planen. Förslaget till Regional plan kom under sommaren, och innehöll bl a de fyra högst prioriterade bristerna i området. Förbundet samordnade det gemensamma remissvaret till Västra Götalandsregionen.

Nationell infrastrukturplan

Förslag till Nationell infrastrukturplan kom un-

der hösten. Det arbetades fram ett gemensamt remissvar för hela Västra Götalandsregionen, där inriktningen låg på att den uteblivna järnvägen Göteborg-Borås ska tillbaka in i planen. I planförslaget finns finansiering av slussarna i Göta älv med, liksom att järnvägssträckan Göteborg-Oslo finns med som en utpekad brist.

Remisser

Under året har följande remissyttranden avgivits efter inspel från kommunerna.

- Kollektivtrafikens Trafikförsörjningsprogram.
- Regional plan för transportinfrastrukturen
- Nationell infrastrukturplan (VGR-gemensam)
- Omloppsnära uppställningsspår

Skrivelser

Kommunalförbundet har under året beslutat att ställa sig bakom följande skrivelser.

- Skrivelse om sommartrafik på Lysekilsbanan.

Kulturen ska genomsyra alla delar av samhället

Fokusområde Kultur har två likvärdiga strategidokument att utgå ifrån:

- En mötesplats i världen, kulturstrategin för Västra Götaland 2012
- Västra Götaland 2020, strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020

I Genomförandeplan Fyrbodals finns 20 prioriterade insatser varav två är inom kulturområdet:

- Främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i hela Västra Götaland (4.1.1)
- Utveckla Västra Götaland som en plats där unga möts, främja ungdomskulturen (4.1.2)

Kulturen kan sägas ha en indirekt roll för samtliga prioriterade insatser eftersom det finns uttalade önskemål om att kulturen ska genomsyra alla delar i samhället. Kultur har, utöver ovanstående, valt att fokusera på följande prioriterade insats:

- Stimulera ökat entreprenörskap och intraprenörskap (1.1.1)

Arbetet med kulturfrågor sker i samverkan främst med kommunernas kulturansvariga, bibliotekschefer, Kultur i Väst, Västarvet och Västra Götalandskoncernavdelning kultur.

Nätverksarbeten

I beredningens arbete ingår att driva två nätverk: kulturansvariga och bibliotekschefer. Under 2017 har de kulturansvariga träffats sju gånger.

Arbetet med kultur i kommunerna ser mycket olika ut. Tillsammans arbetar vi för att stärka kulturen inom vårt område. Nätverket har hög närvaro på sina möten. Under 2017 ökade antal träffar och utökades också till att vara heldagar. Detta har uppskattats mycket och gett utrymme för fler fördjupade diskussioner.

I samband med årets seminarium Attraktiva kommuner – verktyg för utveckling, "Var f-n är estetiken?" träffades de två nätverken kultur- och näringslivsansvariga och hade en gemensam överläggning för att diskutera Kulturella och kreativa näringar tillsammans med VGR kultur.

Nätverket för bibliotekschefer startade 2012 och blir bättre och bättre. Det är sprunget ur gruppens behov av att få träffas regionalt.

Gruppen uppskattar att Fyrbodals kommunalförbund tar på sig en samordnande roll för mötena. Under 2017 träffades gruppen tre gånger. Representant från Kultur i Väst deltar i mötena. De driver frågan om kompetensutveckling och vill ha en aktiv dialog med bibliotekscheferna. Mötena alternerar mellan de 14 biblioteken inom Fyrbodals. Ett projekt om lokala biblioteksmässor planeras till 2019.

I juni månad gjordes en studieresa till Århus i Danmark. Inbjudan gick till kulturansvariga och bibliotekschefer. Ett välmatat program med mycket intressanta besöksmål uppsöktes. Deltagarna fick mycket inspiration av resan. Resan finns dokumenterad i både bild och text.

Kreativa Kraftfält

Under hösten 2017 anställdes Caroline Laudon för att slutföra projektet Kreativa Kraftfält. Hon har arbetat 50 procent för Fyrbodals kommunalförbund och 50 procent för Västra Götalandsregionen, VGR, kultur, dessa procent delades med Kultur- och fritidschefsnätverket Göteborg. Tillsammans med kulturansvariga undersöktes intresset för hur KKF skulle kunna gå vidare. Tyvärr hittades ingen gemensam plattform och projektet är nu avslutat.

Tillväxtmedel 2017

Under året har tolv projekt tilldelats medel: (GIBCA 2017, Kulturkollo 2017, Uddens skulpturutställning 2017, Varvsspelet 2017, Muralmåleri lyfter kvinnorna på Orust, Landet Mitt i Mellan- E6 och 45:an, del 2 och 3, Geoparken – Platåbergens fördjupning, Utveckling av seminarieriet, Slöjdruck, AURORA, Vi byter skulpturer med varandra.

Kulturkollo 2017

Fyrbodals kulturkollon är omtyckta och efterfrågade. Nio kollon med 163 barn/ungdomar har till stor belåtenhet genomförts. En tredjedel av deltagarna var pojkar. En enkät till deltagarna visar att de varit mycket nöjda och i snitt satt betyget 4,5 av 5 möjliga, några av kollona har närmare 5 i betyg.

Seminarium

Ett seminarium har genomförts under rubriken "Attraktiva Kommuner - verktyg för utveckling". Årets seminarium hade titeln "Var f-n är statistiken?". Det blev mycket populärt, flera fällde omdömet "att detta var det bästa av alla seminarier". En digital enkät om seminariet skickades ut till 123 deltagare varav 103 svarade. Gensvaret var mycket positivt både när det gäller seminariet och hela seminarieverksamheten. Detta har även meddelats till oss via mail, telefonsamtal och vid olika sammankomster.

Fler småföretag och bredare branschstruktur

Under de tre senaste decennierna har näringslivet i Fyrbodals genomgått stora förändringar. Från att ha varit beroende av ett antal stora industriföretag har regionen idag en mycket bredare branschstruktur med fler småföretag.

Konjunkturen har varit mycket hög under 2017 och antalet företag har fortsatt ökat till cirka 27 000 företag. Framgångsfaktorerna har varit att stödja och stimulera entreprenörskap, satsa på utveckling i befintliga företag samt att satsa forskning och utveckling. De insatser som Fyrbodals ska vara med och initiera ska vara bättre att göra gemensamt än var och en enskild kommun gör. Fyrbodals kommunalförbund prioriterar därför sina framtida insatser till att i samverkan:

- Skapa starka förutsättningar för att förverkliga idéer och starta företag
- Främja utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag
- Driva offensiva insatser för att etablera nya arbetsplatser i Västra Götaland.

För att genomföra dessa insatser tar vi hjälp av olika aktörer och organisationer vars tjänster vi upphandlar eller ger projektmedel till.

Tjänsten som ansvarig tjänsteman för dessa frågor på Fyrbodals kommunalförbund har varit på 100 procent det gångna året. I tjänsten ingår att följa upp och utvärdera de projekt som bedrivs externt och internt som kommunerna är med och finansierar. Tjänsten har också innefattat en roll

som tf. Beredningsansvarig för Samhällsutvecklingsberedningen.

Nätverk

Samarbetet med näringslivscheferna och eller utvecklarna i kommunerna är grunden för det näringslivsarbete som bedrivs. Nätverket har träffats sex gånger för att tillsammans arbeta fram gemensamma projektidéer för att verkställa Genomförandeplan Fyrbodals 2014-2020.

Projekt

Under 2017 beviljades 16 näringslivsinriktade projekt med en finansiering av totalt 11 728 tkr i regionala utvecklingsmedel. Nedan presenteras ett urval av projekten.

Framtidsentreprenörer och ett stärkt näringsliv

Det största hindret för tillväxt i Fyrbodals är bristen på arbetskraft med rätt kompetens samtidigt som arbetslösheten bland vissa grupper fortfarande är hög. Många bra affärsidéer fastnar i företagarnas byrååador. För att komma till bukt med detta har en översyn av innovationsstödsystemet påbörjats i projektet Framtidsentreprenörer och stärkt näringsliv. Hur behöver vårt innovationsstödsystem se ut för att möta de behov som finns i näringslivet så att fler idéer omsätts

till innovationer? Parallellt med strukturomvandlingen av innovationsstödsystemet utvecklas en digital open innovation-plattform på deladnide.nu.

13 av 14 kommuner är med i projektet. Övergripande mål är att skapa tillväxt bland befintliga och nya små och medelstora företag i Fyrbodal genom att ta tillvara på entreprenörers kompetens och matcha dem mot nya affärsidéer tillsammans med små och medelstora företag.

Bättre företagsklimat i Fyrbodal

Byråkrati och krångligt regelverk skapar också hinder för tillväxt. Genom projektet Bättre företagsklimat Fyrbodal arrangeras subventionerade utbildningsinsatser för kommunanställda för effektivare handläggning och ärendehantering, bemötande och möjliggöra för små företag att delta i kommunens upphandlingar.

13 av 14 kommuner har nu genomgått Sveriges kommuner och landstings (SKL) utbildning Förenkla Helt Enkelt eller motsvarande och fler kommuner ansluter sig nu till Insiktsundersökningen som ett led i att förbättra ärendehantering i kommunerna.

Under 2017 anordnade förbundet bland annat

en resa till Stockholm för deltagande i Förenklingsforum och besök på Sveriges Riksdag.

Det övergripande målet med projektet är att skapa ett bra företagsklimat i Fyrbodal.

Almi IFS

Många nyanlända som invandrat till Fyrbodal har erfarenhet av att driva företag. Projektet Almi IFS har erbjudit rådgivningsinsatser till målgruppen som består av kvinnor och män med invandrarbakgrund för att stimulera till ett ökat företagande och en ökad kompetens hos de enskilda invandrarföretagen avseende kunskap om den svenska marknaden, företagsekonomi och finansiering. Klienterna har fått affärsrådgivning på 25 olika språk.

Forskning visar att de företag som ägs och drivs av personer med utländsk bakgrund är mer anställningsvilliga än de som drivs av svenskfödda. De anställer också människor med utländsk bakgrund i mycket högre grad än svenskfödda. Projektet har därför varit viktigt för att öka sysselsättningen av andra i utanförskapsområden. En annan effekt som projektet visat är att dessa företag ökar kontaktytorna med omvärlden vilket på sikt kan leda till ökad handel och svensk export.

Foto: Jonas Nordigårds

Nätverket som främjar fiske och fisketurism

Nätverket Fiskekommunerna, FK, har under 2017 verkat i enlighet med syftet som finns i beslutet i projekt som medfinansierar Fiskekommunerna 2018-2020 från Regionutvecklingsnämnden inom VGR: "Att vara en påverkansorganisation som främjar fiske, fisketurism och vattenbruk med angränsande näringar."

Fiskekommunerna, FK, är ett nätverk med nio kustkommuner samt Västra Götalandsregionen. Den har en Ledningsgrupp, LG, där varje part har en näringslivsutvecklare och politiker.

FK samverkar med andra organisationer och nätverk för att nå sitt syfte. Det är dels politiker på nationell nivå som riksdagsledamöterna från Bohuslän och Riksdagens Miljö- och jordbruksutskott och dels berörda tjänstemän inom:

- Hav och Vattenmyndigheten
- Jordbruksverket
- Naturvårdsverket

- Länsstyrelsen

Dessutom med andra organisationer och nätverk:

- Marint Center i Simrishamn
- Fiskets olika organisationer som SFPO och HKPO
- Samförvaltningen Norra Bohuslän
- Maritima klustret i Västsverige
- Tillväxt Norra Bohuslän
- Leader Bohuskust och gränsbygd

Under 2017 har Ledningsgruppen träffats sex gånger. Vid dessa tillfällen har man diskuterat och tagit ställning till fem olika remisser och svarat. Regelförändringarna inom det demersala fisket har varit en väsentligt fråga att ta ställning till under året. Andra områden har varit regler kring Hummerfiske, makrill. Marin nedskräpning i vårt vatten och stränder.

Vattenbrukets regler och förutsättningar har varit tema vid ett av mötena.

En gemensam strukturbild

Under 2017 fortsatte arbetet med att ta fram en gemensam strukturbild för Fyrbodals geografi. Syftet är att stärka de lokala och regionala förutsättningarna för långsiktig hållbar tillväxt och utveckling genom gemensam fysisk planering.

Fem mål sattes upp och beslutades om för strukturbildsprojektet. Strukturbilden ska:

1. vara ett samordnat planeringsunderlag för politiska beslut.
2. stärka Fyrbodals förutsättningar i Västra Götaland och Sverige.
3. tydliggöra utvecklingsförutsättningar och skapa en samlad målbild.
4. utgöra en arena för samarbeten över kommungränserna.
5. identifiera strategier och nycklar som driver positiv utveckling.

Inom ramen för projektet har tjänstemän och politiker intervjuats för att samla in lokala utmaningar och förutsättningar ur ett planeringsperspektiv.

Två seminarier har anordnats för att öka kunskapen kring strukturbildsarbetet och tydliggöra de samband som finns i delregionen. Intervju-

erna och seminarierna har ställts samman i en SWOT-analys för Fyrbodals kommuner och geografi.

I nästa fas tog projektet hjälp av SWECO för att sätta samman ett material inför dialogmötena som arrangerades i Bengtsfors, Tanum och Uddevalla. Ur dialogmötena kom nedanstående förslag fram för att driva en positiv utveckling:

- En gemensam framtidsbild
- Ökad tillgänglighet och hållbar mobilitet
- Driv specifik utveckling i olika delar av Fyrbodal
- Säkerställ koppling till kommunernas planering
- Skapa tillgänglighet till kompetensförsörjning i glesare bygder
- Ett distribuerat innovationssystem
- Resursförsörd samverkan och digitalisering
- Skapa balans mellan konkreta åtgärder och utvecklingsprocesser
- Samverkan över gränser

Utmaningar för flyktingprojekt

Mellan 2011 och 2015 ökade antalet asylsökande i Sverige med 400 procent. Samtidigt ökade antalet nyanlända till Fyrbodal i ännu högre fart. I november 2015 befann sig cirka 4 000 nyanlända personer i etableringen i Fyrbodal. Samtidigt hyste regionen 7 000 asylsökande. Ett år senare, hade siffran nyanlända med uppehållstillstånd inom etableringen vuxit till drygt 5 000 i Fyrbodal, samtidigt som antalet asylsökande boende i regionen hade minskat något. Antalet flyktingar minskade under 2017 samtidigt som antalet människor i etablering ökade.

Projektet Kommungemensam plattform för att främja nyanländas etablering i Fyrbodal syfte var att få till en långsiktig samverkan över kommungränserna för att skapa ett gott och likvärdigt flyktingmottagande, att regionens nyanlända så snart som möjligt efter erhållet uppehållstillstånd skulle kunna etablera sig och bli delaktiga i samhäl-

let. Tillvägagångssättet var att arbeta fram en delregional överenskommelse. Fokus inom projektet var att arbeta fram gemensamma modeller och metoder för att klara boendefrågan, matchningen mellan arbete och kompetens samt skapa förutsättningar för en god hälsa med inriktning barn och unga.

Projektet har varit svårt att genomföra då många ute i kommunerna har varit akut upptagna med att ordna boenden och andra praktiska angelägenheter för den växande skaran nyanlända och asylsökande. Att i detta läge prioritera ett långsiktigt strategiskt arbete med integrationsfrågorna har av flera känts övermäktigt.

Under 2017 beslutade styrgruppen att inte söka nya medel för implementering av det arbete som bedrivits i projektet då fokus behövde ligga på lokalt plan för att klara etableringen.

Projektet avslutades under 2017.

Position Väst lotsar etablerare till Fyrbodal

Position Västkontoret bedriver etableringsfrämjande arbete, proaktiv marknadsföring och företagsetableringsservice i nära samverkan med Fyrbodals, liksom Vara, Essunga och Grästorps, kommuner.

Det samverkansavtal kommunalförbundet tecknat för Position Väst som regional partner till Business Sweden (BuS) har kraftigt ökat antalet inkommande internationella etableringsärenden, likaså den samverkan som under året byggts upp med Node Pole (elintensiva etableringar). Vi har hanterat 81 ärenden, varav 41 nya. 30% är internationella och de är mer komplexa, kräver förbättring, branschpassat material, även kommunal information, kartor etc., på engelska. Strategisk kommunal markplanering, väl fungerande rutiner och tillgång till rätt kompetens är nyckelfaktorer. De internationella ärendena tar ofta längre tid, även om företagen förväntar sig snabba besked. Konkurrensen är hård. Den region som vinner etableringen får oftast många nya arbetstillfällen och stärkt varumärke.

Flera crypto-currency mining- och datacenterföretag visar intresse, främst för Dalsland. Problem få fram uppgifter om framtida möjliga effektuttag hämmar etableringar. VGR informerade. Både crypto-currency mining och effektbrist behöver hanteras politiskt.

Det indiska företaget Sansera, som köpt vevstakstillverkaren MAPE, valde att göra en följdinvestering genom nyetablering på ny plats i Trollhättan i samverkan med oss, BuS och kommunen. Alternativet var flytt och expansion på annan plats. Nybyggnationen ger cirka 40 arbetstillfällen (inkl. byggnation och flytt). Fler nya jobb beräknas skapas längre fram. Två mindre etable-

Ett flertal besök av utländska etablerare har arrangerats under året.

ringar (ICMeter/BECSL och Hencol) i Tanum har ännu inte gett arbetstillfällen. Ett mindre e-handelsbolag (ännu ej officiellt) har etablerat sig i Vänersborg. Drytechs etablering 2016 beräknas ha räddat 0,5 jobb i Strömstad.

Vi har arrangerat flera besök av potentiella etablerare, liksom ett besök av Business Swedens USA-representant (fordon). Vi genomförde tillsammans med BuS och BRG en GAP-analys inom fordonsbranschen.

Medial uppmärksamhet för att Trestad klättrade mest av Sveriges bästa logistiklägen, för Position Väst dagen och för vårt arbete med att attrahera globala datacenter. Bra flöde på vår Facebooksida. Problem med attacker på hemsidan sinkade utveckling, men är nu lösta.

Vi ingår i Svinesundskommitténs Interreg-projekt Grön tillväxt trä. Ett gränsöverskridande etableringssamarbete byggs upp och ska ge 2-3 nyetableringar och 15 jobb. Projektet ger en medfinansiering t.o.m. 2019. VGR:s projektfinsiering upphör per 171231.

Position Väst dagen om investerings- och etableringsarbete lockade drygt 70 personer som arbetar med etableringsärenden i våra kommuner. Talare var kinesiska Gudinna Invest, Node Pole och Innovation Norge.

Vi har deltagit i 13 mässor och event. Störst satsning på Stockholm Business Arena (fastighetsbranschen, investerare), NXT Oslo (e-handel, lager) och som här Logistik & Transport i Göteborg där vi ser Anders Forsberg, platschef Katoen Natie, Håkan Sundberg, kommunchef Munkedal och Jeanette Lindh Svanqvist, Bengtsfors.

Kommuner banar väg för miljö- och företagsnytta

Under 2017 har ett omfattande arbete med att förankra och anta en ny klimatstrategi för hela Västra Götaland genomförts. Fyrbodals kommuner ligger väl framme med insatser inom klimatområdet om än målet ännu är långt bort. De konkreta resultat som våra kommuner och företag åstadkommer inom affärsdriven miljöutveckling har uppmärksammats i både traditionell media och i sociala medier.

Det har blivit tydligt att Fyrbodals fokus på skoglig bioekonomi, maritim utveckling samt fossilfria transporter ger bra möjligheter att åstadkomma miljö- och affärsnytta. När kommunerna går före som till exempel genom elfordons- och biogassatsningar liksom med träbyggnationer har det under året gett förutsättningar för företagsutveckling i Fyrbodal. Fyrbodals samarbete med framförallt norska parter men även i viss utsträckning danska är till ömsesidig nytta inom skoglig bioekonomi och fossilfria transporter.

Styrgruppens möten

Den politiska styrgruppen för Affärsdriven miljöutveckling har haft fyra möten och har genomfört en studieresa till Sotenäs Symboioscenter, Derores takstolsfabrik i Tanum, Wargön Innovation och informerats om "Test- och demonstrationsplats Mariestad". Styrgruppen har varit representerad och medverkat som talare vid "Skandinaviska Biogaskonferensen" och medverkat i den nationella föreningen Trästads styrelsemöten

och årliga konferens. Ordförande har blivit invald i Västra Götalands Klimatråd samt i föreningen Trästads styrelse.

Skoglig bioekonomi

Fyrbodal tog för några år sedan initiativ till att synliggöra den skogliga ekonomins potential och etablerade "Fyrbodal växer på träd". Sedan dess har området fått allt större uppmärksamhet och under 2017 fick vi en brett sammansatt referensgrupp att tillsammans med oss göra en utredning där vi kunde visa på den skogliga bioekonomins betydelse och mycket stora potential för Fyrbodal och hela Västra Götaland framöver.

Vi har därefter i olika forum visat på behovet av insatser för att förvalta dessa möjligheter och möjliggöra företagsutveckling. Ett tydligt tänkbart spetsområde för Fyrbodal har identifierats i form

av att göra det västsvenska produktionstekniska kunnandet tillgängligt för träförädlade företag liksom för design- och konsthantverksföretag med trä som råvara.

Här har Högskolan Väst, Innovatum, Steneby-skolan, Swerea IVF och tioalet etablerade träföretag med hjälp av Fyrbodal visat på ett stort behov hos företagen för utvecklingsinsatser inom robotisering, automation, 3D-teknik och digitalisering. Därför har ett arbete fortsatt för att etablera ett större utvecklingsprojekt med Innovatum som projektarena.

Fyrbodal har medverkat till att sågverkskoncernen Vida och Preem samarbetat kring bi drivmedelsproduktion och tillsammans med Svinesundskommittén och norska parter har vi påbörjat ett samarbete kring ökad träbyggnation och företagsetableringar (Position Väst) inom träområdet.

I några av kommunerna har byggnader med trä som bärande konstruktioner uppförts och företag har tack vare detta kunnat utvecklas inom området. Ett par företag har drivit frågan om att etablera en godsterminal för järnvägstransporter i Bäckefors. För att det ska kunna bli en terminal

öppen för flera företag kommer offentlig finansiering att krävas. Kommunalförbundet har ännu inte yttrat sig till Västra Götalandsregionen och Trafikverket i frågan.

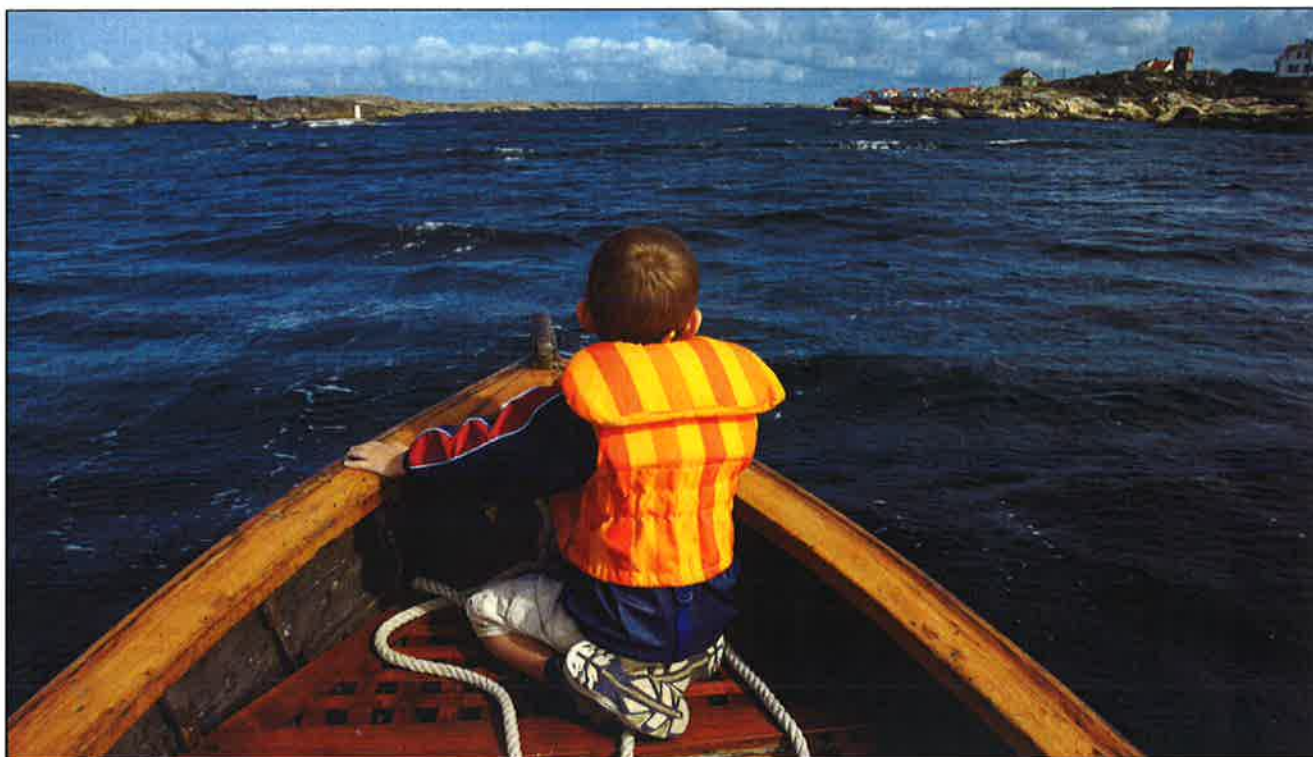
Fossilfria transporter

I projekt Hela Gröna Vägen samarbetar vi med norska parter och med "Gröna Bilister" och totalt är vi 39 kommuner med målsättningen "fossiloberoende transporter 2030". Våra 14 kommuner har under året i ökande utsträckning frågat efter stöd och samarbete för att bygga ut sina fossilfria fordonsflottor och medverka till att infrastruktur för el och biogas etableras.

Antalet laddpunkter har ökat stort i Fyrbodal och nu finns laddpunkter i alla kommuner. I fyra av kommunerna har arbetet varit intensivt för att förbereda för utbyte till biogasfordon.

Kommunernas engagemang har gjort det möjligt för ett företag att etablera sig med biogastankstationer i dessa fyra kommuner och i ytterligare två kommuner planerar två andra företag för biogastankstationer för tunga fordon. Tack vare arbetet med Hela Gröna Vägen valde den natio-

Affärsdriven miljöutveckling

nella föreningen Gröna Bilister att förlägga sin årliga konferens till Fyrbodal.

Budkavlen för fossilfria företag har börjat ta fart och intresset för vår kunskaps spridning och information på sociala medier har varit stort och positivt.

Trollhättan- Vänersborgs flygplats har inlett ett arbete för att byta ut bränslet för sina markbundna fordon, men med den långsiktiga målsättningen att även flygbränslet ska bli förnybart. Ett frukostseminarium om möjligheter med biobränsle och flyg blev välbesökt och gjorde att initiativ till fler insatser togs.

I det hittills största Innovatumprojektet "Biogas 2020" har bland annat den Skandinaviska Biogaskonferensen genomförts med politisk medverkan från oss och Innovatum har etablerat ett samarbete med Västlänken kring biogas för arbetsfordon. Vi har under året fört ihop Trollhättans och lantbruksföretagens utvecklingsarbete kring avfall och biogas med fyra av dalslandskommunerna.

Marin energi och innovation

Vi har deltagit i arbetet där Orust och Lysekils kommun tillsammans med Rise och flera forskningsverksamheter påbörjat arbetet för att etable-

ra " Test Site Skagerakk" där teknikutvecklare, underleverantörer, forskning och offentlig verksamhet ska erbjuda ett test- och demonstrationsområde för hållbar marin och maritim innovation.

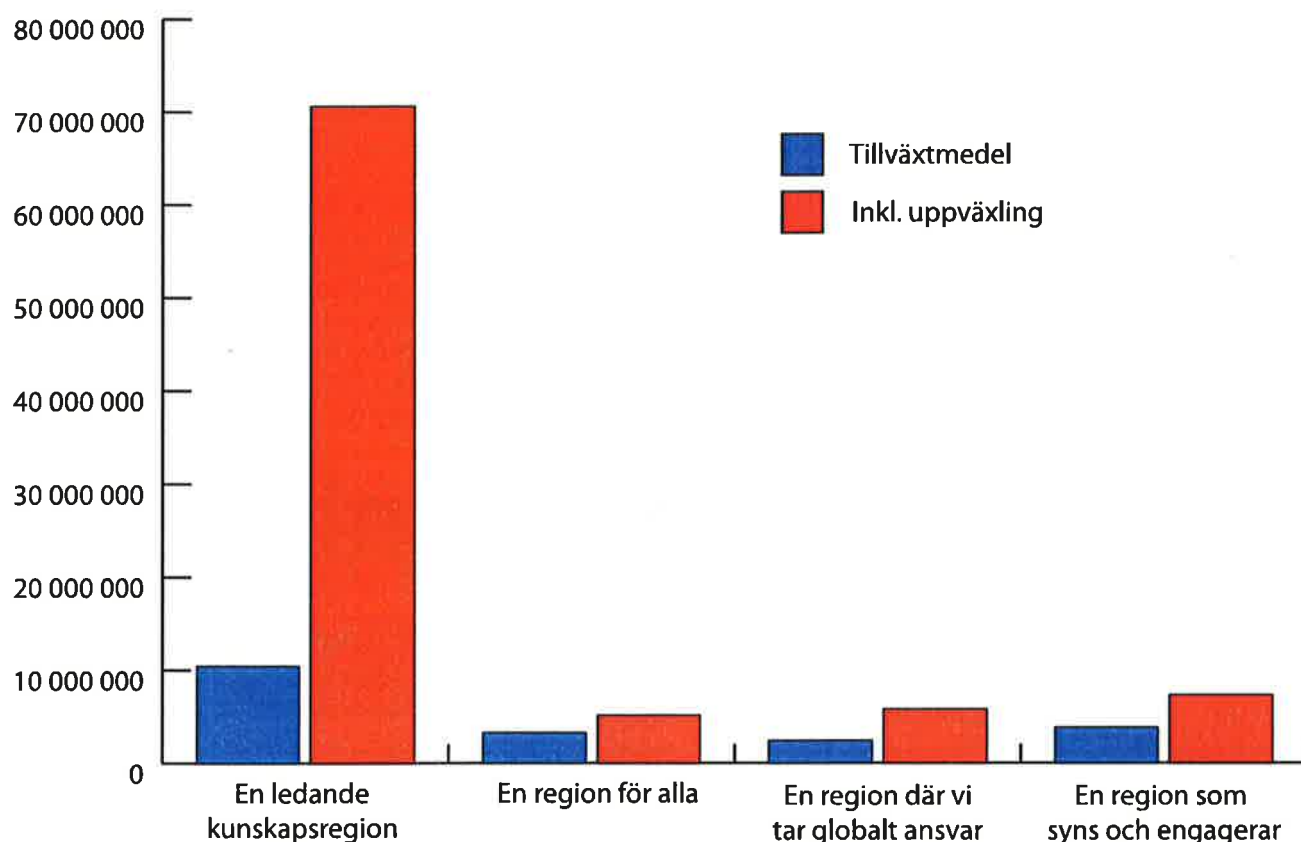
De lättillgängliga vattnen kring Lysekil och Orust erbjuder tester i milda klimat avseende vågor och strömmar jämfört med andra internationella testsiter. Sotenäs Symbios Center har under året utvecklats ytterligare och stärkt sin roll. Vår roll har i detta varit blygsam men efterfrågats vid några tillfällen.

Övrigt

Högskolan Väst och Länsförsäkringar har tillsammans med Fyrbodal påbörjat ett arbete för affärsutveckling och andra forskningsinsatser inom området cirkulär ekonomi.

Miljöbron har fått finansiering från Fyrbodal för att förmedla konkreta, väldefinierade och tidsbegränsade projekt som kvalificerade studenter kan genomföra på företag i Fyrbodal.

Föreningen "Fossilfritt Dalsland" har fått finansiering från Fyrbodal för att göra förstudier inom Fossilfria kommuner, solet och elfordon, fortbildning om klimatfrågan samt biokol, vilka ska redovisas februari 2018.

Medel för regional tillväxt

Under 2017 har 38 projekt eller verksamheter bedrivits med hjälp av regionala utvecklingsmedel från kommunerna och Västra Götalandsregionen med ett budgeterat belopp av 20 500 000 kronor. Dessa medel har växlats upp till en budgeterad omslutning på 88 800 609 kronor. Denna återrapporering avser att ge en samlad bild av utvecklingen av Genomförandeplan Fyrbodals och vårt bidrag till genomförandet av VG2020.

Syftet med Genomförandeplanen är att stärka Fyrbodals som en attraktiv, ansvarsfull och internationellt konkurrenskraftig kunskapsregion för kvinnor och män och är ett verktyg för att genomföra Vision Västra Götaland – Det goda livet.

Genomförandeplanen är den gemensamma vägvisaren för hela Fyrbodals utveckling mellan åren 2014 – 2020. Den riktar sig till alla som arbetar med insatser för tillväxt och utveckling; kommuner, lärosäten, företagsfrämjande aktörer, Science parks, föreningsliv med flera.

Genomförandeplanen har tagits fram med grund i det uppdrag riksdag och regering gett Västra Götalandsregionen att driva det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet.

Planen är indelad i fyra områden "En ledande kunskapsregion", "En region för alla", "En region där vi tar globalt ansvar" och "En region som syns och engagerar".

Allt viktigare med kompetensförsörjning

Utbildning och kompetensförsörjningsfrågorna har fått en allt större betydelse och har varit högt prioriterad nationellt och regionalt. Inom ramen för Avsiktsförklaring för samverkan inom utbildningsområdet har under året bedrivits verksamhet inom Antagningsorganisationen, SO för nyanlännda, Vuxen- & Yrkehögskoleutbildning, Teknikcollege samt Vård- och omsorgscollege.

Det VGR-finansierade pilot & implementeringsprojektet "Praktiksamordning Fyrbodals" har startats upp och rönt mycket stort intresse hos kommuner, högskola och NU-sjukvården. I samverkan med kommunalförbunden i Skaraborg och Sjuhärad genomförs tre projekt finansierade via ESF "Collegesamverkan VG", "Vägledning för livet" och "En skola för alla".

Kompetensplattformarbetet har under året ytterligare intensifierats genom omvärldsbevakning, uppsökande verksamhet i Fyrbodals kommuner, medverkan i regionalövergripande möten och projekt som ex. Validering Väst, REKAS och SYVonline. Den 24 november genomfördes den uppskattade årliga konferensdagen "Kompetensförsörjning i Fyrbodals" som samlade närmare 250 deltagare.

Kommunalförbundet har också aktivt deltagit som projektpart i Interreg-projekten Scandinavian Science Cluster och KOBRA. Några andra frågor/områden som tagit mycket tid i anspråk har varit genomlysning och omorganisation av Fyrbodals kommunalförbunds verksamhet, kompetensförsörjning av pedagoger, processen kring

SIM-medel, naturbruksavtal, valideringsfrågor, omcertifiering av Teknikcollege, uppstart av ESF-projektet gällande skolavhopp "En skola för alla" och samverkan gällande Vuxen- & yrkehögskoleutbildning.

Beredningens möten

Beredningen Utbildning har under året haft sju möten, varav ett möte lunch till lunch tillsammans med förvaltningscheferna och ordföranden i barn- och utbildningsnämnder. Utöver detta har ordförande i arbetsutskottet träffat beredningsordförandena och beredningsansvariga regelbundet.

Beredningen har haft återkommande avstämningar gällande prioriterade insatser i verksamhetsplan 2017 och tagit fram mål och strategier inför 2018. Beredningsansvarig och berörd personal har regelbundet informerat om hur verksamheten fortskrider, där beredningen varit viktig som bollplank och ambassadör för frågorna.

Exempel på frågor som särskilt diskuterats i beredningen under året har varit utredningen om naturbruksutbildningarnas framtid i regionen, insatser för barn och ungas hälsa, skolnärvaro, integrationsfrågor, utbildning- och kompetensförsörjning utifrån arbetsmarknadens behov, utlokaliserad utbildning för pedagoger, omvärldsbevakning och statistik. Eftersom flera av de projekt som initieras och bedrivs av Beredningen Utbild-

ning kräver medfinansiering via kommunalförbundets gemensamma tillväxtmedel har processen kring fördelningen av dessa varit i fokus och högt prioriterad.

Beredningens nätverk

En förutsättning för ett väl fungerande beredningsarbete är att identifiera och lyfta aktuella frågor inom beredningens olika ansvarsområden och där spelar nätverk, arbets-, styr- och referensgrupper en avgörande roll. Nätverkandet är viktigt för att stimulera till erfarenhetsutbyte men också för att initiera ett gemensamt arbete, utbildningsinsatser m.m. Beredningen bedriver därför samverkan i nätverksform inom olika ansvarsområden. Personalen inom beredningen ingår även i för området viktiga externa nätverk, arbets-, styr- och referensgrupper.

Nätverk som beredningen driver är nätverket för förvaltningschefer inom utbildningsområdet som träffats sju gånger, varav två lunch-till-lunchmöten, nätverket för ordföranden i utbildningsnämnderna som träffats två gånger, nätverket för yrkeshögskoleutbildare som träffats tre gånger,

nätverket för vuxenutbildningsansvariga som träffats fem gånger, nätverket för studie- och yrkesvägledare som träffats åtta gånger, nätverket för kommunalt aktivitetsansvariga (KAA) som träffats sju gånger, kommungrupp SO som träffats sju gånger, kommunikationsgrupp SO som träffats fyra gånger samt delregionala styrgrupper för Teknikcollege respektive Vård- och omsorgscollege. Inom ramen för kompetensplattformarbetet har det Delregionala kompetensrådet (DKP) träffats tre gånger och det lokala kompetensrådet (LKP) två gånger.

Två nya nätverk har bildats under året ett för personalchefer som träffats tre gånger och ett för projektledare i projektsamverkan inom kompetensförsörjningsområdet som träffats fyra gånger.

Nätverk som beredningens personal ingått i är bl.a. Strategisk kompetensförsörjning VGR, Strategisk statistik- och analys, Validering Väst, Kompetensförsörjning 3 kommunalförbund, Forumrådet Högskolan Väst, Vård- & omsorgscollege (VOC) regional samordnare, regional nätverksgrupp integration. Vad gäller arbets-, styr- lednings-, och referensgrupper så har personalen deltagit i drygt 40 grupper under 2017. Allt från interna grupper gällande projekt till delregionala, regionala och nationella grupper.

Verksamheter och projekt

"Avsiktsförklaring för samverkan inom utbildningsområdet" och Verksamhetsplan 2017 ligger till grund för årets gemensamma verksamheter, aktiviteter och projekt.

Beredningsansvarig har huvudansvaret för att de prioriterade insatser som framgår i Verksamhetsplan 2017 genomförs. Detta genom att vara föredragande och sekreterare i Beredningen Utbildning, sammanhållande och koordinator för verksamheter, nätverk och projekt inom Beredning Utbildnings verksamhetsområde. Även att ingå i nationella och regionala nätverk, omvärldsbevaka Fyrbodals intressen gällande utbildnings- och kompetensförsörjning hos regional och nationell nivå samt att bevaka, söka medel till och driva prioriterade kommunövergripande projekt/förstudier/ utredningar inom verksamhetsområdet ingår.

Beredningen Utbildning har också huvudansvarig för att kompetensplattformuppdraget (statligt uppdrag som delegerats ner från regional till delregional nivå) genomförs.

De verksamheter som finns inom Beredningen Utbildning som finansieras och regleras genom samverkansavtal mellan och med kommunerna är; Antagningsverksamheten, Samhällsorientering för nyanlända, Vuxenutbildning/Yrkeshögskolesamarbete, Teknik- och Vård- och omsorgscollege. Övrigt utvecklingsarbete sker genom samverkan, nätverk och projekt. Under året har förutom beredningsansvarig (100 %) och ekonomi/administration (ca.50 %) sammanlagt 16 tjänstemän verkat inom Beredningen Utbildnings ansvarsområde (1 155 %).

Antagning Fyrbodals

Antagning Fyrbodals är det gemensamma antagningskansliet för 13 av Fyrbodals 14 kommuner. Åmål ingår inte i samverkan kring gemensamt antagningskansli, däremot är man med i samverkan om fritt sök, det vill säga att alla elever folkbokförda i Fyrbodals är förstahandsmottagna och konkurrerar på samma villkor till samtliga platser inom området. Antagning Fyrbodals handlägger ansökningar från elever folkbokförda inom antagningsområdet och gör antagning till samtliga skolor (13 kommunala och 9 fristående) inom

samma område. Fyrbodals kommunalförbund äger och drifvar antagningssystemet Indra – ett system som Göteborgsregionen, GR, skapat och själva använder vilket ger bra samordningsmöjligheter då många elever söker mellan de båda regionerna. Antagning Fyrbodals uppdrag är att säkerställa att elevers antagning till gymnasiet sker med elevfokus och god rättssäkerhet.

Inom Fyrbodals antagningsområde hanteras cirka 3 000 elevers ansökningar, totalt ca 11 000 olika val. Glädjande nog antogs hela 90 procent av eleverna till sitt förstahandsval inom Fyrbodals antagningsområde vilket indikerar att tillgången till platser är god. I den elevenkät som genomförts framkommer att eleverna i hög grad upplever att Indra är lätt att använda och att de i stor utsträckning upplever att de får den hjälp de behöver. Ett utvecklingsområde för Antagning Fyrbodals är att göra informationswebben (www.soktillgymnasiet.se).

Under 2017 har ett tiotal utbildningar genomförts för personal i kommuner och skolor, främst studie- och yrkesvägledare och administratörer. Antagningspersonal har också gjort särskilda informationsinsatser på plats i några kommuner. En referensgrupp med representanter för kommunerna har bildats för att skapa en yta för information och kommunikation mellan Antagning Fyrbodals och kommunerna. Vidare har samverkan och erfarenhetsutbyte mellan Antagning Fyrbodals och antagningskansliet i Göteborgsregionen utvecklats, bland annat har en gemensam plane-

ringsdag genomförts och Antagning Fyrbodals har kunnat vara mer delaktig i systemutveckling av Indra.

Samhällsorientering för nyanlända (SO)

Samverkan kring SO fortsätter att utvecklas sen starten i januari 2016. Verksamheten är reglerad i avtal och med Fyrbodals som koordinerande part. Fyrbodals äger och driftar system för administration av deltagare och kurser samt har ett övergripande samordnande ansvar för kvalitet och utveckling. Arbetsförmedling och kommuner är användare av systemet. Alla kommuner i Fyrbodals förutom Åmål och Strömstad ingår.

Genom samverkan behöver inte kommunerna var och en genomföra den lagstadgade SO för nyanlända. Sammantaget ger det en kostnadsbesparing. Vidare ger det ökade möjligheter att ordna kurser även på mindre språk, kommunikatörer kan genomföra kurser på olika håll i området och förutsättningarna är bättre för att säkerställa likvärdighet, utveckling och kvalitetssäkring av verksamheten.

Vidare genomförs gemensamma kompetensutvecklingsåtgärder för samhällskommunikatörer, bland annat en grundkurs för nyanställda på Ljungskile folkhögskola och en utvecklingsdag tillsammans med övriga delregioner i Västra Götaland.

Representanter för Fyrbodals kommunalförbund och de tre utförarkommunerna Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg träffas regelbundet för att arbeta med praktiska samordningsfrågor och långsiktiga utvecklings- och kvalitetsfrågor. Fyra gånger per år träffas alla deltagande kommuners SO-ansvariga i ett nätverk för frågor av mer strategisk karaktär och erfarenhetsutbyte.

Trycket på kurserna minskade successivt under 2017 i de flesta kommuner, dock inte alla. Fortfarande är arabiska det språk som flest kurser genomförs på. Enkätundersökning visar att deltagarna i mycket hög grad är nöjda med den utbildning de får. Utmaningar ses främst i att kunna erbjuda mindre språkgrupper SO inom lagstadgad tid liksom att nå ut till den utökade målgruppen.

Utvecklingsområden som identifierats är digitala enkäter, digitala SO-kurser som alternativ för

vissa grupper samt att utveckla gemensam lärarhandledning i Fyrbodals.

Under året gjordes en ansökan till Länsstyrelsen om medel för att åstadkomma detta, men ansökan avslogs. Planering för att istället utföra aktiviteterna inom ramen för den ordinarie samverkansorganisationen har startat upp.

Teknikcollege

Teknikcollege är ett koncept där företag samverkar med kommuner och utbildningsanordnare kring tekniskt och industriellt inriktade utbildningar på gymnasial- och eftergymnasialnivå. Teknikcollege ger den studerande en attraktiv utbildning som ökar anställningsbarheten och lägger en god grund för vidare studier. Teknikcollege bidrar till att säkra teknik- och industriföretags behov av kvalificerad arbetskraft. Genom samverkan mellan kommuner och olika utbildningsanordnare säkerställs ett effektivt resursutnyttjande för kommunerna. Certifierade Teknikcollegeutbildningar i Fyrbodals finns på följande orter: Lysekil, Munkedal, Trollhättan, Vänersborg och Uddevalla. Samtliga kommuner ingår då elever genom fritt sök kan söka dessa utbildningar. Teknikcollege Fyrbodals har varit certifierat sedan 2007 och har ansökt om en återcertifiering under 2017.

En person har genom tjänsteköp (50 %) engagerats för processledning av Teknikcollege som finansierats genom samverkansavtal mellan kommunerna. Teknikcollege Fyrbodals har en regional styrgrupp där företagen är i majoritet. Gruppen är sammansatt av utbildningssamordnare, fackliga representanter, Högskolan Väst och olika företag. Dessutom finns det 3 lokala styrgrupper med samma typ av sammansättning som den regionala styrgruppen: 1. Lysekil/Sotenäs/Munkedal, 2. Trollhättan/Vänersborg samt 3. Uddevalla. Processledaren arbetar med att genomföra det som styrgruppen beslutar med syfte till att öka samverkan mellan skola och arbetsliv. Just nu utvecklas också Teknikcollege genom ESF-projektet "Collegesamverkan VG". Under 2016 har det hänt massor inom Teknikcollege i Fyrbodals. Som exempel har det genomförts olika aktiviteter för att öka teknikintresset för elever i grundskolan tillsammans med "SSC-projektet", företags- och studiebesök, ökad samverkan med studie- och yr-

kesvägledare, framtagande av kurser och YH-utbildningar utifrån företagets behov, certifiering av yrkesvuxenutbildning på Processtekniska gymnasiet i Munkedal, arbete med att certifiera IND Lärlingsprogram på Campus Väst och Nils Ericsons gymnasiet har påbörjats samt att arbetet för att omcertifiera Teknikcollege år 2017 har startats upp. För att kunna utveckla och förbättra elevers praktik har en kartläggning gjorts om hur APL/LIA/praktik och handledarrollen ser ut på våra utbildningar i Fyrbodol.

Vård- och omsorgscollege

Vård- och omsorgscollege (VO-college) är en certifierad samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningar som tillsammans skapar attraktiva och moderna verksamheter med hög kvalitet och som utgår från tio kvalitetskriterier.

VO-college verksamhetsidé är att förena arbetsliv och utbildning i ett gemensamt åtagande och ansvar att trygga personal- och kompetensförsörjningen inom vård och omsorg. Genom samverkan erbjuds elever och anställda ett attraktivt arbetsliv och utbildningar som matchar arbetslivets behov.

Vård- och omsorgscollege Fyrbodol certifierades på regional nivå i november 2015. Det finns två lokala college, Fyrbodol Öst där Bengtsfors Kommun, Dals Eds Kommun, Melleruds Kommun, Trollhättans Stad, Vänersborgs Kommun och Kunskapsförbundet Väst samverkar, samt lokalt college Färgelanda, Orust och Uddevalla. Strömstad och Tanum planerar att under 2018 bilda ett lokalt college.

Det regionala arbetet leds av regional styrgrupp som träffas fyra gånger per år. I den regionala styrgruppen finns företrädare för kommunernas arbetsliv och utbildning inom vård- och omsorg, NU-sjukvården, Primärvården, Fackförbundet Kommunal, Arbetsförmedlingen och Högskolan Väst.

Det regionala arbetet hålls ihop av en regional samordnare, som tjänsteköps motsvarande 50 %, vilket finansieras genom ett samverkansavtal mellan kommunerna i Fyrbodol, exklusive Åmåls Kommun.

Under 2017 har det huvudsakliga arbetet varit att arbeta med lokala ansökningar. Lokala college har arbetat i arbetsgrupper och styrgrupper med att beskriva sin samverkan utifrån 10 kvalitets-

kriterier, arbeta fram mål och aktiviteter för den kommande femåriga certifieringsperioden.

Vuxenutbildning/ Yrkeshögskolesamarbete

Samarbetet regleras i avtal där syftet är att kommunerna genom samverkan ska kunna erbjuda sina kommuninvånare möjlighet till livslångt lärande av högsta möjliga kvalitet. Målet är att skapa förutsättningar för att vidmakthålla och utveckla befintligt nätverksarbete för vuxenutbildningsansvariga och de utbildningsanordnare i övrigt som avtalsparterna finner lämpligt.

Ett livslångt lärande är en viktig utgångspunkt där vuxenutbildningen kommer att få en allt större betydelse. Statens satsningar kommer att fortsätta där kommunerna har en viktig samordnande roll för sina kommuninvånare. Detta gäller särskilt kompetensförsörjningen utifrån arbetsmarknadens behov. Särskilt de mindre kommunerna i Fyrbodol har svårigheter att få tillräcklig volym för sina utbildningar och därför behövs en samordning mellan kommunerna. Detta bidrar till att den enskilde kommuninvånaren kan ges ett bredare utbildningsutbud samt att fler YH-utbildningar kan erbjudas då staten ofta har krav på samordning. Samtliga 14 kommuner i Fyrbodol, där Kunskapsförbundet Väst representerar Trollhättan och Vänersborgs kommuner, ingår.

Två personer (20 %) har under året jobbat med att dels hålla den gemensamma webbplatsen aktuell, dels administrera mötena för Vuxenutbildnings-nätverket (VUX) som träffats 5 gånger under 2017. och Yrkeshögskolenätverket (YH) som träffats 3 gånger. Nätverken ses som mycket viktiga och har hög närvaro. Förutom information och erfarenhetsutbyte har följande frågor särskilt diskuterats under året; möjligheterna till fritt-sök i Fyrbodalsregionen, samordnade ansökningar gällande VUX, (regional yrkesinriktad vuxenutbildning) och YH, kompetensförsörjning, integrationsfrågor, praktik och validering.

Kompetensplattform Fyrbodol

Syftet med Kompetensplattformarbetet i Fyrbodol är att höja den generellt låga utbildningsnivån i Fyrbodolregionen och att förse arbetslivet med rätt kompetens. Detta ska bl.a. ske genom att bedriva

arbetet i ett delregionalt kompetensråd (DKP), att intensifiera arbetet gällande utbildningsplanering utifrån arbetsmarknadens behov, att stimulera bildande av lokal kompetensplattformar (LKP), att ta del av och sprida det regiongemensamma arbetet, att ha en bild av kompetensbehov och utbildningsutbud och hålla kommunerna uppdaterade på vad som händer nationellt och regionalt, att bevaka projektutlysningar, öka möjligheterna för kommunövergripande projektsatsningar samt att möjliggöra för en mer övergripande analys och utbildningsplanering i hela Fyrbodalregionen. Projektet sträcker sig från 1 januari 2016 – 31 december 2018 och finansieras av tillväxtmedel. Deltagare i projektet är samtliga kommuner i Fyrbodal, utbildningsanordnare, arbetsgivar- och arbetstagarparter, näringslivsorganisationer, AF, m.fl.

Två personer (150 %) har under året varit anställda i projektet. Ett brett sammansatt delregionalt kompetensrådet (DKP) med uppdraget att skapa engagemang, prioritera insatser och driva frågor inom området har träffats vid 4 tillfällen. Ordförande i det delregionala kompetensrådet har

under året varit kommunchef Maria Vikingsson, Sotenäs och i övrigt har rådet varit sammansatt och representerats från följande organisationer; Fyrbodals kommunalförbund, Högskolan Väst, Arbetsförmedlingen, Västsvenska Handelskammaren, Företagarna Väst, IUC Väst, LO, TCO, VUX/YH-nätverk, Teknikcollege, Folkhögskolorna i Västra Götaland och näringslivscheferna.

Processledarna har under året besökt de kommuner som önskat stöd i sitt arbete med lokala kompetensråd eller liknande. Samtliga kommuner har utsett lokala kontaktpersoner (LKP) vilka har träffats vid 2 tillfällen under året för informations- och erfarenhetsutbyte samt att planera och ge input i arbetet framåt på både delregionalt och lokalt plan. Projekt- och processledaren har varit sammankallande för flera av Beredningen Utbildnings nätverk som ex. Vuxenutbildning, Yrkes- högskoleutbildning, Studie- och yrkesvägledare, Kommunalt aktivitetsansvariga (KAA) och projektsamverkan inom kompetensförsörjningsområdet. Projekt- och processledarna har tillsammans med beredningsansvarig representerat Fyrbodal i styr-, lednings- och referensgrupper som ex. stra-

tegisk statistikgrupp VGR, REKAS, SYVonline, Validering Väst, SSC-projektet, KOBRA-projektet, Collegesamverkan VG, Ens skola för alla, Vägledning för livet, Vårdsamverkan Barn & unga, Drivhuset, Kompetensnavet, UHR samt deltagit i flera andra nätverk och arbetsgrupper inom området.

Ett viktigt arbete i projektet har varit omvärldsbevakning. Projekt- och processledarna har under året hållit sig uppdaterade med vad som händer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt och spridit informationen vidare till kommunerna genom mail, nätverksträffar och informationsmöten. Projektet har informerat i kommunerna om vilka möjligheter som finns för extern finansiering inom området och hjälpt till med att söka medel utifrån kommunernas önskemål. Den 24 november genomfördes den uppskattade årliga konferensdagen "Kompetensförsörjning i Fyrbodalen" som samlade närmare 250 deltagare.

Ett stort arbete har lagts ner gällande uppstart av projekten "Praktiksamordning Fyrbodalen", "En skola för alla" och "Vägledning för livet". Inom ramen för kompetensplattformarbetet finns en arbetsgrupp med representanter från Västra Götalandsregionen och de fyra kommunalförbunden som under året träffats vid sex tillfällen. Den strategiska kompetensförsörjningsgruppens arbete är kopplat till BHU (Beredningen för hållbar utveckling) och VG2020.

Collegesamverkan Västra Götaland

Projektets övergripande mål är att bidra till en ökad attraktivitet för collegeverksamheten i Väst-sverige. Detta ska uppnås genom: att bredda rekryteringsunderlaget, förstärka kvalitén, stärka samverkan, förändringstryck gällande jämställdhet, mångfald och tillgänglighet, förstärka utbildningssystemets relevans för arbetsmarknadens behov samt att pröva förutsättningarna för att starta collegeverksamhet inom området Gröna näringar.

Projektet sträcker sig från 1 februari 2016 – 31 augusti 2018 och finansieras av ESF-medel. Projektet är ett samarbete med mellan de tre kommunalförbunden Fyrbodalen, Sjuhärad och Skaraborg med Skaraborg som projektägare.

Teknik- samt

Vård och omsorgscollege

Inom Teknikcollege har man arbetat med att utveckla och utvidgaHandledarutbildningens användande och metod. Under 2017 utbildades ca 30 handledare inom Teknikcollege.

Teknikcollege och Vård- och Omsorgscollege har anordnat gemensamma aktiviteter för Studie- och yrkesvägledare. Man har t ex gjort studiebesök hos i NU-sjukvården och Jobbcirkus Innovatum. Inom området ämnesintegration planeras workshops. Teknikcollege regionala processledare i Fyrbodalen, Skaraborg och Göteborgsregionen har samverkat kring att utbilda elevambassadörer inom Teknikcollege.

Vård- och omsorgscollege Fyrbodalen har under året arbetat med att utveckla collegeverksamheten. Detta innebär att två lokala college har bildats: Lokalt college Fyrbodalen Öst, Bengtsfors, Dals Ed, Mellerud, Trollhättan, Vänersborg och Kunskapsförbundet och Lokalt college Färgelanda, Orust och Uddevalla. Två lokala ansökningar har arbetats fram och lokala certifieringar väntar under 2018.

Vård- och omsorgscollege har också arbetat med att informera om nationella riktlinjer för handledarutbildning. I september hölls en workshop för att sprida kunskap om och utbyta erfarenheter kring den nationella handledarutbildningen.

Collegesamverkan Gröna näringar

I delprojekt 3, Gröna näringar, prövas "college-samverkan" inom gröna näringar. Arbetet sker parallellt på lokal, regional och nationell nivå. På lokal nivå har det gjorts undersökningar kring utbildningsanordnarens utmaningar och behov när det gäller samverkan med branscher och näringsliv. På regional nivå har delprojektet haft utbyte med Västra Götalandsregionens naturbruksförvaltning, vårt systerprojekt i GR (College Väst) samt aktivt deltagit i utvecklingsarbetet inom det regionala gröna branschrådet.

På nationell nivå saknas det idag en arena för dialog mellan utbildningsanordnare och branschföreträdare som stäcker sig utanför yrkesnäm-

derna och det nationella programråd som skolverket har för naturbruksprogrammet. Delprojektet har tagit en roll för att få ihop en nationell grupp som kan utvecklas till collegesamverkan eller annan samverkan som branschen önskar.

Till delprojekt 3 har en särskild referensgrupp varit kopplad. Referensgruppen har varit betydelsefull för delprojektets strategiska arbete. Gruppens deltagare har bidragit till engagemang och idéer in i den organisation de representerar.

Delprojektet är också en resurs för processer som tydligt knyter an till kompetensförsörjningsfrågor med koppling till gröna näringar. Därför har delprojektet varit del i arbetet kring en förstudie kring Grönt kluster i Dalsland, med visionen att vara ett instrument för kompetensförsörjning inom gröna näringar i Fyrbodals kommun. Delprojektet har också engagerat sig lokalt och regionalt kring det regeringsuppdrag som Skogsstyrelsen fått för att jobba med kompetensförsörjning kopplat till gröna näringar.

Tre personer har under 2017 jobbat med projektet Collegesamverkan VG (135 %) samt att beredningsansvarig ingått i lednings- och styrgrupp.

Scandinavian Science Cluster (SSC)

För att möta framtidens näringslivsbehov i Fyrbodals kommun och Østfold måste antalet personer som utbildar sig inom naturvetenskap och teknik ökas. SSC-projektet ska ta fram nya kompetens- och kommunikationsmetoder och modeller som ska arbeta för projektets övergripande fem huvudmål; Öka intresse för arbetsmöjligheter över landsgränsen, Öka kunskap om näringslivet i bägge länder, Ökad insikt i framtidsmöjligheter och utmaningar, Ökat intresse och kunskap inom teknik och naturvetenskap bland befolkningen samt Ökat söktryck till tekniska utbildningar och lärarutbildningar inom teknik och naturvetenskap. Fyrbodals kommunalförbund ingår som projektpart med Innovatum Science Center och Inspiria Science Center som projektägare. Projektet sträcker sig från 1 september 2015 – 31 augusti 2018 och finansieras med Interreg- och tillväxtmedel.

Tre personer har under 2017 jobbat med projektet SSC (100 %) samt att beredningsansvarig ingått i styrgruppen. Projektet är indelat i tre om-

råden:

Gemensam bild som ska utföra nödvändiga statistiska analyser och faktainsamlingar som input i workshops, seminarier samt i projektets metoder och modeller, Nya verktyg och metoder, vilket innehåller Science centren som arena för nya upplevelser, nya utbildningskoncept på högskolorna, aktiviteter för att höja statusen och intresset för utbildningar inom området samt samverkan mellan näringsliv, skola och science center för att öka barn och ungdomars intresse och nyfikenhet för teknik, matematik och naturkunskap samt Nätverk där projektet kommer skapa nya gränsöverskridande nätverk och input till arbetet med ev. bildande av en interregional kompetensplattform.

Fyrbodals kommunalförbund är huvudansvarig för området Gemensam bild där insamlande och sammanställning av gränsöverskridande statistik har genomförts i nära samverkan med analysavdelningarna hos Västra Götalandsregionen och Østfold fylkeskommune. Två rapporter har tagits fram "Potentialen ligger i skillnaden" och "Intresse för högskoleprogram". Resultatet har spridits dels genom utskick av rapporterna via mail, dels genom information till bl.a. projektdeltagare, beredningens nätverk, på Fyrbodals årliga kompetensförsörjningsdag. I övrigt har en film om "Fyrbofold 2050" tagits fram, två uppskattade workshops har genomförts med temat "Evner eller emner" respektive "Framtiden i Fyrbofold (2035-2050)". Vidare har ett första möte genomförts mellan Kompetensplattform Fyrbodals och Kompetensforum Østfold för inledande diskussion om framtida samarbete s.k. interregional kompetensplattform. Fyrbodals kommunalförbund ingår i projektgruppen som träffats fyra gånger samt innehar rollen som ordförande i ledningsgruppen som träffats fem gånger och i styrgruppen som träffats två gånger.

"Kompetensbaserad Regional Analys", KOBRA

KOBRA-projektet med 25 aktörer i Sverige, Norge och Danmark syftar till att utveckla kompetensmäklarfunktionen och ett effektivare arbetssätt kring behovsbaserade utbildningar. Gemensamma behovsinventeringar i näringslivet ska leda

Utbildning

till kostnadseffektiva behovsbaserade utbildningar för företag. Arbetssättet ska också vara kopplat till analys och omvärldsbevakning. Projektet ska testa och utvärdera ett arbetssätt för hållbart samarbete kring kompetensförsörjning. Fyrbodals kommunalförbund ingår som projektpart med Region Mittjylland som leadpartner och Westum som svensk koordinerande part. Projektet sträcker sig från 1 september 2015 – 31 augusti 2018 och finansieras av Interreg- och tillväxtmedel.

Två personer har under 2017 jobbat med KOBRA-projektet (75 %). Projektet arbetar inom tre områden. Kompetensmäklarfunktioner som ska identifiera och förmedla kunskap om kompetens- och utbildningsbehov genom att vara en länk mellan företag/arbetsliv och utbildningssamordnare inom besöksnäring och teknik. Analys där underlaget från behovsinventeringen sammanställs och tolkas bl.a. mot andra satsningar på lokal, regional och transnationell nivå samt Behovsbaserad utbildning där varje svensk partner ska leverera minst en behovsbaserad utbildning och tillgängliggöra den till andra partners.

Fyrbodals kommunalförbunds roll i projektet är att sprida information om projektet och dess resultat, fortsätta arbetet med en delregional sammanhållande roll gällande utbildningsplanering utifrån arbetsmarknadens behov, möjliggöra för kommuner/intressenter som inte är projektpartners att få löpande information och att delta i adekvata utbildningar/informationsinsatser, delge erfarenheter från genomförda och pågående projekt i Fyrbodalsregionen samt att möjliggöra för en mer övergripande analys och utbildningsplanering i hela Fyrbodalsregionen.

Fyrbodals kommunalförbund är sedan hösten aktivitetsansvarig för analysgruppens arbete inom projekt KOBRA. Förutom det ovan beskrivna kan det noteras att Kommunalförbundet medverkat till kompetensinsatser inom besöksnäringen i Tanums kommun, Vårdskap, inom ramen för projekt KOBRA.

Praktksamordning Fyrbodals

Under hösten 2016 startade pilot- och implementeringsprojektet praktksamordning i Fyrbodalsregionen och sen bedrivit verksamhet under hela 2017. Projektets målsättning är att testa ett gemensamt praktikanskningsverktyg (praktik-

platsen.se) i Fyrbodalsregionen samt att bygga strukturer, organisering för drift av verktyget och att jobba för skola-arbetslivs frågor i stort. Projektet sträcker sig från 1 oktober 2016 – 30 september 2019 och finansieras med RUN- och tillväxtmedel.

En person har under 2017 jobbat i projektet med utbildning kring hantering av verktyget och igångsättande av pilotverksamheter. Grundskolan i Bengtsfors kommun använder verktyget i skarpt läge där de första eleverna har sökt praoplats-er. Orust kommuns kommer att testa verktyget i grundskolan under 2018. På gymnasienivå använder Kunskapsförbundet Väst verktyget för APL på Barn- och fritidsprogrammet. För yrkeshögskoleutbildningen Medicinska sekreterare genomfördes utbildningsinsatser inför uppstart av pilot i januari 2018 där aktörerna förutom utbildningsanordnaren också NU-sjukvården och Primärvården ingår. På sjuksköterskeprogrammet på Högskolan Väst kommer verktyget att testas för VFU under våren 2018. Arbetsmarknadsmodulen, har implementerats i Tanums kommun. Flera kommuner har under året efterfrågat modulen för Feriepraktik för hanteringen av ferieplatser. Utbildningsinsatser för den modulen har påbörjats i Bengtsfors och Orust kommuner.

En skola för alla (SKA)

Under 2015 och våren 2016 har en förstudie gällande skolavhopp genomförts. Förstudien har lett till att ett regionövergripande ESF-projekt tagits fram. Projektet "En skola för alla" fokuserar på målgruppen 15-24 år i delregionerna Fyrbodals, Skaraborg och Sjuhäradsregionerna, med Skaraborgs Kommunalförbund som projektägare och med Fyrbodals och Sjuhärads kommunalförbund och Samordningsförbundet Väst som medsökande parter. Projektet pågår tiden 2017-04-01 – 2020-01-31 med en budget på 44 miljoner kronor och med stöd från ESF om 29 miljoner kronor.

Syftet med projektet En skola för alla är att minska skolavhoppet och främja fullföljda studier genom förebyggande och samordnande insatser genom att stärka KAA, främja närvaro och inkludering i skolan, förbereda unga för studier och arbete samt stödja samverkan mellan elevhälsoteam och primärvård. Projektets övergripande mål är "Att fler unga klarar sin utbildning och att färre hoppar av skolan". Projektet har som mål

att aktiviteter ska genomföras så att 400 individer som befinner sig i riskzonen för skolavhopp, alternativt som har hoppat av skolan, stannar i studier eller hittar nya vägar in i studier för kommande inriktning mot arbete. Målet är att 60 % av dessa 400 individer, ska ha kommit igång med studier eller arbeta under projekttiden. Dessutom har projektet som målsättning att Individer ska känna ökad motivation till studier, Individer som omfattas av projektet ska känna sig inkluderade i skolan samt främja ett ökat intresse för yrkesutbildningar.

Tre personer (150 %) förutom projektledaren för kompetensplattform Fyrbodal har under året jobbat med att förankra, sprida information, upprätta avtal och tillsammans med övriga parter rigga projektet. Under analys- och planeringsfas har fyra moduler utformats med olika tematiska inriktningar:

- Modul 1: Förstärkt KAA genom samordnad struktur, organisation och tidig samverkan. Färre unga i skolavhopp genom riktade aktiviteter och test av konceptet Plug-In.
- Modul 2: Främjad närvaro och inkludering i skolan genom normmedvetenhet och lärmiljö
- Modul 3: Förbättrade förberedelser av unga för studier och arbete genom ökad motivations- och aktivitetsförmåga
- Modul 4: Ökad samverkan mellan elevhälsoteam och primärvården

Modulerna är utformade utifrån de resultat förstudierna har visat och det som alla aktörer har funnit viktiga. Modulerna kommer genomföras i olika stor utsträckning i de ca 30 kommuner som ingår i projektet. Fyrbodals kommunalförbund kommer främst att jobba inom modul 1 och modul 2.

Modulerna innehåller en bredd av aktiviteter som behövs för att främja närvaro i skolan, uppmärksamma, rapportera och utreda frånvaro och skapa en trygg lärmiljö för elever. Aktiviteterna fokuserar på hur man kan skapa samverkan mellan olika personalgrupper i skolan, inspirera till aktiviteter som banar väg för könsöverskridande studie- och yrkesval och som lyfter och stödjer våra nyanlända så att möjligheten att uppnå gymnasiebehörighet stöds. Projektet har ett mycket nära samarbete med KAA- och SYV-nätverken.

Vägledning för livet (VÄL)

I samverkan med Skaraborgs- och Sjuhäradskommunalförbund har ett regionalövergripande ESF-projekt "Vägledning för livet" tagits fram under hösten 2016. Projektet varar i två år med start 1 april 2017 med en budget och stöd från ESF på 6,9 miljoner kronor.

Projektets övergripande mål är att Studie och yrkesvägledning (SYV) ska vara ett högt prioriterat område där individer matchas för utbildningar som leder till utveckling och arbete på den regionala arbetsmarknaden där resurser ställs till förfogande och där SYV har ett högt mandat, hög kompetens och god omvärldsförståelse.

Två personer (50 %) har under året jobbat med att förankra, sprida information samt tillsammans med övriga parter starta upp projektet.

Projektet lägger fokus på studie- och yrkesväglednings roll i uppgiften att stödja ungdomar genom hela skoltiden och lotsa dem rätt via gymnasiet ut i arbetslivet. Projektet erbjuder t ex verksamma på skolor i Fyrbodal möjligheten att bredda sina erfarenheter av otidionella sätt att tillgängliggöra studie- och yrkesvägledning. Som inspiration till nya sätt att arbeta för att kunna erbjuda en högre grad av tillgänglighet gjordes under hösten ett studiebesök till Paris. Vidare har och kommer projektet att erbjuda fortbildning inom området jämställdhet och normmedvetenhet, nya branscher och framtida arbetsliv. Projektet har ett mycket nära samarbete med SYV-nätverket som har och kommer att fortsätta träffas regelbundet.

EKONOMISK REDOVISNING 2017-01-01—2017-12-31

Innehållsförteckning	Sid.
Resultaträkning total	2
Resultaträkning basverksamhet	3
Resultaträkning projektverksamhet	4
Resultaträkning övrig verksamhet	5
Balansräkning	6
Kassaflödesanalys	7
Soliditetstal – not 17	7
Redovisning projekt	8-9
Redovisning övrig verksamhet	10
Redovisningsprinciper	11
Budgetavstämning basverksamhet – not 1	12
Avstämning projektverksamhet – not 2.1	13
Avstämning övrig verksamhet – not 2.2	14
Personalkostnader – not 3	15
Inventarier – not 4	16
Finansiella anläggningstillgångar – not 5	16
Regionala tillväxtmedel (TVP) – not 6	16
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter – not 7-14	17
Återbetalning Mediapoolen – not 15	17
Återförda resultatöverskott Gryning Vård AB – not 16	17
Tjänsteköp från medlemskommunerna – not 18	17
Avsättning resultatöverskott från Gryning Vård AB – not 19	17
Resultat basverksamhet – not 20	17
Underskrifter	18

RESULTATRÄKNING**2017-01-01-
2017-12-31****2016-01-01-
2016-12-31**Intäkter

(not 1,2)

Medlemsavgifter basverksamhet	7 548 548	7 445 816
Utdebitering årets underskott medlemskommuner	1 090 795	0
Extern finansiering projekt och övrig verksamhet	22 643 562	20 102 052
EU-bidrag projekt och övrig verksamhet	3 253 143	190 741
Ersättning för uppdrag i projekt och övrig verksamhet	7 448 826	9 112 738
Övriga intäkter	355 295	343 051
	<u>42 340 169</u>	<u>37 194 398</u>

Kostnader

(not 1,2)

Konsultkostnader, tjänsteköp	(not 18)	-9 094 883	-7 612 494
Administration, marknadsföring, möteskostn		-4 364 401	-4 647 512
Faktiska resekostnader, utlägg		-422 342	-563 853
Möteskostnader politiker och tjänstemän		-138 845	-120 302
Konferensarrangemang		-1 615 439	-1 596 467
Personalkostnader	(not 3)	-24 317 244	-21 683 849
Bilersättning och traktamente		-475 520	-455 133
Politiska ersättningar		-361 617	-266 249
Lämnade bidrag		<u>-1 484 373</u>	<u>-1 073 831</u>
		<u>-42 274 665</u>	<u>-38 019 693</u>

Resultat före avskrivningar

65 504 -825 295

Avyttring inventarier

-10 250 0

Avskrivningar inventarier

(not 4) -90 794 -60 958*Resultat efter avskrivningar*

-35 540 -886 253

Finansiella intäkter och kostnader

Ränteintäkter	38 147	57 730
Räntekostnader	<u>-2 607</u>	<u>-723</u>
	35 540	57 007

ÅRETS RESULTAT

(not 14,20)

0 -829 246

VARAV RESULTATRÄKNING BASVERKSAMHET
**2017-01-01-
2017-12-31**
**2016-01-01-
2016-12-31**
Intäkter

(not 1)

Medlemsavgifter		7 548 548	7 445 816
Utdebitering årets underskott medlemskommuner	(not 20)	1 090 795	0
Ersättning för uppdrag		6 000	200 000
Övriga intäkter		<u>98 240</u>	<u>118 595</u>
		8 743 583	7 764 411

Kostnader

(not 1)

Konsultkostnader, tjänsteköp		-84 999	0
Administration, marknadsföring, möteskostn		-1 471 029	-1 573 514
Faktiska resekostnader, utlägg		-35 955	-39 728
Möteskostnader politiker och tjänstemän		-138 845	-120 302
Personalkostnader	(not 3)	-6 421 185	-6 435 140
Bilersättning och traktamente, förmånsbil		-141 913	-155 933
Politiska ersättningar ordf. och revisorer		-361 617	-266 249
Lämnade bidrag		<u>-90 000</u>	<u>-91 500</u>
		-8 745 542	-8 682 365

Resultat före avskrivningar

-1 959

-917 954

Avyttring inventarier

-10 250

0

Avskrivningar inventarier

(not 4)

-90 794
-60 958
Resultat efter avskrivningar

-103 003

-978 912

Finansiella intäkter och kostnader

Ränteintäkter		38 147	57 730
Räntekostnader		<u>-1 741</u>	<u>-723</u>
		36 407	57 007

ÅRETS RESULTAT

(not 20)

-66 596
-921 905

VARAV RESULTATRÄKNING PROJEKTVERKSAMHET		2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
<u>Intäkter</u>	(not 2.1)		
Extern finansiering		12 216 436	12 748 597
EU-bidrag		3 253 143	190 741
Ersättning för uppdrag		1 341 136	599 579
Övriga intäkter		<u>226 947</u>	<u>143 947</u>
		17 037 661	13 682 863
<u>Kostnader</u>	(not 2.1)		
Konsultkostnader, tjänsteköp	(not 18)	-6 187 020	-5 107 032
Administration, marknadsföring, möteskostn		-1 265 451	-1 088 910
Konferensarrangemang		-819 793	-640 737
Resekostnader		-233 113	-368 559
Politiska ersättningar		0	0
Personalkostnader	(not 3)	-7 816 632	-5 817 649
Bilersättning och traktamente		-181 055	-132 762
Lämnade bidrag		<u>-468 000</u>	<u>-434 556</u>
		-16 971 065	-13 590 204
<i>Resultat före avskrivningar</i>		66 596	92 659
Avskrivningar inventarier	(not 4)	<u>0</u>	<u>0</u>
<i>Resultat efter avskrivningar</i>		66 596	92 659
<u>Finansiella intäkter och kostnader</u>			
Räntekostnader		0	0
ÅRETS RESULTAT	(not 14)	66 596	92 659

VARAV RESULTATRÄKNING ÖVRIG VERKSAMHET	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31	
<u>Intäkter</u>	(not 2.2)		
Extern finansiering	10 427 126	7 353 455	
EU-bidrag	0	0	
Ersättning för uppdrag	6 101 690	8 313 159	
Övriga intäkter	<u>30 108</u>	<u>80 509</u>	
	16 558 925	15 747 123	
<u>Kostnader</u>	(not 2.2)		
Konsultkostnader, tjänsteköp	(not 18)	-2 822 864	-2 505 462
Administration, marknadsföring, möteskostn		-1 627 922	-1 985 089
Konferensarrangemang		-795 646	-955 731
Resekostnader		-153 274	-155 567
Politiska ersättningar		0	0
Personalkostnader	(not 3)	-10 079 427	-9 431 061
Bilersättning och traktamente		-152 552	-166 439
Lämnade bidrag		<u>-926 373</u>	<u>-547 775</u>
		-16 558 058	-15 747 124
<i>Resultat före avskrivningar</i>		867	0
Avskrivningar inventarier	(not 4)	<u>0</u>	<u>0</u>
<i>Resultat efter avskrivningar</i>		867	0
<u>Finansiella intäkter och kostnader</u>			
Ränteintäkter		0	0
Räntekostnader		<u>-867</u>	<u>0</u>
ÅRETS RESULTAT		0	0

BALANSRÄKNING		2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Inventarier	(not 4)	<u>285 414</u>	<u>370 758</u>
		285 414	370 758
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Aktier och andelar	(not 5)	<u>2 767 000</u>	<u>2 767 000</u>
		2 767 000	2 767 000
<u>Omsättningstillgångar</u>			
Kundfordringar		5 449 140	6 063 373
Momsfordran		0	109 171
Övriga kortfristiga fordringar		10 597	245 048
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader basverksamhet	(not 10)	1 426 181	398 335
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader övrig verksamhet	(not 11)	2 892 168	3 754 552
Upplupna intäkter projektverksamhet	(not 12)	<u>6 273 829</u>	<u>7 939 954</u>
		16 051 916	18 510 434
<u>Likvida medel</u>			
Kassa, postgiro och bank	(not 13)	20 121 479	21 298 670
SUMMA TILLGÅNGAR		39 225 808	42 946 862
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
<u>Eget kapital</u>			
Balanserat resultat		-2 364 249	-3 193 495
Årets resultat		<u>0</u>	<u>829 246</u>
		-2 364 249	-2 364 249
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Leverantörsskulder		-2 523 050	-2 360 899
Övriga kortfristiga skulder basverksamhet		-918 504	-590 141
Regionala tillväxtmedel (TVP)	(not 6)	-23 780 104	-25 313 718
Uppl.kostn., förutbet. int basverksamhet	(not 7)	-710 858	-624 753
Uppl.kostn., förutbet.int övrig verksamhet	(not 9)	-4 022 256	-5 351 636
Uppl.kostn., förutbet. int projektverksamhet	(not 8)	<u>-4 906 785</u>	<u>-6 341 465</u>
		-36 861 558	-40 582 613
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		-39 225 808	-42 946 862
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

KASSAFLÖDESANALYS	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	0	-829 246
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Avskrivningar inventarier	<u>85 344</u>	<u>60 958</u>
	85 344	-768 288
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>		
Förändring av omsättningstillgångar	2 458 518	-8 319 462
Förändring av kortfristiga skulder	<u>-3 721 054</u>	<u>5 594 611</u>
	-1 262 535	-2 724 852
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 177 191	-3 493 140
Investeringsverksamheten		
Förvärv av inventarier	0	-182 000
Försäljning av inventarier	<u>0</u>	<u>0</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0	-182 000
Finansieringsverksamheten		
Förändring av långfristiga skulder	<u>0</u>	<u>0</u>
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	-1 177 191	-3 675 140
Likvida medel vid årets början	<u>21 298 670</u>	<u>24 973 810</u>
Likvida medel vid årets slut	(not 13) 20 121 479	21 298 670
SOLIDITET	(not 17) 2017-12-31	2016-12-31
Eget kapital/Tillgångar	6%	6%

Not 14.

<u>Projektverksamhet 2017</u>	<u>Kostnader</u>	<u>Intäkter</u>	<u>Acc. kostn.</u>	<u>Acc. intäkter</u>
<u>Pågående projekt</u>				
EBP - Äldre H-029, H-042, H-057	-661 060	661 060	-11 143 817	11 143 817
Västbus Fyrbodal	-756	756	-1 289 764	1 289 764
Anhörigstödsnätverk	-3 841	3 841	-33 299	33 299
Missbruk - Vårdsamverkan	-37 399	37 399	-237 968	237 968
SKL - Prio	-250 543	250 543	-719 816	719 816
iCare4Fyrbodal	-30 313	30 313	-92 205	92 205
F & U Valfärdsteknik	-195 259	195 259	-333 570	333 570
Våldsprojektet	-373 328	373 328	-557 850	557 850
Nätverksledare IFO	-822 299	822 299	-835 528	835 528
BBIC 2017-2018	-60 663	60 663	-60 663	60 663
Våld i nära relationer 2017-2018	-199 140	199 140	-199 140	199 140
Utv. Seminarieverksamhet 2013-14	-146 555	146 555	-664 636	664 636
Kreativa kraftfält	-45 666	45 666	-651 347	651 347
Kulturkollo 2017	-803 115	803 115	-803 115	803 115
Kultursamverkan Fyrbodal	-68 049	68 049	-68 049	68 049
Gibca 2017	-98 387	98 387	-98 387	98 387
Näringslivsutveckl. Fyrbodal	-43 670	43 670	-43 670	43 670
Fyrbodal växer på träd	-4 427	4 427	-2 181 973	2 181 973
Zambia biogas	37 251	-37 251	-297 911	297 911
Biogas 2020	-194 276	194 276	-446 971	446 971
Företagsakuten	-80 130	80 130	-272 230	272 230
Hela Gröna Vägen	-1 066 566	1 066 566	-2 040 833	2 040 833
Ågarskifte Micro	-254 360	254 360	-619 102	619 102
Finansieringsrådgivning	-132 241	132 241	-382 522	382 522
Strukturbild Fyrbodal	-1 133 302	1 133 302	-1 408 202	1 408 202
Företagsklimat Fyrbodal	-783 318	783 318	-822 618	822 618
Framtidsentreprenörer Fyrbodal	-262 467	262 467	-262 467	262 467
Framtidsentreprenörer TVV	-730 288	730 288	-730 288	730 288
Grön Tillväxt Skog	-51 545	51 545	-51 545	51 545
Sågverk	-20 000	20 000	-20 000	20 000
Projektpersonal	22 596	-22 596	-29 413	29 413
Teknikcollege Fyrbodal	-471 275	471 275	-2 980 259	2 980 259
Vård- och omsorgscollege	-387 459	387 459	-1 544 043	1 544 043
KOBRA	-396 412	396 412	-957 352	957 352
SSC - Scandinavian Science Cluster	-644 096	644 096	-1 359 497	1 359 497
Samhällsorientering Fyrbodal	-231 306	231 306	-771 403	771 403
Kompetensplattformsarb. Fyrbodal	-1 906 783	1 906 783	-3 340 144	3 340 144
Avtal vuxenutbildning	-128 042	128 042	-141 908	141 908
College VG	-793 515	793 515	-1 096 089	1 096 089
Skolavhopp	-13 580	13 580	-107 630	107 630
Praktiksamordning Fyrbodal	-1 301 296	1 301 296	-1 335 201	1 335 201
En skola för alla	-216 776	216 776	-216 776	216 776
Vägledning för livet	-266 017	266 017	-266 016	266 017
Plattform för nyanländas etablering	-696 192	696 192	-2 398 599	2 398 599
Samverkansavtal HV	-7 048	7 048	-599 107	599 107
Västkom LW	-395 481	395 481	-395 481	395 481
<u>Projekt som förvaltas av förbundet</u>				
Kompletteringspremier KPA	-21 357	21 357	-29 673	29 673
Fiskekommunerna del 2	-272 444	272 444	-363 843	363 843
<u>Projekt som slutredovisats under 2017</u>				
Miljösamverkan	0	38 839	0	38 839
IT-samordning	0	190 833	-2 251 623	2 442 456
Samverkan ensamkommande flyktingbarn	0	12 788	-355 634	368 422
Kompetensförsörjning barnavård	-255 606	463 969	-3 071 581	3 279 945
Digitala trygghetslarm	0	50 046	-707 270	757 316
Vårdsamverkan barn och unga	-73 131	35 800	-1 037 331	1 000 000
Projektpersonal	0	-410 536	-410 536	0
Kompetensplattform	-139	35 626	-2 482 123	2 517 610
SYV-online	0	-45 326	-218 837	173 511
Samordning skolavhopp	0	23 432	-151 816	175 248
Saldo	-16 971 065	17 037 661	-55 988 669	56 055 265
Resultat		66 596		

<u>Övrig verksamhet 2017</u>	<u>Kostnader</u>	<u>Intäkter</u>	
Hälsokällan II	-2 028 809	2 028 809	P
Forskning och utveckling (FoU)	-2 316 926	2 316 926	P
IT-samverkan II	-961 698	961 698	P
Affärsdriven miljöutveckling	-2 488 649	2 488 649	P
Position Väst	-2 978 235	2 978 235	P
Kurser och konferenser	-2 917 574	2 917 574	P
Kultur/Marianna Andersson	-622 763	622 763	P
Antagningskansliet	-2 244 269	2 244 269	P
Saldo	-16 558 925	16 558 925	
Resultat		0	

A=avslutat
P=pågående

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen har upprättats enligt Lagen om kommunal redovisning.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Linjär avskrivning görs på avskrivningsbart belopp (anskaffningsvärde med avdrag för beräknat restvärde) över tillgångarnas nyttjandeperiod enligt följande:

Inventarier	10 år
Datorer	Direktavskrivning från 2013

Fordringar

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

Likvida medel

Likvida medel omfattar kassa och tillgodohavande hos bank samt kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

Fyrbodals kommunalförbund
222000-1776

Not 1 Budgetavstämning basverksamhet

INTÄKTER TKR	Budget	Prognos	Utfall	Avvikelse	Avvikelse
	1701-1712	1712	1701-1712	budget	prognos
				1701-1712	1712
Medlemsavg. kommunbidrag	7 450	7 548	7 548	98	0
<i>Utdebitering årets underskott medlemskommuner</i>	0	0	1 091	0	0
Övriga intäkter	300	307	104	-196	-203
Ränteintäkter	70	42	38	-32	-4
SUMMA INTÄKTER TKR	7 820	7 897	8 781	-130	-207
KOSTNADER TKR					
<i>Personalkostnader</i>					
Löner basanställda inkl soc.avg	-5 650	-5 493	-5 325	325	168
- personalförsäkringar	-710	-754	-723	-13	31
- löneskatt på pensioner	-175	-187	-182	-7	5
- försäkringskostnader Pacta, OF	-15	-17	-15	0	2
Friskvård	-18	-10	-6	12	4
Resor med egen bil, trakt. anställda, inkl soc	-200	-170	-142	58	28
Politiska ersättningar ordf. och revisorer	-300	-347	-362	-62	-16
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-250	-162	-139	111	23
Konsultkostnader	-50	-110	-85	-35	25
<i>Administrativa fasta kostnader</i>					
- hyra, städ, reparation o underhåll	-460	-372	-367	93	5
- kopiering, fax	-20	-25	-21	-1	4
- IT, drift, hemsida, intranät	-330	-266	-224	106	42
- företagsförsäkring	-15	-14	-2	13	12
- telefon (mobil och data)	-40	-43	-36	4	7
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>					
- larmhållning	-12	-10	-4	8	6
- porto och förbrukningsmat inkl datorer	-80	-131	-163	-83	-32
- repr., möteskostn. resekostn personal	-110	-80	-51	59	29
- pren tidn, litteratur	-20	-27	-25	-5	2
- personal soc.kostn	-60	-63	-82	-22	-19
- utbildning, intern utveckling	-75	-108	-88	-13	20
- extern revision och rådgivning	-60	-67	-74	-14	-7
- informationsmaterial, annonser m m	-70	-59	-34	36	25
Avskrivningar	-75	-93	-91	-16	2
- övriga kostnader	-50	-64	-35	15	29
VästKom	-530	-504	-482	48	22
Avgift Svinesundskommittén	-90	-90	-90	0	0
SUMMA KOSTNADER TKR	-9 465	-9 264	-8 848	617	416
RESULTAT TKR	-1 645	-1 367	-67	487	209

Fyrbodals kommunalförbund
222000-1776

Not 2.1 Projektverksamhet

INTÄKTER	1701-1712	1601-1612
Extern finansiering	12 216 436	12 748 597
EU-bidrag	3 253 143	190 741
Ersättning för uppdrag	1 341 136	599 579
Övriga intäkter	<u>226 947</u>	<u>143 947</u>
SUMMA INTÄKTER	17 037 661	13 682 863
KOSTNADER		
<i>Personalkostnader</i>		
Löner projanställda inkl soc.avg	-7 153 910	-5 388 097
Resor med egen bil, trakt. anställda, inkl soc	-181 055	-132 762
Politiska ersättningar	0	0
<i>Administrativa fasta kostnader</i>		
- projekthyra	-506 941	-230 887
- kopiering, fax	-10 861	-9 922
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>		
- dataunderhåll	-138 935	-75 287
- porto	-2 423	-2 760
- telefon (telefon, mobil, fax)	-45 456	-39 268
- repr., möteskostn. resekostn	-487 189	-571 780
- pren tidn, kurslitteratur	-2 370	-7 462
- försäkringar	-531 730	-326 150
- förbrukningsmaterial	-75 189	-145 017
- övriga kostnader	-121 838	-116 748
- löneskatt på pensioner	-128 997	-96 663
- utbildning	-1 995	-3 785
- konsulttjänster, tjänsteköp	-6 187 020	-5 107 033
- konferensarrangemang	-819 793	-640 737
Informationsmaterial, annonser m m	-107 362	-261 292
Lämnade bidrag	-468 000	-434 556
Avskrivningar	0	0
SUMMA KOSTNADER	-16 971 065	-13 590 205
RESULTAT	66 596	92 659

Fyrbodals kommunalförbund
222000-1776

Not 2.2 Övrig verksamhet

INTÄKTER	1701-1712	1601-1612
Extern finansiering	10 427 126	7 353 455
EU-bidrag	0	0
Ersättning för uppdrag	6 101 690	8 313 159
Övriga intäkter	30 108	80 509
Förändring reserv Gränskommittén	<u>0</u>	<u>0</u>
Ränteintäkter	<u>0</u>	<u>0</u>
SUMMA INTÄKTER	16 558 925	15 747 123
KOSTNADER		
<i>Personalkostnader</i>		
Löner projanställda inkl soc.avg	-9 184 502	-8 515 631
Resor med egen bil, trakt. anställda, inkl soc	-152 552	-166 439
Politiska ersättningar	0	0
<i>Administrativa fasta kostnader</i>		
- projekthyra	-447 370	-446 541
- kopiering, fax	-40 146	-33 659
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>		
- dataunderhåll	-144 891	-156 860
- porto	-10 593	-29 957
- telefon (telefon, mobil, fax)	-61 210	-57 499
- repr., möteskostn. resekostn	-320 826	-248 561
- pren tidn, kurslitteratur	-31 433	-122 823
- försäkringar	-720 203	-698 154
- förbrukningsmaterial	-60 997	-151 279
- övriga kostnader	-44 756	-50 766
- löneskatt på pensioner	-174 722	-148 946
- revision	0	0
- utbildning	0	-53 172
- konsultarvode, tjänsteköp	-2 822 864	-2 505 462
- konferensarrangemang	-795 646	-955 731
Informationsmaterial, annonser m m	-619 839	-857 869
Lämnade bidrag	-926 373	-547 775
Avskrivningar	0	0
SUMMA KOSTNADER	-16 558 925	-15 747 123
RESULTAT	0	0

NOT 3 Personalkostnader, ersättningar och sjukfrånvaro

MEDELANTALET ANSTÄLLDA	17-12-31	16-12-31	Antalet anställda är beräknat utifrån antalet heltidstjänster.
Män i basverksamhet	1,40	1,15	
Kvinnor i basverksamhet	4,25	6,30	
Män i övrig verksamhet	1,80	2,20	
Kvinnor i övrig verksamhet	11,50	12,65	
Män i projektverksamhet	2,70	2,35	
Kvinnor i projektverksamhet	<u>8,15</u>	<u>7,95</u>	
	29,80	32,60	
Tillsvidareanställda basverksamhet	5,40	7,45	Ökningen av tillsvidareanställd personal i övrig och
Tillsvidareanställda övrig verksamhet	13,30	13,45	proj.verksamhet beror på övergång från visstid till tillsvidare-
Tillsvidareanställda projektverksamhet	1,00	2,10	anställning pga långa projekt.
Visstidsanställda	<u>10,10</u>	<u>9,60</u>	Ökningen medför ingen större risk då ev. kostnader vid
	29,80	32,60	uppsägning kan vidarefaktureras på uppdragsgivare.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

	17-12-31				16-12-31			
	Förbunds direktör	Bas personal	Projekt personal	Övrig personal	Förbunds direktör	Bas personal	Projekt personal	Övrig personal
Löner och andra ers.	1 096 770	2 913 511	5 521 665	6 982 142	1 011 893	2 793 813	4 203 402	6 409 973
Utbildning	0	88 083	1 995	0	0	6 900	3 785	53 172
Övriga personalkostn.	2 763	85 120	1 596	723	1 500	69 525	2 955	15 157
Soc. avgifter	676 066	1 558 873	2 291 376	3 096 561	681 202	1 870 306	1 607 507	2 952 758
varav pension	<u>313 412</u>	<u>414 789</u>	<u>553 087</u>	<u>720 203</u>	<u>355 494</u>	<u>522 824</u>	<u>326 150</u>	<u>698 154</u>
	1 775 599	4 645 586	7 816 632	10 079 427	1 694 595	4 740 545	5 817 649	9 431 061

Not 18 Tjänsteköp från kommunerna

Under de senaste åren har förbundet i flera fall ersatt visstidsanställning med tjänsteköp från medlemskommunerna. Under 2017 har 7 personer varit anställda i kommunerna med arbetat för förbundet.

UPPLYSNING OM SJUKFRÅNVARO	17-12-31	16-12-31
Sjukfrånvaro för män	0,20%	0,21%
Sjukfrånvaro för kvinnor	2,45%	3,24%
Sjukfrånvaro för anställda	1,60%	2,18%
yngre än 30 år	0,00%	0,97%
mellan 30 - 49 år	0,54%	2,40%
äldre än 49 år	2,18%	2,14%

Sjukfrånvaron för varje ovanstående grupp anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid.

Total sjukfrånvaro	1,60%
Långtidssjukfrånvaro	72,63%

Total sjukfrånvaro anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid. Långtidssjukfrånvaron är den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

NOT 4 Inventarier

	<u>2017-12-31</u>	<u>2016-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	1 881 472	1 699 472
Inköp	0	182 000
Försäljning inventarier	0	0
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärde</i>	<i>1 881 472</i>	<i>1 881 472</i>
Ingående avskrivningar	-1 510 715	-1 449 757
Årets avskrivningar	-72 594	-60 958
Återförd avskrivning försålda inventarier	-12 750	0
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-1 596 059</i>	<i>-1 510 715</i>
Utgående planenligt restvärde	285 413	370 757
<i>Inventarier skrivs av på 10 år</i>		
<i>Datorer direktavskrivs från 2013</i>		

NOT 5 Finansiella anläggningstillgångar

Antal	Namn		Bokfört värde	Eget kapital- andel
17 000	Gryning Vård AB	17,0%	17 000	24 057 549
250	Mediapoolen Västra Götaland AB	16,7%	250 000	1 079 576
13	Innovatum AB	1,3%	<u>2 500 000</u>	<u>237 764</u>
			2 767 000	25 374 889

NOT 6 Regionala tillväxtmedel (TVP)

Fyrbodals kommunalförbund (FK) erhåller årligen medel från VG-regionen för genomförandet av det delregionala tillväxtprogrammet på uppdrag av VG-regionen.

Kostnader och intäkter har tidigare år redovisats i resultaträkningen i projektredovisningen men redovisas från 2007 endast i balansräkningen eftersom det endast är ett administrativt uppdrag för FK.

Medlemskommunernas motfinansiering till de regionala tillväxtmedlen (TVP) rekvireras från 2008 i förskott.

Not 7 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter basverksamhet

Upplupna kostnader basverksamhet består i huvudsak av upplupen semesterlöneskuld, löneskuld samt upplupna arbetsgivaravgifter.

Not 8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter projektverksamhet

Förutbetalda intäkter i projektverksamheten omfattar i huvudsak beviljade projektbidrag som erhållits vid projektstart på ännu ej avslutade projekt.

- Not 9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter övrig verksamhet**
Förutbetalda intäkter i övrig verksamhet omfattar i huvudsak beviljade bidrag som erhållits vid verksamhetsstart.
- Not 10 Förutbetalda kostnader basverksamhet**
Förutbetalda kostnader basverksamhet består i huvudsak av hyra och IT-avtal.
- Not 11 Upplupna intäkter övrig verksamhet**
Upplupna intäkter övrig verksamhet består i huvudsak av beviljade bidrag som rekvideras i efterhand mot redovisade kostnader.
- Not 12 Upplupna intäkter projektverksamhet**
Upplupna intäkter projekt består i huvudsak av beviljade men ännu ej utbetalda EU-bidrag.
- Not 13 Likvida medel**
Medlemskommunerna motfinansiering till de regionala tillväxtmedlen (TVP) rekvideras från 2008 i förskott.
- Not 14 Resultat projektverksamhet**
10 projekt har slutredovisats under 2017 och genererat ett överskott på 67 tkr.
- Not 15 Återbetalning av villkorat aktieägartillskott Mediapoolen Västra Götaland AB**
Fyrbodol erhöll under 2011 och 2012 återbetalning av villkorat aktieägartillskott från Mediapoolen med 166 130 kr per år, totalt 332 260 kr.
- Not 16 Återföring till ägarna av resultatöverskott från Gryning Vård AB**
Gryning Vård AB har under 2012 gjort en återföring av resultatöverskott på 6 720 tkr till ägarna att fördela efter andel i bolaget.
Fyrbodol äger 17 % av bolaget och överskott uppgick till 1 142 tkr.
- Not 17 Soliditetstal**
Direktionen beslutade den 2 maj 2013 om en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10% men nivån kan variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.
- Not 18 Tjänsteköp från medlemskommunerna**
Under de senaste åren har förbundet i flera fall ersatt visstidsanställning med tjänsteköp från medlemskommunerna. Under 2017 har 7 personer varit anställda i kommunerna men arbetat för förbundet.
- Not 19 Avsättning resultatöverskott från Gryning Vård AB (se not 16)**
2013 erhöll förbundet i form av ett resultatöverskott från Gryning Vård AB 1 142 tkr. Dessa medel redovisades i förbundets bokslut som en intäkt på resultatet.
I samband med detta fördes en diskussion med kommunerna att dessa medel borde återbetalas till kommunerna. Resultatet av denna diskussion blev att medlen skulle ligga kvar i förbundet men vid lämpligt tillfälle kunna användas för att investera i någon form av satsning för barn och unga.
Direktionen har den 7 maj 2015 beslutat avsätta 500 tkr av dessa medel för att starta upp det arbete som den politiska styrgruppen för vårdsamverkan i samråd med kommunernas socialtjänst pekat ut.
- Not 20 Resultat basverksamheten**
Direktionen har under året beslutat att medlemskommunerna täcker 2017 års underskott som uppgår till ca 1,1 miljoner kr. Underskottet är bokfört som en upplupen intäkt i resultaträkningen för basverksamheten. Direktionen har även beslutat att för 2014-2016 års underskott använda eget kapital med hänvisning till synnerliga skäl samt att balanskravet anses vara uppfyllt och 2014-2016 års underskott därmed är omhändertagna. Balanskravet 2017 är detsamma som årets resultat enligt resultaträkningen.

Ekonomisk redovisning 2017-01-01—2017-12-31

Uddevalla den 22 mars 2018

Direktionen

Martin Carling
Dals Eds kommun

Paul Åkerlund
Trollhättans stad

Ingemar Samuelsson
Uddevalla kommun

Mats Abrahamsson
Sotenäs kommun

Peter Birgersson
Strömstad kommun

Liselott Fröjd
Tanums kommun

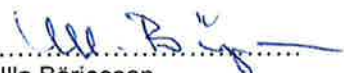
Carin Ramneskär
Uddevalla kommun

Peter Eriksson
Trollhättans stad

Kerstin Gadde
Orust kommun

Ulla Börjesson
Färgelanda kommun

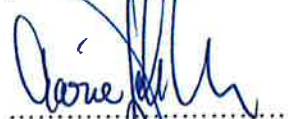
Per Eriksson
Bengtsfors kommun

Jan-Olof Johansson
Lysekils kommun

Gunnar Lidell
Vänersborgs kommun

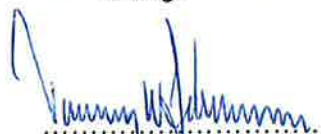
Marie Dahlin
Vänersborgs kommun

Åsa Karlsson
Munkedals kommun

Michael Karlsson
Åmåls kommun

Tommy W Johansson
Melleruds kommun

Fyrbodal

FYRBODALS KOMMUNALFÖRBUND

Uppföljning av delmål i verksamhetsplan 2017

Innehåll

Infrastruktur och kollektivtrafik	2
Kultur	3
Näringsliv	5
Affärsdriven miljöutveckling	10
Beredningen Utbildning	12
Beredningen välfärd	19
Integration	25
Kurser och konferenser/Utvecklingsstöd	28

Version 2.0. Mars 2018.

Infrastruktur och kollektivtrafik

Prioriterade insatser	Aktiviteter	Förväntade resultat	Resultatuppföljning
Planerade åtgärder i regional plan. Framförallt i stråken 1, 2 och 5.	Bevaka och föra dialog med VGR (Västra Götalandsregionen)/Trafikverk.	Planerade objekten för 2017 är påbörjade alternativt genomförda.	Planerade objekt för 2017 är påbörjade eller genomförda
Fånga upp frågor som har betydelse för näringslivet, arbets- och studiependling och initieras av kommunerna. (VG2020 2.3.1)	I dialog med VGR, Trafikverk och andra berörda lösa de uppkomna frågorna.	Objekten har initierats hos Trafikverket och VGR.	Objekten har initierats hos Trafikverket och VGR.
Bevaka att de objekt som är av betydelse för området kommer in i nationell plan. Särskilt fokus på: Missing Link och Bohusbanan. (VG2020 2.3.1)	Dialog och påverkansarbete med VGR och TrV. Politisk påverkan.	Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har genomförts. J/N	Objekten har initierats hos Trafikverket och VGR.
Bevaka en fortsatt utbyggnad av fiberanslutning och elförsörjning i Fyrbodal. (VG2020 2.3.3)	I förekommande fall driva frågor på uppmaning av kommunkollektivet.	Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har genomförts.	Påverkansarbete pågår.

<p>Kollektivtrafikåtgärder enligt regional plan som berör Fyrbodalen är påbörjade/färdigställda. (VG2020 2.3.2)</p>	<p>Tät dialog med VGR och Västtrafik. Politisk påverkan. I förekommande fall driva frågor på uppmaning av kommunkollektivet.</p>	<p>Planerade kollektivtrafikåtgärder är påbörjade.</p>	<p>Avstämning mot regional plan och Västtrafik. Planerade kollektivtrafikåtgärder är påbörjade.</p>
<p>Fånga upp frågor som har betydelse för näringslivet, arbets- och studiependling och initieras av kommunerna.</p>	<p>Politisk påverkan och argument.</p>	<p>Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har gjorts i syfte att möjliggöra att objektet kan tas upp i nat. plan vid kommande revidering.</p>	<p>Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har devis genomförts.</p>
<p>Medverka till att säkerställa Vänersjöfartens framtid. (VG2020 2.3.1)</p>	<p>Behovet av investering i nya slussar i Trollhätte kanal aktualiseras och förankras så att objektet kan tas upp i nationell plan vid kommande revidering.</p>	<p>Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har gjorts i syfte att möjliggöra att objektet kan tas upp i nat. plan vid kommande revidering.</p>	<p>Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har genomförts.</p>
<p>Verka för en utbyggnad av gång- och cykelvägar i Fyrbodalen.</p>	<p>Lifta frågan bland annat genom möten, workshops och skrivelser.</p>	<p>Att flertalet av våra kommuner har påbörjat projektering/byggnation av cykelvägar utifrån den regionala planen.</p>	<p>Ett par kommuner har påbörjat projektering/byggnation av cykelvägar utifrån den regionala planen.</p>

Prioriterade insatser	Aktiviteter	Förväntade resultat	Resultatuppföljning
Ge stöd till att förverkliga idéer inom kulturella- och kreativa näringar (KKN). (VG2020 1.1.1)	Hantera ansökningar och fördela tillväxtmedel.	Ansökningar är hanterade och medlen fördelade.	12 projekt har blivit beviljade under året.
	Samverka med VGR enligt handlingsprogrammet KKN.	Samverkan pågår med VGR enligt programmet KKNs mål och syfte.	Samverkan pågår.
	Vara en av de drivande aktörerna i arbetet med att undersöka om det går att få fram några gemensamma nämnare för att bygga samverkansprojekt där man får med delarna: Kulturarv/miljö, Konst/kultur, Industri/besöksnäring	Vara delaktiga i GRANIT och Konst att besöka.	Varit delaktig.
Skapa ökade möjligheter för barn och unga att aktivera sig kulturellt. (VG2020 4.1.2)	Vara huvudarrangör för Kulturkollo barn och unga.	Kulturkollon är genomförda och utvecklade.	Ja.
Offentlig miljö som konstform – en fördjupning.	Starta ett projekt utifrån OMSK	Ett projekt är startat.	Nej
Arbeta med "Attraktiva kommuner" för att öka kunskapen om kulturens roll i samhällsutvecklingen. (VG2020 4.1.1)	Genomföra ett seminarium, baserade på bland annat forskning, till politiker och tjänstemän samt konstnärer/ kulturfolk/arkitekter.	Ett seminarium med ca 120 deltagare. Flertalet av deltagarna upplever att de fått ökade kunskap genom seminarierna.	Genomfört seminarium med 124 antal deltagare. Ja, visar en digital enkät som sändes ut till deltagarna.

<p>GRANIT – ett regionalt stenprojekt i Norra Bohuslän. (VG2020 4.1.1 och 4.2.2)</p>	<p>Genomföra ett projekt utifrån förstudien GRANIT Norra Bohuslän</p>	<p>Projektet har startat.</p>	<p>Nej, men diskussioner pågår.</p>
<p>Kreativa Kraftfält Fyrbodals. (VG2020 4.2.2)</p>	<p>Fördjupa arbetet med Kreativa Kraftfält Fyrbodals.</p>	<p>Att en eller flera kommuner arbetar vidare med KKF.</p>	<p>Inledningsvis var cirka fyra kommuner mycket intresserade av att arbeta vidare med KKF. Projektet är numera avslutat.</p>
<p>Konst att besöka. (VG2020 4.2.2)</p>	<p>Då Fyrbodals är en del av konstregionen Västra Götaland vill vi lyfta delregionen genom marknadsföring av konst.</p>	<p>Marknadsföringsplan är färdigställd och aktiviteter har startat.</p>	<p>Nej</p>
<p>Internationella festivaler. (VG2020 4.1.1 och 4.1.2)</p>	<p>Stödja arbetet med att föra ut festivalerna Dans & teater, GIBCA (Göteborg International Biennial for Contemporary Art) och GFF (Göteborgs filmfestival) till kommunerna.</p>	<p>Stödet genomfört. x antal kommuner har haft lokala arrangemang kopplade till festivalerna.</p>	<p>Ja, åtta självständiga GIBCA-projekt i Bengtsfors, Munkedal, Uddevalla, Trollhättan och Vänersborg.</p>
<p>Samverkansidéer inom Fyrbodals. Initiera diskussioner om framtida arbeten. (VG2020 4.1.1 och 4.2.2)</p>	<p>I förekommande fall initiera projekt på uppmaning av kommunkollektivet och eller de regionala utförarorganisationerna.</p>	<p>X antal projektidéer tas fram.</p>	<p>Inga konkreta och färdiga projekt. Bra diskussioner har förts om bland annat kultur och hälsa.</p>

Prioriterade insatser	Aktiviteter	Förväntade resultat	Resultatuppföljning
<p>Stimulera ökat entreprenörskap och intraprenörskap. (VG2020 1.1.1)</p>	<p>Finansiera projekt som leder till ökat entreprenörskap.</p>	<p>X antal projekt är finansierade.</p>	<p>Tolv projekt är finansierade (Unga företagsamhet, Drivhuset, Coompanion, Näringslivs i samverkan, Strukturbild Fyrbodal, Scandinavian Science Cluster, Framtidsentreprenörer och stärkt näringsliv, Uppfinnarföreningen Heureka, Innovation – Unga på landsbygden, Connect Väst, Företagsklimat Fyrbodal, Entreprenörsarenan). </p>
<p>Stöd till nyföretagande i form av handledning & utbildning. (VG2020 1.1.2)</p>	<p>Fortsätta med uppdragsavtalet med Nyföretagarcentrum och finansiera projekt som stöttar nyföretagare.</p>	<p>Fortsatt uppdragsavtal och x antal projekt är finansierade.</p>	<p>Fortsatt uppdragsavtal och sex projekt är finansierade (Drivhuset, Entreprenörsarenan, Coompanion, Näringsliv i samverkan, Strukturbild Fyrbodal, Innovation – Unga på landsbygden) </p>
<p>Ökad samordning, kvalitet och tillgänglighet till de samhällsfinansierade företagsstöden. (VG2020 1.1.2)</p>	<p>Anordna träffar mellan kommunernas näringslivsenheter och "Företagens vänner". Ställa krav vid vår finansiering på samverkan.</p>	<p>Ökad förståelse och kunskap om varandras verksamheter så att inte tjänsterna överlappar varandra och nyttjas optimalt.</p>	<p>Enkät till deltagarna om upplevd ökad förståelse och kunskap är ej genomförd. </p>

	<p>Utreda möjligheterna att samla aktörer på samma yta till en gemensam "Market-Place" för att effektivisera samarbetet och minska kostnader.</p>	<p>Anordna 2 träffar – en på våren och en på hösten.</p> <p>Få svar på om det är en god idé. Utredning är genomförd.</p>	<p>2 träffar anordnade.</p> <p>Utredning pågår.</p>	
<p>Främja utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag, främja möjligheter till internationalisering. (VG2020 1.1.3)</p>	<p>Initiera och finansiera projekt som har till uppgift att stödja befintligt näringsliv i regionen.</p> <p>Särskilt fokus ska läggas på KKN då en ny regional plan sätts i rullning. Ta fram en plan för KKN-företagen i Fyrbodal.</p> <p>Fokus ska även läggas på integration genom företagande.</p>	<p>X antal projekt är initierade och finansierade.</p> <p>Plan framtagen.</p>	<p>Sju projekt är initierade och finansierade (IUC Väst, Ågarskifte Micro, Finansieringsrådgivning, Företagsakuten, Bättre företagsklimat i Fyrbodal, Connect Väst, Miljöbron).</p> <p>Arbete pågår, plan klar våren 2018.</p>	
<p>Kraftsamling bland offentliga aktörer för bättre företagsklimat i Västra Götaland. (VG2020 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3)</p>	<p>Erbjuda kompetensutveckling till anställda inom Fyrbodals kommuner inom ramen för Företagsklimatsprojektet.</p>	<p>Driva kommunövergripande projekt med nyanlända som målgrupp.</p> <p>Kompetensutveckling har erbjudits.</p>	<p>Projekt drivs (Almi IFS)</p> <p>Fler kommuner deltar i undersökningen. Insikt tack vare projektet, dock ej samtliga.</p>	

				<p>Samtliga kommuner utom Mellerud har gått igenom Förenkla helt enkelt eller motsvarande. </p> <p>Kommunerna använder strategiska verktyg/metoder i kontakterna med företagen. </p>
<p>Utveckla och stärka test- och demonstrationsarenor där nya idéer omsätts till praktik. (VG2020 1.2.3)</p>	<p>Stötta tillväxtklustren i Fyrbodalsregionen för att Västra Götalands ska kunna konkurrera med andra expansiva regioner i världen.</p>	<p>Har stöttat tillväxtklustren.</p>	<p>Har stöttat tillväxtklustren (Innovatum, Uppfinnarföreningen Heureka). </p>	
<p>Satsa på internationell mötesindustri, evenemang och på att stärka besöksnäringen. (VG2020 4.2.2)</p>	<p>Samverka med Turistrådet Västsverige, Ett enat Bohuslän och Dalslandsturism samt övriga nätverk inom besöksnäringen.</p>	<p>Samarbeten initieras och konkretiseras genom att arrangera möten mellan berörda parter.</p>	<p>1. möte är genomfört. </p>	
<p>Riva gränshinder och öka samverkan med Norge, etablera region Oslo/Göteborg/Öresund. (VG2020 4.2.3)</p>	<p>Kommunalförbundet hjälper kommunerna att konkretisera Svinesundskommitténs uppdrag.</p>	<p>Svinesundskommittén utför uppdraget som konkretiserats.</p>	<p>Arbete pågår med att konkretisera Svinesundskommitténs uppdrag. </p>	
	<p>Utreda hur vi kan samarbeta med andra parter för att etablera regionen O/G/Ö.</p>	<p>Ett tydligt samarbete är format för att etablera regionen O/G/Ö. Förslag på hur Fyrbodals roll ser ut i sammanhanget.</p>	<p>Arbete pågår med att forma ett tydligt samarbete för att etablera regionen O/G/Ö. Position Väst (Fyrbodalsregionen) har ansökt om medlemskap i Norsk-svenska</p>	

			<p>handelskammaren. Affärsdriven miljöutveckling och Position Väst samverkar inom Sviresundsregionens interregprojekt Grön tillväxt trä. Arbeta pågår med förslag kring hur Fyrbodals roll ser ut i sammanhanget. </p>
<p>Driva offensiva insatser för att etablera nya arbetsplatser i Västra Götaland. (VG2020 4.2.4)</p>	<p>Framtagning av förslag till långsiktig verksamhetsplan och finansiering för det regionala etableringskontoret Position Väst.</p>	<p>Förslag på långsiktig verksamhetsplan och finansiering är framtagna.</p>	<p>Förslag på långsiktig verksamhetsplan är framtaget, men ej fastslaget. Finansiering är löst via tillväxt- och interreg-medel, samt från Skaraborgskommunerna. </p>
	<p>I dialog med kommunerna, nationella och regionala aktörer, inklusive befintliga näringslivet, hitta former för samverkan.</p>	<p>Byggt struktur för strategisk samverkan med nationella och regionala aktörer, inklusive det befintliga näringslivet (kluster).</p>	<p>Samverkansavtal är inte skrivna med aktörer. Test av klustersamverkan är genomförd. </p>
	<p>Relationsskapande och varumärkesbyggande marknadsföring av Position Väst samt proaktiva säljinsatser.</p>	<p>Deltagande vid minst 8 utvalda mässor. Tryckt och digital annonsering. Minst 40 uppsökande möten med potentiella etablerare.</p>	<p>Deltagande vid 13 mässor. Annonsering genomförd. 41 möten med potentiella etablerare. </p>

	<p>Bedriva löpande etableringsservice i samverkan med näringslivskontören.</p>	<p>35 etableringsärenden är hanterade. 3-5 företags-etableringar har genomförts. 15-20 arbetstillfällen har skapats.</p>	<p>81 etableringsärenden är hanterade. 4 företagsetableringar. 40,5 arbetstillfällen har skapats.</p>
--	--	--	---

Affärsdriven miljöutveckling

Prioriterade insatser	Aktiviteter	Förväntade resultat	Resultatuppföljning
<p>Göra VG till modell för hållbar landsbygdsutveckling, samspel stad/land (VG2020 3.1.3) I förekommande fall i kombination med:</p> <p>Riva gränshinder och öka samverkan med Norge, etablera region Oslo/Göteborg/Öresund (VG2020 4.2.3)</p>	<p>Etablera projektet "Fyrbodals växer på träd" som kontinuerlig del av en organisation utanför Fyrbodals kommunalförbund.</p> <p>Driva fortsatt utvecklingsarbete av de gröna näringarna med fokus på skog och trä.</p>	<p>Fyrbodals växer på träd etablerat i annan organisation än Fyrbodals kommunalförbund.</p> <p>Kommuner har agerat som kund för produkter med trä som råvara.</p>	<p>Ja, hos Innovatum, H-DK Steneby (Stiftelsen Steneby), Högskolan Väst och även ett starkt stöd hos Västra Götalandsregionen och Svinesundskommittén. </p> <p>Minst sex upphandlingar eller utvecklingsprojekt. </p>
<p>Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt via affärsdriven miljöutveckling (3.1.4) <i>I förekommande fall i kombination med:</i></p>	<p>Intensifiera samarbetet med Position Väst samt Fyrbodals övriga näringslivsaktiviteter i gemensam positionering av Fyrbodals som kraftfält för affärsdriven miljöutveckling och cirkulär ekonomi.</p>	<p>Gemensamma aktiviteter mellan Position Väst - Näringsliv - Infrastruktur - affärsdriven miljöutveckling - Kultur.</p>	<p>Fler än 10 gemensamma aktiviteter, bland annat arrangerade Näringsliv och Position gemensamt två träffar för näringslivsenheterna under 2017. Affärsdriven miljöutveckling och Position Väst samverkar inom Svinesundsregionens interregprojekt Grön tillväxt trä. </p>
<p>Strategiskt planera åtgärder för affärsdriven miljöutveckling inom området <i>cirkulär ekonomi</i> kopplat till</p>	<p>En analys och plan för hur cirkulär ekonomi kan knytas till transporter och samspelet stad/land i Fyrbodals finns framtagna.</p>	<p>Påbörjat tillsammans med bland andra Högskolan Väst och Länsförsäkringar. </p>	

<p>Riva gränshinder och öka samverkan med Norge, etablera region Oslo/Göteborg/Öresund (VG2020 4.2.3)</p>	<p>transporter och samspelet stad och landsbygd.</p> <p>Genomföra projekten "Hela Gröna Vägen" och "Biogas 2020" för att bidra till att kommuner och företag når målet fossiloberoende transporter 2030.</p> <p>Konkretisera gemensamma politiska mål och handlingsplaner på Fyrbodalsnivån i samverkan med regioner i Norge och Danmark.</p> <p>Genomföra fortsatta aktiviteter inom området marin energi och innovation i de havsnära kommunerna.</p>	<p>Projekt" Hela Gröna Vägen" resp. "Biogas 2020" genomförda enligt plan.</p> <p>Mål utarbetade och antagna av direktionen.</p> <p>Aktiviteter inom marin energi och innovation genomförda.</p>	<p>Ja, väl genomförda projekt utifrån separata projektplaner. Slutförs 2018. </p> <p>Ja, beträffande "Fossilfria transporter". Påbörjat med norska partner inom området "Skoglig bioekonomi". </p> <p>Ett tiotal aktiviteter inom marin energi och innovation, framför allt medverkan för etablering av "Test-Site Skagerrak". Position Väst hanterar etableringsärenden gällande landbaserade fiskodlingar. </p>
<p>Samverkan kring inköp som driver hållbar utveckling, innovation och lokal utveckling. (VG2020 3.2.2)</p>	<p>Genomföra utbildningar och projekt för upphandling som verktyg för affärs- och miljönytta.</p>	<p>Utbildningar och projekt genomförda.</p>	<p>Fler än tio utbildningar och projekt genomförda, inom trä och fossilfria fordon. </p>

Beredningen Utbildning

Prioriterade insatser	Aktiviteter	Förväntade resultat	Resultatuppföljning
Skapa en välfungerande samverkan mellan kommunerna. (VG2020 2.2.4)	Regelbundna träffar med förvaltningschefer och ordföranden i utbildningsnämnder.	Minst 85 % upplever - god samverkan.	Nätverket för förvaltningscheferna har träffats sju gånger, där deltagarna upplever en god samverkan. Ordföranden i utbildningsnämnderna har träffats två gånger.
Skapa förutsättningar för fungerade samverkan mellan kommunerna i arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. (VG2020 2.2.4)	Stödja samverkan mellan kommunernas utvecklingsledare eller motsvarande för att skapa förutsättningar för gemensam kvalitetsutveckling och lärande genom nätverksarbete. Undersöka möjligheten till att etablera en FOU-verksamhet.(Forskning och utveckling)	Minst 85 % upplever - god samverkan.	Utvecklingsledarnätverket har inte haft några träffar under året.
Skapa förutsättningar för kommunerna i arbetet med rekrytering av pedagoger. (VG2020 2.2.4)	Stödja kommunerna i arbetet med att planera för verksamhetsförlagda utbildningar.	Undersökning genomförd.	Undersökning har inte genomförts på grund av genomlysning av Fyrbodals verksamhet.
Stödja kommunerna vid samordning och samplanering av utbildningarna inom och mellan olika	Drifta en gemensam Antagningsorganisation inkl. gemensamt antagningssystem och	Minst 85% upplever - god service och samverkan med antagningsorganisationen.	Dialog pågår mellan Fyrbodals kommunalförbund och dess kommuner med Högskolan Väst, Riksdagens utbildningsutskott och regeringsrepresentant.

<p>utbildningsnivåer. (VG2020 2.2.3, 2.2.4)</p>	<p>webbplats för gymnasieskolor i Fyrbodals.</p> <p>Stödja nätverksarbete för vuxenutbildningsansvariga och ansvariga för Yrkehögskoleutbildningar.</p> <p>Utreda och planera för Fritt sök inom gymnasieutbildning för vuxna och yrkesutbildning på gymnasienivå för vuxna.</p> <p>Stödja nätverksarbete för studie- och yrkesvägledare.</p> <p>Drifta webbplatsen www.vuxenutbildningfyrbodals.se</p>	<p>- att antagningssystem INDRA fungerar bra.</p> <p>Minst 85% upplever -en god samverkan mellan kommunerna.</p> <p>Utredning för Fritt sök för studerande i Fyrbodals inom gymnasieutbildning för vuxna och yrkesutbildning på gymnasienivå för vuxna framtagna.</p> <p>Minst 85% upplever - god samverkan</p> <p>Minst 12 000 unika besökare på webbplatsen.</p>	<p>samverkan samt att de tycker att systemet Indra fungerar väl. </p> <p>Vuxenutbildningsansvariga har träffats vid fem tillfällen och yrkehögskoleansvariga vid tre tillfällen. Hög närvaro vid samtliga nätverksmöten där deltagarna tydligt påtalat vikten av erfarenhetsutbyte och samverkan. </p> <p>Under året har tre samverkansområden för yrkesvux bildats. Inom ramen för respektive område gäller fritt sök. </p> <p>SYV-nätverket har träffats åtta gånger under året och arbetsgruppen tre gånger. </p> <p>Antal besökare på webbplatsen var under 2017: 506. Webbplatsen är i behov av förändring och uppdatering vilket är kopplat till Fyrbodals framtida organisation </p>
<p>Stödja kommuner och arbetsliv kring samordning och samplanering av praktikplatser, examensarbeten och</p>	<p>I projektförm implementera en gemensam organisation och tekniskt system för praktik inom utbildning</p>	<p>Tekniskt system för praktiksamordning i drift. Projekt genomfört.</p>	<p>Pilot- och implementeringsprojekt gällande praktiksamordning har under året bedrivits framgångsrikt. I implementeringsfasen gällande</p>

<p>studiebesök. (VG2020 2.1.1)</p>	<p>på grundskole-, gymnasie- samt eftergymnasial nivå i Fyrbodalen.</p>		<p>piloter inom grundskola, gymnasium, YH, VFU och AME. </p>
<p>Skapa förutsättningar för samverkan mellan aktörer inom utbildning, arbetsmarknad och näringsliv kring kompetensförsörjning. (VG2020 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3)</p>	<p>Driva och samordna arbetet med Kompetensplattform Västra Götaland i Fyrbodalen. (samv Samällsutveckling)</p> <p>Driva ett delregionalt kompetensråd med stöd av delregionalt kompetensmäklare. (samv Samällsutveckling)</p> <p>Driva samordning av lokala kompetensråd och lokala kompetensmäklare. (samv Samällsutveckling)</p> <p>Vara delaktig i projekt och aktiviteter kopplade till de regionövergripande stödfunktionerna som Validering Väst, Visa Väst och REKAS.</p>	<p>14 kommuner jobbar aktivt tillsammans inom kompetensförsörjningsområdet både lokalt, delregionalt och regionalt.</p>	<p>Processledaren har 2016 besökt samtliga kommuner minst en gång för att stödja kommunerna i det lokala arbetet och har under 2017 funnits som stöd i det fortsatta arbetet. Kommunerna i Fyrbodalen har kommit olika långt i deras arbete gällande kompetensplattformarbetet. </p> <p>DKP har under året träffats fyra gånger, där syfte och mål för arbetet bestämts. Under året har även fler viktiga nätverk och branschråd startats upp. </p> <p>Processledaren har även samlat kommunernas kontaktpersoner (LKP) två gånger för erfarenhetsutbyte ute hos kommunerna. </p> <p>Varit aktivt delaktig i styrgrupp och det lokala arbetet gällande hur Visa Väst (Syvonline) och REKAS ska utformas i framtiden som ett</p>

			<p>strategiskt planeringsverktyg. Projektet avslutades under året. Deltagit i styrgruppen för Validering Väst samt använt deras personal för utbildning/information. ●</p>
Delta i projekt KOBRA.		<p>Deltagarna i projekt KOBRA har tagit del av nordiska erfarenheter av kompetensförsörjning. Se projektets mål.</p>	<p>Kommunalförbundet är projektpart i det svensk/norsk/danska projektet KOBRA, där resultaten av projektet följs upp inom ramen för projektets uppföljning och utvärdering. ●</p>
Stödja samordning och vidareutveckling av Teknikcollege.		<p>Certifierat Teknikcollege.</p>	<p>Certifierat Teknikcollege till och med 2017. Under 2017 genomfördes en omcertifieringsprocess och ett nytt samverkansavtal tecknades för fem år i Fyrbodalen där fyra utbildningsanordnare certifierades. Under läsåret 2017/18 läser 810 elever TC-program och 50 företag deltar aktivt. ●</p>
Stödja samordning och vidareutveckling av Vård- och Omsorgscollege.		<p>Certifierat Vård- och omsorgscollege.</p>	<p>Certifierat vård- och omsorgscollege till och med 2018. Samverkansavtal tecknat till och med 2018. Under året har tre lokala college bildats och ansökningar om lokala certifieringar har skickats in. ●</p>

	Delta i projekt Collegesamverkan VG.	Deltagit i projekt Collegesamverkan VG. Se projektets mål.	Kommunalförbundet är projektpart i det regionövergripande projektet, Collegesamverkan VG. Resultaten av projektet följs upp inom ramen för projektets uppföljning och utvärdering. ●
<p>Stödja kommunernas aktiviteter för att främja barn och ungas hälsa. (VG2020 2.2.1)</p>	Delta i samverkan mellan kommunerna och regionen avseende barn och unga inom ramen för Vårdsamverkan. (samt med Beredningen Välfärd)	Deltagit i samverkansstrukturen.	Styrgruppen för Vårdsamverkan har under året gjorts om så att barn- och unga-frågorna ingår i den ordinarie gemensamma strukturen. I styrgruppen ingår tre representanter från förvaltningschefer, barn- och utbildning. ●
Delta i regiongemensamma projekt kring skolnärvaro och skolavhopp. (samt med Beredningen Välfärd)	Projektet beviljats och uppstartat. Se projektets mål.	Två ESF-projekt "Vägledning för livet" och "En skola för alla" i samverkan med kommunalförbunden i Skaraborg och Sjuhärad samt Samordningsförbundet Väst har beviljats och startade upp 1 april 2017. Resultatet av projektet följs upp inom ramen för projektets uppföljning och utvärdering. ●	
Drifta ett tekniskt rapporterings- och statistiksystem för det kommunala aktivitetsansvaret och elevuppföljning.	Avtal med teknikleverantör tecknat. Implementering påbörjad.	Utredning kring drift av tekniskt rapporterings- och statistiksystem för det kommunala aktivitetsansvaret och elevuppföljning ingår som en del av projektet "En skola för alla". Intresset för ett tekniskt	

	<p>Utredning genomförd.</p>	<p>system har undersökts. Piloter kommer att testas under 2018/19. Drift ej påbörjad.</p>	<p>Utredning ej genomförd på grund av genomlysning av Fyrbodals verksamhet.</p>
<p>Stödja kommunernas aktiviteter knutna till integration/ nyanlända inom utbildning och arbetsliv. (VG2020 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3)</p>	<p>Nätverken inom Beredningen Utbildning ska samverka med projekt "Kommungemensam plattform för att främja nyanländas etablering i Fyrbodal". Detta genom att vara en arena för utbyte av erfarenheter och idéer för verksamheter och aktiviteter inom området integration/nyanlända för vuxna och ungdomar. (samv Integrationsprojektet)</p>	<p>Samverkan med projektet.</p>	<p>Beredningsansvarig ingår i projektets arbetsgrupp hos Fyrbodals kommunalförbund, se även Integrationsprojektet. Information sprids både till politiker och tjänstemän inom utbildningsberedningens område.</p>
<p>Utrytja det interregprogram som finns för området.</p>	<p>Drifta en gemensam administration för utbildning inom Samhällsorientering (SO) med särskilt uppdrag för uppföljning och utveckling. (samv Integrationsprojektet)</p>	<p>Mål med verksamheten definieras i samverkansavtalet.</p>	<p>Samverkan kring SO för nyanlända har startats upp där Fyrbodals kommunalförbund har koordineringsansvaret. Följs upp inom ramen för samverkansavtalet.</p>
	<p>Delta i gränsöverskridande projekt för att stödja aktiviteter inom</p>	<p>Deltagit i projekt Scandinavian Science Cluster och projekt KOBRA.</p>	<p>Kommunalförbundet är projektpart i projekten Scandinavian Science</p>

<p>(VG2020 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3, 4.2.3)</p>	<p>kompetensförsörjning i Fyrbodal och Östfold.</p>	<p>Se projektens mål.</p>	<p>Cluster och KOBRA. Resultaten följs upp inom ramen för projekten. </p>
<p>Skapa förutsättningar för kommunerna att arbeta med entreprenörskap och entreprenöriellt förhållningssätt i skolan. (VG2020 1.1.1)</p>	<p>Stödja organisationer som jobbar inom med entreprenörskap och entreprenöriellt förhållningssätt.</p>	<p>Minst 2 organisationer har fått ekonomiskt stöd för arbete inom grundskola och gymnasieskolan.</p>	<p>Ung företagsamhet har fått stöd för att bedriva entreprenörskap på gymnasiet. </p>
	<p>Undersöka möjligheten för att hur man kan stödja skolorna inom arbetet med entreprenöriellt förhållningssätt.</p>	<p>Undersökning genomförd. Förslag framtaget.</p>	<p>Undersökning är inte genomförd på grund av genomlysning/omorganisation. Förslag finns ej framtaget. </p>

Prioriterade insatser	Aktiviteter	Förväntade resultat	Resultatuppföljning
<p>Skapa en välfungerande plattform för samverkan mellan kommuner inom socialtjänst och hälso- och sjukvård.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Regelbundna träffar med socialchefer, MAS och folkhälsosamordnare. - Stödja kunskapsutveckling och initiativ till konkret samarbete. - Samordna de statliga satsningar som prioriteras av socialchefsnätverket. 	<p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - en praktisk nytta i vardagen. - en god samverkan mellan kommunerna. 	<p>Enkät till socialchefer, MAS:ar och folkhälsosamordnare.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 95 procent upplever praktisk nytta i vardagen. - 75 procent upplever en god samverkan mellan kommunerna.
<p>Stödja kommunernas socialtjänst och folkhälsoarbete i omvärldsbevakning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Delta i valda nationella och regionala nätverk. - Bevaka nationella och regionala initiativ. - Bjuda in representanter på olika nivåer till dialog. 	<p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - att de får stöd i sin omvärldsbevakning. 	<p>Enkät till socialchefer, MAS:ar, folkhälsosamordnare och FouRum.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 91 procent upplever att de får stöd i sin omvärldsbevakning.
<p>Skapa en fungerande samverkan inom länet mellan kommunerna i gränssnittet mot regionen och staten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Företräda kommunerna i samarbete inom ramen för VästKom - nätverk med socialhandläggare i länet. - Utgöra del regional samverkans- och stödstruktur för kunskapsutveckling i socialtjänsten. 	<p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - att de är väl informerade om länsgemensamma frågor. - påverkansmöjlighet i länsgemensamma frågor. 	<p>Enkät till socialchefer och MAS:ar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 90 procent upplever att de är väl informerade om länsgemensamma frågor. - 15 procent upplever att de har påverkansmöjlighet i länsgemensamma frågor.
<p>Skapa förutsättningar för trygga och goda uppväxtvillkor.</p>	<p>Delta i samverkan mellan kommunerna och regionen avseende barn och unga inom ramen för</p>	<p>Delta i samverkansstrukturen.</p>	<p>Delta i samverkansstrukturen. </p>

<p>(Folkhälsopolitisk policy, Regional strategi för alkohol, narkotika, dopning och tobak 2016-2020 Västra Götalands län, VG2020 – 2.2.1)</p>	<p>Vårdsamverkan. (samt med Beredningen Utbildning) Ge stöd till metodutveckling för att förstärka delaktighet och inflytande för brukare inom socialtjänstens alla områden.</p> <p>Skapa mötesplatser och erbjuda kompetensutveckling inom Hälsokällans prioriterade områden. (föräldrastöd, normkritiskt förhållningssätt, ledarskap och bemötande) t.ex. ICDP</p> <p>Delta i regiongemensamma projekt kring skolnärvaro och skolavhopp. (samt med Beredningen Utbildning)</p> <p>Stödja kommunerna i att jobba mot våld/ kränkandebehandling riktat mot barn och unga.</p> <p>Främja samverkan mot droger i länet (ANDT/ alkohol, narkotika, dopning och tobak).</p>	<p>Minst 85 % upplever stöd i arbetet med att utveckla delaktighet och inflytande.</p> <p>Minst 85 % upplever nöjdhet med aktiviteter som de deltagit i via Hälsokällan.</p> <p>Projektet beviljat och uppstartat. Se projektets mål.</p> <p>Uppstartat projekt.</p> <p>Deltagande i länsamverkansgrupp.</p>	<p>Enkät till FouRum visar att 74 procent upplever stöd i arbetet med att utveckla delaktighet och inflytande. </p> <p>Enkät till deltagare i aktiviteter via Hälsokällan är ej utskickad. </p> <p>Projektet beviljat och uppstartat. </p> <p>Uppstartat projekt. </p> <p>Deltagit i länsamverkansgrupp. </p>
<p>Skapa förutsättningar för jämlika och jämställda livsvillkor. (Folkhälsopolitisk policy, VG2020 2.1)</p>	<p>- Stödja kommunerna i utvecklingsarbetet inom funktionshinderområdet genom t.ex. utbildning och forskningsseminarier.</p>	<p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktisk nytta i vardagen. - samverkan mellan kommunerna. - stöd i kunskapsutvecklingen. 	<p>Enkät till deltagare i FouRum funktionshinder visar att</p> <ul style="list-style-type: none"> - 83 procent upplever praktisk nytta i vardagen. - 75 procent upplever samverkan mellan kommunerna. - 100 procent upplever stöd i kunskapsutvecklingen.

	<ul style="list-style-type: none"> - Förstärka brukarmedverkan genom t.ex. utbildningar i delaktighetsfrämjande metoder och arbetsätt. - Stödja kommunerna i arbetet med likabehandling i skolan för att främja inkludering. - Utredda behovet av att stödja kommunerna i arbetet med att möta brukare med utomordisk härkomst. 	<p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktisk nytta i vardagen. - samverkan mellan kommunerna. - stöd i kunskapsutvecklingen. <p>Minst sju kommuner har fått stöd.</p> <p>Färdig utredning.</p>	<p>Enkät till deltagare i FouRum funktionshinder.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 83 procent upplever praktisk nytta i vardagen. - 75 procent upplever samverkan mellan kommunerna. - 100 procent upplever stöd i kunskapsutvecklingen. <p>Minst sju kommuner har fått stöd.</p> <p>Utredning inte genomförd, efter beslut i socialchefsnätverk och beredningen välfärd.</p>
<p>Skapa förutsättningar för en mer kunskaps- och evidensbaserad praktik. (VG 2020 - En ledande kunskapsregion, 1.2.3, En region för alla 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.2.3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stödja kommunerna i forsknings- och utvecklingsarbete enligt antagna FoU-mål. - Initiera, genomföra och utveckla systematisk uppföljning. - Stöd till implementering av de antagna titulaturl- och kompetens-strategierna inom LSS, socialpsykiatri och vård och omsorg. - Fortsatt stöd till utveckling av kompetensplan för personal inom den sociala barn- och ungdomsvården. 	<p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - stöd i FoU-arbetet. <p>Framtagen utbildning för hela socialtjänsten.</p> <p>Majoriteten av kommunerna har påbörjat arbetet med att implementering.</p> <p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - nöjdhets med utbildningarna riktade till sociala barn- och ungdomsvården. 	<p>Enkät till tre FouRum, 85 procent är nöjda.</p> <p>En genomförd utbildning.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vård och omsorg reviderar sin strategi. - Nio kommuner har infört för LSS. - Fem kommuner har infört för socialpsykiatri. <p>Enkät till kursdeltagare sociala barnvården visar att mer än 85 procent är nöjda.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Utveckling av kompetensplan inom missbruks- och beroendestämningen. - Stödja kommunernas arbete med att implementera nationella riktlinjer t.ex. missbruk/beroende. - Projekt om välfärdsteknik för att främja delaktighet och självständighet för unga personer inom LSS. 	<p>Framtagen kompetensplan för missbruks- och beroendestämningen.</p> <p>Minst 85 % upplever stöd i utvecklingsarbetet inom missbruk/beroende.</p> <p>Pågående projekt om välfärdsteknik.</p>	<p>Arbete pågår.</p> <p>Enkät till FouRum IFO.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 100 procent upplever stöd i utvecklingsarbetet inom missbruk/beroende. <p>Pågående projekt om välfärdsteknik.</p>	
<p>Stödja kunskapsutveckling, initiera, stimulera, handleda personal att bedriva verksamhetsnära forskning och utveckling. (VG2020 – 2.1.2, 2.2.3, 2.2.4)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Erbjudna personal inom socialtjänsten stöd för att ta magister-/masterexamen. - Initiera/delta i samverkan med andra huvudmäns FoU samt med högskolor och universitet. - Erbjudna vetenskapligt stöd till kommunerna. 	<p>Minst 85 % upplever stöd i att få tillgång till vetenskaplig kunskap.</p> <ul style="list-style-type: none"> - stöd i sitt magister-/mastersarbete. - Minst ett projekt med annan FoU-verksamhet och/eller högskola. - Deltagare i FoU-aktiviteter. 	<ul style="list-style-type: none"> - En person har fått stöd. - Enkät till medarbetare som skriver magister/masterarbeten visar att studenten är nöjd. - Två projekt med vårdssamverkan och Högskolan Väst. - Seminarium med efterfrågade forskare har givits inom alla FoURummens områden. - Vetenskaplig handledning har getts rörande enskilda forskningsrelaterade frågor. - Två genomförda aktiviteter. 	
<p>Sprida forskningsinformation till verksamhet och politiker. (VG2020 - 2.2.3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ge stöd i informationsökning, tillgång till forskare och nya forskningsresultat genom bland annat FoU-seminarier inom socialtjänstens olika områden. 	<p>Minst två aktiviteter per termin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Två genomförda aktiviteter. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Skapa möjlighet för kommunerna att ha åtkomst till vetenskapliga databaser för att öka användningen av forskningsresultat i utvecklingsarbetet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Samtliga kommuner ska ha tillgång till minst en vetenskaplig databas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tillgång till databas via Högskolan Väst och/eller FoU:s vetenskapliga ledare.
<p>Utveckling av digital teknik i socialtjänsten. (VG2020 IT-infrastruktur 2.3.3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Följa och sprida utvecklingsarbete med eHälsa via nätverk. - Samverka inom ramen för VästKom inom bl.a. framtidens vårdinformationsmiljö. - Stödja kommunerna i omvärldsbevakning inom området. 	<p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - kännedom om det regionala utvecklingsarbetet. <p>Samverkan genomförd.</p> <p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - stöd i den digitala utvecklingen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Enkät till socialchefer och eHälsönätverk visar att 87 procent har kännedom om det regionala utvecklingsarbetet. - Samverkan genomförd. - Enkät till socialchefer och eHälsönätverk. Mål ej uppnått. Dålig svarsfrekvens på frågan så svårt säga med säkerhet.
<p>God samverkan med regionen inom ramen för Vårdsamverkan Fyrbodalen (Verksamhetsplan Vårdsamverkan Fyrbodalen, Handlingsplan Det goda livet för sjuka äldre i Västra Götaland)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifiera utvecklingsområden och förbättringsarbete som berör båda huvudmän för medborgarens bästa. - Stödja implementering av nytt hälso- och sjukvårdsavtal samt andra gemensamt framtagna 	<p>Områden och arbeten är identifierade.</p> <p>Minst 85 % upplever</p> <ul style="list-style-type: none"> - att dialog och informationsflödet mellan Vårdsamverkan och kommunerna fungerar väl. <p>Stöd har skett till implementeringen.</p>	<p>Enkät till socialchefer och MAS:ar visar att 95 procent upplever att dialog och informationsflödet mellan vårdsamverkan och kommunerna fungerar väl. </p> <p>Stöd har skett till implementeringen. </p>

	handlingsplaner och överenskommelser.		
<p>Stödja kommunernas aktiviteter för att främja barn och ungas hälsa. (VG2020 2.2.1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Delta i samverkan mellan kommunerna och regionen avseende barn och unga inom ramen för Vårdsamverkan. (samv Beredningen utbildning) - Delta i regiongemensamma projekt kring skolinärraro och skolavhopp. (samv Beredningen utbildning) 	<p>Deltagit i samverkansstrukturen.</p> <p>Projektet beviljat och uppstartat. Se projektets mål.</p>	<p>Deltagit i samverkansstrukturen.</p> <p>Projektet beviljat och uppstartat. Följs upp inom ramen för projektet.</p>

Integration

Prioriterade insatser	Aktiviteter	Förväntade resultat	Resultatuppföljning
<p>Att genom det strategiska integrationsprojektet, bidra till att nyanländas etablering påskyndas, genom att skapa en långsiktig hållbar samverkansstruktur och en aktörsgemensam strategi i Fyrbodal.</p>	<p>Skapa en (del)regional överenskommelse</p> <ul style="list-style-type: none"> – "RÖK", tillsammans med andra aktörer, med syfte att förbättra insatserna genom att klargöra "vem gör vad" i etableringsuppdraget. <p>Ta fram indikatorer för uppföljning samt analys av områdets integrationsarbete.</p> <p>Arbeta fram hållbara och stödjande strukturer inom områdena:</p> <ul style="list-style-type: none"> – boende – arbete och kompetens – hälsa med inriktning barn och unga. <p>Integrationsfrågorna genomsyrar alla beredningars arbete/nätverk, för att</p>	<p>Att en delregional överenskommelse skapas, där också indikatorer för uppföljning och analys av områdets integrationsarbete ingår.</p>	<p>Projektet följs upp av:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Styrgrupp utsedd av direktionen – Strategisk kommungrupp med representanter utsedda av kommunchef – Information i olika politiska möten och i olika nätverk och andra sammankomster – Kontinuerlig information via kommunalförbundets hemsida <p>En delrapport är inlämnad till Länsstyrelsen och slutrapport skäll ges i början av 2017. </p> <p>Indikatorer är framtagna. Analys är genomförd. </p> <p>Vi har skapat hållbara och stödjande strukturer som är en del av det löpande ordinarie arbetet inom kommunalförbundet. </p> <p>Beskrivning av antal tillfällen då frågorna lyfts, samt innehåll. </p>

	<p>fånga upp synpunkter, samt implementera arbetet.</p> <p>Spridning av goda exempel från kommunerna i Fyrbodals.</p> <p>Sammanställa statistik över mottagandet, samt sprida annan aktuell information inom området.</p> <p>Implementering av arbetet i kommunerna.</p> <p>Delta i Länsstyrelsens arbete med samråd för integrationsarbetet i regionen, samt i vår delregion Fyrbodals.</p> <p>Drifta en gemensam administration för utbildning inom Samhällsorientering. (SO) med särskilt uppdrag för uppföljning och utveckling. (samv Beredningen Utbildning)</p> <p>Nätverken inom Beredningen Utbildning ska samverka med projekt "Kommungemensam plattform för att främja nyanländas etablering i Fyrbodals". Detta genom att vara en</p>	<p>Goda exempel är spridda genom - åtta nyhetsbrev hemsidan.</p> <p>Statistik och annan information är spridd genom</p> <ul style="list-style-type: none"> - nyhetsbrev - hemsidan. <p>Kommunerna har implementerat arbetet.</p> <p>Att Fyrbodals kommunalförbund fortsätter att vara en aktiv part i samråden kring integration som sammankallas av Länsstyrelsen.</p> <p>Närvaro på samrådsmöten på delregional samt regional nivå.</p> <p>Mål med verksamheten definieras i samverkansavtalet.</p> <p>Samverkan med projektet.</p>	<p>Åtta nyhetsbrev.</p> <p>Fungerande och uppdaterad hemsida. Ja, under projektperioden.</p> <p>Åtta nyhetsbrev.</p> <p>Fungerande och uppdaterad hemsida. Ja, under projektperioden.</p> <p>Nytt politiskt beslut att inte fortsätta arbetet med att ta fram en FRÖK.</p> <p>Närvaro på samrådsmöten.</p> <p>Följs upp inom ramen för samverkansavtalet.</p> <p>Samverkan har skett. Ja, under projektets gång.</p>	
<p>Stödja kommunernas aktiviteter knutna till integration/nyanlända inom utbildning och arbetsliv.</p>				

(VG2020 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3)

arena för utbyte av erfarenheter och idéer för verksamheter och aktiviteter inom området integration/nyanlända för vuxna och ungdomar. (samt Beredningen utbildning)

Kurser och konferenser/Utvecklingsstöd

Prioriterade insatser	Aktiviteter	Förväntade resultat	Resultatuppföljning
Erbjuda kurser som svarar upp mot den efterfrågan som finns från medlemskommunerna.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontakt med interna och externa nätverk för att fånga upp behov. - Kontaktpersoner inom olika områden för att fånga upp behov. - Arrangera kurser, konferenser och seminarier. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kontakter har hållits med interna och externa nätverk. - Kontakter har hållits kontaktpersoner inom olika områden. - Kurser, konferenser och seminarier har arrangerats efter behov. - Majoriteten av deltagarna ska uppleva nöjdhet och ökad kunskap. 	<p>Dialog har skett med såväl föreläsare, deltagare samt ansvariga chefer, både individuellt och genom besök i olika nätverk</p> <p>Utvärderingar har skickats ut efter respektive kurs slut. Utvärderingarna visar på att över 90 procent av respondenterna upplevt att kurserna har haft stort eller mycket stort värde för det egna arbetet. ●</p>
Erbjuda fler kurser efter behov inom samtliga beredningars verksamhetsområden.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontakt med samtliga beredningsansvariga för att inventera nätverk och utbildningsbehov. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kontakt är etablerad med samtliga beredningsansvariga för att inventera nätverk och utbildningsbehov. 	<p>Kontakt har tagits med samtliga beredningsansvariga samt övriga medarbetare. ●</p>
Att i samband med projekt kunna erbjuda utbildningsinsatser och processstöd.	<ul style="list-style-type: none"> - Inventering av behov. - Arrangera kurser, konferenser och seminarier. 	<ul style="list-style-type: none"> - Inventering av behov. - Arrangera kurser, konferenser och seminarier. 	<p>Utbildningsinsatser och processstöd har erbjudits speciellt inom projektet Förbättrat företagsklimat. ●</p>
Att kunna erbjuda utvecklingsstöd i form av utredningar och utvärderingar.	<ul style="list-style-type: none"> Stöd vid ansökningar, utlysningar och utvärderingar. 	<ul style="list-style-type: none"> Stöd har erbjudits. 	<p>Stöd har erbjudits. ●</p>

Revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund

Org nr: 222000-1776

Till
fullmäktige i respektive
medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2017

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har uppmärksammat

- *Att kommunalförbundets långsiktiga soliditetsmål (10 %) inte uppnåtts under 2017. Av årsredovisningen framgår att avvikelser kan förekomma beroende på åtaganden som direktionen finner angelägna. Vår uppfattning är att avvikelser ska kommenteras i årsredovisningen.*
- *Att direktionen tagit beslut om arvodering till ordförande utan stöd i förbundsordningen. Vi har efterfrågat utvärdering avseende arvodering av ordföranden men inte erhållit någon sådan. Ny förbundsordning har antagits av direktionen i mars 2017 och fastställts i respektive medlemskommun under hösten 2017. Samtliga kommuner har antagit förbundsordningen den 13 december 2017 vilket innebär att den nya förbundsordningen gäller från detta datum. Av den nya förbundsordningen framgår att förbundet ska svara för ersättning till ordförande enligt förbundets arvodesreglemente.*

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de mål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Uddevalla den 4 april 2018

Thomas Boström
Vänersborgs kommun

Anita Älgemön
Tanums kommun

Ingemar Lindhe
Färgelanda kommun

Claes Hedlund
Munkedals kommun

Lennart Hansson
Åmåls kommun

Bilagor:

- KPMG Granskning av delårsbokslut
- KPMG Särskild granskning reseräkningar
- KPMG Granskning av projekthantering
- KPMG Granskning av bokslut och årsredovisning

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

Granskningsrapport

Fyrbodals kommunalförbund

KPMG AB

2018-04-04

Antal sidor 5

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-04

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod och avgränsningar	2
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Årsredovisningen	3
2.2	Redovisningsprinciper	3
2.3	Balanskrav	3
2.4	Bedömning av förbundsdirektionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	4
2.5	Ekonomisk redovisning	4
2.6	lakttagelser vid granskning av årsredovisningen	5

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-04

1 Bakgrund

Vi har av Fyrbodals kommunalförbunds revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat om. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionens beslut

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsmed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL¹ och Skyrev². Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2017. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella rapporteringen i årsredovisningen. Syftet är att inhämta tillräckliga revisionsbevis för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Det innebär att vi i huvudsak har granskat avsnittet Ekonomisk redovisning 2017-01-01 – 2017-12-31 samt stämt av balanskravsredovisning. Övriga delar har endast översiktligt granskats utifrån om informationen är förenligt med den finansiella rapporteringen.

¹ Sveriges Kommuner och Landsting

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-04

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

2 Resultat av granskningen

2.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2017.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att årsredovisningen upprättats enligt Lagen om kommunal redovisning (KRL).

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningsansvarig samt översiktlig avstämning av förbundets årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att förbundet i huvudsak efterlever Lagen om kommunal redovisning och RKR:s rekommendationer.

2.3 Balanskrav

En kommun eller ett kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet som ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information³ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att förbundet ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Förbundet redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Förbundets underskott för åren 2014-2016 uppgår totalt till 1 563 tkr. Underskotten har reglerats mot eget kapital och i årsredovisningen hänvisas till reglerna om synnerliga skäl. Anledningen beskrivs inte i övrigt i årsredovisningen men framgår av direktionens

³ Oktober 2015

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-04

protokoll från den 2017-11-30. Där beskrivs att synnerliga skäl hänförs till omorganisation och beslut om nya medlemsavgifter.

Årets resultat uppgår till 0 kr efter extra utdebitering till kommunerna på totalt 1 091 tkr.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

2.4 Bedömning av förbundsdirektionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige/direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

2.4.1 Finansiella mål

Förbundsdirektionen har inte antagit några finansiella mål för 2017. Direktionen har dock beslutat om ett långsiktigt soliditetsmål 2013. Soliditeten ska enligt det fastställda målet ligga på 10 % men kan variera över tid beroende på vilka åtaganden som direktionen finner lämpliga.

Soliditeten uppgår till 6,0 % för 2017 men det saknas en bedömning i årsredovisningen om detta är en acceptabel nivå utifrån åtaganden gjorda under 2017.

2.4.2 Verksamhetsmål

Sammantaget finns många verksamhetsmål för förbundet. Uppföljning av delmål i verksamhetsplanen 2017 redovisas i särskild bilaga i årsbokslutet. Måluppfyllelsen redovisas i tabellform där resultatet för respektive mål bedömts som uppnått, delvis uppnått eller inte uppnått. Vare sig i uppföljningen av verksamhetsplanen eller i årsredovisningen saknas en sammantagen bedömning av måluppfyllelsen.

2.4.3 God ekonomisk hushållning

Av informationen i årsredovisningen kan inte utläsas om direktionen bedömer om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunalförbundet fastställt som väsentliga för god ekonomisk hushållning.

2.5 Ekonomisk redovisning

Årets resultat uppgår i *resultaträkningen* till 0 tkr, där basverksamhetens resultat är -67 tkr, projektverksamheten + 67 tkr och övrig verksamhet är 0 tkr.

Beslutad extra utdebitering till medlemskommunerna för täckning av 2017 års kostnader uppgår till 1 091 tkr.

Balansräkningen omsluter 39 225 tkr där de största posterna på tillgångssidan omfattar aktier och andelar, kundfordringar, upplupna intäkter samt likvida medel och på skuldsidan eget kapital och kortfristiga skulder i form av leverantörsskulder samt periodiserade projektmedel. Eget kapital uppgår till 2 364 tkr och har inte förändrats

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

2018-04-04

jämfört med föregående år. Vi har granskat underlagen för balansräkningens väsentliga poster och erhållit det som efterfrågats. Vi har inte gjort några väsentliga noteringar avseende balansräkningen förutom noteringen nedan angående projektmedel.

Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamheten har finansierats och hur det har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Årets kassaflöde är negativt med 1 177 tkr och har minskat förbundets likvida medel till 20 121 tkr vid årets utgång.

2.6 Iakttagelser vid granskning av årsredovisningen

2.6.1 Projektredovisning

Bland kortfristiga fordringar och kortfristiga skulder finns poster som avser periodiserade projekt. Projekten avser projekt, verksamheter och kostnadsställen vilket bland annat innebär att olika förutsättningar gäller för det som redovisas under benämningen projekt.

För att projektmedlen ska kunna periodiseras över tid ska dokumentation finnas som visar vilken period bidraget avser, om och när slutredovisning ska ske samt om bidraget är förenat med en skyldighet att återbetala ej förbrukade medel.

För att säkerställa att projektmedlen periodiseras på ett korrekt sätt har en särskild granskning skett av projektredovisningen vilken redovisas i särskild rapport. Våra väsentligaste iakttagelser och rekommendationer från den granskningen är följande:

- Att riktlinjer för projektstyrning uppdateras och fastställs av direktionen
- Att roller och ansvar i projekten tydliggörs och fastställs
- Att det av riktlinjer för projektstyrning framgår vilka olika typer av projekt som omfattas samt rutiner för redovisning, uppföljning, analys och utvärdering för respektive projektyp
- Att rutiner upprättas för löpande återrapportering till direktionen avseende utfall för genomförda projekt

I övrigt hänvisas till rapport över granskning av projekthantering.

Dag som ovan
KPMG AB

Eva From

Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i

Granskning av reseräkningar i Fyrbodals kommunalförbund

I samband med översiktlig granskning av delårsbokslutet fick KPMG i uppdrag av de förtroendevalda revisorerna att särskilt granska reseräkningar under perioden 2017-01-01 – 2017-06-30. Granskningens syfte har varit att översiktligt undersöka hur kommunalförbundets resepolicy följs och ge svar på om ytterligare granskning av området bedömds nödvändigt.

Granskningen har genomförts genom stickprovisvis granskning av ett urval av verifikationer. Granskning har skett mot underlag för bokföringen samt kontrollsummering och avstämning mot berättigade ersättningsnivåer enligt resepolicyen. Vi har utgått från transaktionslistor över konto 7050 samt konto 5531 för perioden 2017-01-01-2017-06-30. Från transaktionslistorna har två största posterna samt ytterligare tre slumpmässiga verifikationer valts ut för granskning.

	Ver.nr	Datum	Konto	Belopp	Avser	Kommentar
1	31	2017-01-31	7050	2 124,20	Utlägg enligt kvitton. Tre av sex utlägg avser resor; Tåg till Stockholm, buss till Göteborg samt ett utlägg för parkeringsavgift. Kollektivtrafik har valts för två av tre resor.	Underlag erhållna. <ul style="list-style-type: none"> • Tre utlägg avser resor (1 560,20) • Två utlägg avser inköp av material (286,40) • Ett utlägg avser arbetslunch (277,60) Syfte och deltagare framgår av erhållna underlag.
2	47	2017-02-28	7050	5 445,64	Utlägg enligt kvitton. Flyg har valts i ett fall och tåg i tre fall.	Underlag erhållna. <ul style="list-style-type: none"> • Av ett underlag kan vi inte utläsas vad ersättningen avser (3 495). • Ett utlägg avser fika (276,78). Resterande fyra utlägg avser resor. • Syfte och deltagare framgår för två av resorna (1 126,43 kr). • Av två av underlagen går det inte att utläsa vad syftet med resan avser (547,43) Deltagare framgår för resorna men syfte saknas för två av dem.
3	91	2017-03-24	7050	88,00	Utlägg för parkering. Egen bil har valts för resorna.	Kvitton erhållna och kontrollsummerade utan anmärkning. Syfte med resan och deltagare framgår.
4	147	2017-04-25	7050	42,00	Utlägg avgiftsbelagd väg. Egen bil har valts för resorna.	Kvitto eller annat underlag har ej erhållits, kommentar om vad utlägget avser kan utläsas av reseräkningssystemet.

						Syfte med resan och deltagare framgår.
5	176	2017-04-24	7050	12 976,00	Utlägg båtresa enligt kvitton.	Kvitton erhållna och kontrollsummerade utan anmärkning. Syfte och deltagare framgår.
6	16	2017-01-25	5531	8 051,20	Resor till olika möten etc.	Reseräkningen kontrollsummerad utan anmärkning. Syfte och deltagare framgår.
7	68	2017-02-27	5531	3 163,50	Resor för tre personer	Reseräkningen kontrollsummerad utan anmärkning. Syfte och deltagare framgår.
8	260	2017-06-22	5531	1 677,95	Resor till möten och konferenser.	Reseräkningen kontrollsummerad utan anmärkning. Syfte och deltagare framgår.
9	147	2017-04-25	5531	1 026,75	Resor till möten etc.	Reseräkningen kontrollsummerad utan anmärkning.
10	147	2017-04-25	5531	123,95	Resor till möten etc.	Syfte och deltagare framgår. Reseräkningen kontrollsummerad utan anmärkning. Syfte och deltagare framgår.

Kommentarer stickprov

I de stickprov avseende milersättning som granskats konstaterar vi att ibland erhålls skattefri ersättning för resor mellan bostaden och sammankomsten och ibland erhålls skattefri ersättning mellan tjänstestället (kansliet i Uddevalla) och sammankomsten. Vi noterar att det varierar om resan blir längre eller kortare om bostaden väljs som utgångsort.

I resepolicy framgår inget om vart ifrån tjänsteresorna ska utgå. Enligt svar från kansliet ska resor i huvudsak räknas från kansliet i Uddevalla men undantag kan vara om resan från bostaden är betydligt kortare.

Av de stickprov som avser utlägg för resekostnader noterar vi att på vissa fakturor har hela beloppet konterats som resa även om delar av utläggerna avser t.ex. inköp av material eller arbetslunch.

Resersättning till politiker

Enligt Uddevalla kommuns avtal har förbundets revisorer milersättning till sina möten i kommunalförbundet men inga andra politiker. Milersättning har under 2017 utbetalats till revisorer och ordförande. Förbundets ordförande får milersättning när denne utför uppdrag inom ramen för sitt avlönade ordförandeskap. Milersättningen debiteras förbundet via faktura från ordförandes hemkommun.

Slutsats

Vår sammanfattande bedömning är att överlag fungerar rutinen för utbetalning av reseersättningar dock är vår uppfattning att Fyrbodals resepolicy uppdateras/kompletteras med information om var tjänsteresan kan utgå ifrån.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi inte att ytterligare stickprov behöver genomföras avseende reseersättningar.

Granskning av projekthantering

Granskningsrapport

Fyrbodals kommunalförbund

KPMG AB

2018-03-27

Antal sidor 8

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av projekthantering

2018-03-27

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Metod	4
3	Projekttyper	4
4	Svar på revisionsfrågorna	4
4.1	Finns dokumenterade och fastställda riktlinjer och rutiner avseende kommunalförbundets projektredovisning?	4
4.2	Vilka krav ställs vid uppstart av ett projekt i redovisningen?	4
4.3	Är roller och ansvar tydliga kring projekthanteringen?	5
4.4	Finns rutiner för uppföljning, analys och utvärdering av projekt?	5
4.5	Finns rutiner för löpande återrapportering av utfall avseende genomförda projekt till direktionen?	5
5	Redovisning av genomförda stickprov	5
5.1	Kommunal IT- samordning	6
5.2	H-080 Våldsprojektet	6
5.3	K-000 Kulturbereidning	6
5.4	K-025 Kulturkollo 2017	6
5.5	N-052 Fyrbodals växer på träd	6
5.6	N-061 Ägarskifte mikro	7
5.7	P-003 Niclas Gustafsson	7
5.8	U-021 Antagningskansliet	7
5.9	U-035 Skolavhopp	7
5.10	Ö-004 Kurser/konferenser	8

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av projekthantering

2018-03-27

1 Sammanfattning

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund granskat kommunalförbundets projekthantering. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2017. Syftet med granskningen är att bedöma om projekthanteringen i kommunalförbundet är ändamålsenlig och om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig avseende projektredovisningen.

Våra väsentligaste kommenterar utifrån genomförd granskning sammanfattas nedan:

Direktionen antog riktlinjer för projektstyrning 2006. Riktlinjerna har inte uppdaterats där- efter vilket innebär att de inte överensstämmer med nuvarande organisation och arbets- sätt.

Det är inte alltid tydligt vad det innebär att vara ansvarig för ett projekt. Det har framkom- mit att det från projektmedarbetarna finns önskemål om att skapa en gemensam platt- form för projekthantering för att bland annat tydliggöra vad som krävs av ansvarig pro- jektledare.

Det finns inga fastställda rutiner för uppföljning, analys och utvärdering av projekt liksom för löpande återrapportering av utfall avseende genomförda projekt till direktionen.

Vid granskningen har följande förbättringsområden identifierats varför vi rekommenderar direktionen att säkerställa:

- Att riktlinjer för projektstyrning uppdateras och fastställs av direktionen
- Att roller och ansvar i projekten tydliggörs och fastställs
- Att det av riktlinjer för projektstyrning framgår vilka olika typer av projekt som omfattas samt rutiner för redovisning, uppföljning, analys och utvärdering för re- spektive projekttyp
- Att rutiner upprättas för löpande återrapportering till direktionen avseende utfall för genomförda projekt

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av projekthantering

2018-03-27

2 Inledning/bakgrund

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund granskat kommunalförbundets projekthantering. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2017.

Projekthantering är komplext och kräver fastställda rutiner och en god intern kontroll. Revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund har beslutat att genomföra en granskning av projekthanteringen för att få underlag för att bedöma hur stor sannolikheten är för att väsentliga fel ska ha uppkommit i redovisningen till följd av bristfälliga rutiner kring projektredovisningen.

De förtroendevalda revisorerna bedömer att det kan finnas *risk* för brister i styrning, kontroll och uppföljning av projekt och har sett det som *väsentligt* att granska att kommunalförbundet har en ändamålsenlig och tillförlitlig projektredovisning.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om projekthanteringen i kommunalförbundet är ändamålsenlig och om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig avseende projektredovisningen.

Granskningen besvarar följande revisionsfrågor:

- Finns dokumenterade och fastställda riktlinjer och rutiner avseende kommunalförbundets projektredovisning?
- Vilka krav ställs vid uppstart av ett projekt i redovisningen?
- Är roller och ansvar tydliga kring projekthanteringen?
- Finns rutiner för uppföljning, analys och utvärdering av projekt?
- Finns rutiner för löpande återrapportering av utfall avseende genomförda projekt till direktionen?

2.2 Avgränsningar

Granskningen omfattar projektredovisningen inom Fyrbodals kommunalförbund under 2017.

2.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som är underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar.

Revisionskriterierna för denna granskning har utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap
- Lag om kommunal redovisning
- Interna regelverk, policys och beslut

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser direktionen.

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av projekthantering

2018-03-27

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av bland annat rutiner avseende projekt
- Intervjuer med berörda tjänstemän däribland administrativ chef och projektkonom
- Stickprovsvis granskning av 10 projekt

3 Projekttyper

I förbundets projektredovisning finns projekt som inte är egentliga projekt utan är en **verksamhet** som ligger i projektredovisningen för att särskilja det från basverksamheten, t.ex. Hälsokällan, IT-samverkan, Antagningskansliet, affärsdriven miljöutveckling samt kurser- och konferenser.

Andra "projekt" är rena **kostnadsställen** som t.ex. anhörignätverket och miljöchefsnätverket, där förbundet under året tar kostnaderna för möten och i slutet på året fakturerar respektive kommun, samt lönekostnader för viss personal. Om personalen arbetar med flera projekt bokförs kostnaderna först på ett särskilt projekt i projektredovisningen och sedan fördelas på respektive projekt efter tidsrapportering.

Projekten ska ha en fast tidsram och ett beslut om finansiering. Finansiering kan helt eller delvis ske med hjälp av tillväxtmedel från VGR eller direkt från nämnd eller kommitté. Andra finansieringskällor kan vara SKL, EU-fonderna eller genom att medlemskommunerna har tagit ett gemensamt beslut om finansiering av ett projekt.

4 Svar på revisionsfrågorna

4.1 Finns dokumenterade och fastställda riktlinjer och rutiner avseende kommunalförbundets projektredovisning?

Direktionen antog 2006-09-07 rutiner för projektstyrning "Framtida styrning och rutiner avseende projekt där Fyrbodals kommunalförbund har ansvaret". Bakgrunden till styrdokumentet är att flertal projekt som Fyrbodals kommunalförbund hanterat inte var tillräckligt politiskt förankrade i förbundet.

Intentionerna i riktlinjerna är att någon av beredningarna ska ansvara för respektive projekt. I riktlinjerna framgår att en politisk förankring alltid ska göras innan kommunalförbundet startar upp nya projekt i verksamheten.

4.2 Vilka krav ställs vid uppstart av ett projekt i redovisningen?

Enligt de fastställda rutinerna för projektstyrning ska ett antal steg genomföras när ett nytt projektägarskap föreslås förbundet:

- Preliminär bedömning görs av kansliet
- Beredning i någon av förbundets beredningar
- Förslag om godkännande från beredningen
- Beslut av direktionen

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av projekthantering

2018-03-27

4.3 Är roller och ansvar tydliga kring projekthanteringen?

För varje projekt finns en utsedd projektledare. Det är inte alltid tydligt vad det innebär att vara ansvarig för ett projekt om det inte är ett EU-projekt, då är det styrt från finansieraren.

Det har framkommit att det från projektmedarbetarna finns önskemål om att skapa en gemensam plattform för projekthantering för att bland annat tydliggöra vad som krävs av ansvarig projektledare.

I den nya organisationen ansvarar teamcheferna för avstämning av respektive projekt och det inkluderar av ekonomi. Vissa projekt/verksamheter har styrgrupper även om projekten/verksamheterna tillhör ett politiskt nätverk.

4.4 Finns rutiner för uppföljning, analys och utvärdering av projekt?

Projekt som har en beslutad budget följs upp månadsvis av projektledaren med stöd från projektekonomien eller den administrativa chefen. Därutöver rapporteras vissa projekt till finansieraren antingen årsvis, halvårsvis eller tertialvis.

4.5 Finns rutiner för löpande återrapportering av utfall avseende genomförda projekt till direktionen?

Det finns inga fastställda rutiner för löpande återrapportering av utfall avseende genomförda projekt till direktionen. För verksamheten Hälsökällan skrivs en separat årsredovisning men den redovisas inte till direktionen.

I det nya årshjulet ligger alla projekt under ett mål och kommer att återrapporteras till direktionen. Det innebär att det kommer att bli tydligare med utvärdering och rapportering av projekten till direktionen.

5 Redovisning av genomförda stickprov

Vi har valt ut tio projekt ur redovisningen för granskning mot underlag. De utvalda projekten är:

- H-015 Kommunal IT-samordning
- H-080 Våldsprojektet
- K-000 Kulturberedning
- K-025 Kulturkollo 2017
- N-052 Fyrbodals växer på träd
- N-061 Ägarskifte mikro
- P-003 Niclas Gustafsson
- U-021 Antagningskansliet
- U-035 Skolavhopp
- Ö-004 Kurser/konferenser

För varje projekt har vi efterfrågat beslut som styrker att Fyrbodals kommunalförbund ska gå in i projektet, beslut om finansiering, budget för projektet, senaste dokumenterade uppföljning samt återrapportering/slutredovisning för de projekt som är avslutade.

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av projekthantering

2018-03-27

5.1 Kommunal IT- samordning

Kommunal IT-samordning är egentligen inget projekt utan en verksamhet. Tidsperioden för verksamheten är tillsvidare.

Det finns beslut från direktionen att rekommendera medlemskommunerna att anta en strategiskrivelse för verksamheten. Kommunal IT-satsning finansieras med kommunala medel via Västkom. Det finns en överenskommelse för kommunalförbunden avseende verksamhetsutveckling med IT-stöd. Budget för verksamheten framgår av Västkoms verksamhetsplan för 2017. Vi har inte tagit del av någon intern uppföljning eller någon återrapportering till finansiären för 2017.

5.2 H-080 Våldsprojektet

Våldsprojektet är ett projekt inom verksamheten Hälsokällan. Tidsperioden för projekt kring våldsförebyggande arbete är 2016-2018 men projektet redovisas som separata projekt för respektive år.

Vi har inte fått fram att ansökan om våldsprojektet inte har beslutats av direktionen. Det finns en projektansökan med beskrivning av våldsförebyggande arbete samt budget för år 2016-2018. Folkhälsokommittén inom VGR har beslutat att bevilja Fyrbodals kommunalförbund medel för år två av projektet. Det sker extern rapportering en gång om året och rapportering för 2017 sker i slutet av februari.

5.3 K-000 Kulturberedning

Kulturberedningen är en verksamhet som finansieras via VGR och det finns en överenskommelse med regionen. I redovisningen löper projektet på tillsvidare, dvs. tills dessa att någon annan överenskommelse sker med VGR.

Kulturberedningen regleras enligt uppgift i förbundets kulturstrategi. Regionen delfinansierar en tjänst enligt överenskommelsen mellan Regionen och Fyrbodals kommunalförbund. Budgeten för 2017 framgår i överenskommelsen. Utfall mot budget följs upp löpande men det finns inga krav på återrapportering till regionen.

5.4 K-025 Kulturkollo 2017

Kulturkollo är ett projekt inom tillväxtmedlen från VGR med en tidsperiod på 2017.

Beslut har tagits i beslutsgruppen för Fyrbodals kommunalförbund att bevilja medel till projektet under förutsättning att kommunalförbundet erhåller årliga tillväxtmedel från VGR. Enligt överenskommelse med VGR så finansierar regionen insatser för totalt 1 mkr inom området kulturutveckling. Budget för kulturkollo 2017 framgår av beslutet i beslutsgruppen. Uppföljning mot budget görs löpande och återrapportering till VGR sker i en stor Excel-fil för samtliga projekt en gång om året.

5.5 N-052 Fyrbodals växer på träd

Fyrbodals växer på träd är ett projekt med tidsperioden 2014-08-31-2016-09-30. Projektet avslutades i redovisningen 2017-01-01. I förbundets redovisning går det inte att avsluta ett projekt per den sista december, då försvinner samtlig redovisning för projektet under innevarande år.

2018-03-27

Av styrgruppen för affärsdriven miljöutveckling framgår att projektet tilldelats medfinansiering från VGR.

VGR medfinansierar projektet enligt beslut från VGRs miljönämnd, budget för projektet framgår av ansökan och beslut. Uppföljning mot budget skedde löpande och slutredovisning lämnades till VGR i februari 2017.

5.6 N-061 Ägarskifte mikro

Ägarskifte mikro är ett projekt som delfinansieras av regionala tillväxtmedel från VGR. Kommunalförbundet finansierar projektet med 50 % och regionen med 50 %. Projektet avser tidsperioden 2017-01-01 - 2017-12-31 men projektet ligger i redovisningen från 2016-01-01. Det finns ett nytt beslut från 2017 men förbundet rullar projektet från tidigare år.

Beslut togs i beslutsgruppen för Fyrbodals kommunalförbund att bevilja medel till projektet under förutsättning att övriga finansiärer bidrar ekonomiskt enligt ansökan.

Kommunalförbundet erhåller årliga tillväxtmedel från VGR. Enligt överenskommelse med VGR så finansierar regionen insatser för totalt 8,5 mkr inom området regional utveckling. Budget för ägarskifte mikro framgår av beslutet i beslutsgruppen.

Uppföljning mot budget görs löpande och återrapportering till VGR sker i en stor Excel-fil för samtliga projekt en gång om året.

5.7 P-003 Niclas Gustafsson

Niclas Gustafsson är inget projekt utan ett redovisningstekniskt sätt att särskilja kostnader för projektekonomen. Dennes kostnader ska finansieras via projekten. Lönen bokförs först på projekt P-003 och efter tidrapportering bokas kostnaderna om från projekt P-003 och debiteras respektive projekt.

5.8 U-021 Antagningskansliet

Antagningskansliet är inget projekt utan en verksamhet från 2014-10-01. Faktiska kostnader faktureras respektive kommun genom en fördelning utifrån elevintag/kommun.

Direktionen fattade beslut 2013 om att inrätta ett gemensamt antagningskansli. Avtal har upprättats med kommunerna och de friskolor som valt att ingå i den gemensamma antagningsfunktionen.

I bilaga till avtal mellan Fyrbodals kommunalförbund och kommunerna framgår budget för år 2016. Det finns ingen fastställd budget för 2017. Samtliga kostnader för antagningskansliet faktureras vidare till kommunerna och skolorna.

En uppföljning av utfall sker av projektekonomen. Någon återrapportering sker inte till kommunerna utöver att faktura utställs.

5.9 U-035 Skolavhopp

Skolavhopp är ett projekt som ska avslutas 2017 i redovisningen. Tidperioden för projektet är 2016-05-31-2016-12-31.

Fyrbodals kommunalförbund
Granskning av projekthantering

2018-03-27

Det framgår i minnesanteckningar från Fyrbodals utbildningsberedning att "förbundet ska ta fram ett ramverk för ett tänkt projekt och att förbundet samtidigt har en dialog med VGR och övriga kommunalförbund för ytterligare samordning".

VGR medfinansierar projektet enligt beslut från VGRs folkhälsokommitté, budget för projektet framgår av ansökan och beslut. Uppföljning mot budget skedde löpande och slutredovisning lämnades till VGR gjordes i januari 2017.

5.10 Ö-004 Kurser/konferenser

Kurser/konferenser är inget projekt utan en verksamhet som i redovisningen rullar eventuellt över- eller underskott till nästkommande år. Inom verksamheten finns tre deltidsanställda tjänstemän.

I bakgrundsdokumentet som antogs av Fyrbodals kommunalförbund 2004-12-17, beskrivs Fyrbodals uppdrag som bland annat är att ordna kurser och konferenser. Verksamheten finansieras via deltagaravgifter som beräknas på budgeterade kostnader för respektive kurs eller konferens.

2018-03-27

KPMG AB

Eva From

*Auktoriserad revisor och Certifierad
kommunal revisor*

Sofie Tauson

Certifierad kommunal revisor

Delta dokument har upprättats enbart för I dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

